

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2015

§ 3 Interpellation om jäv (nr 2015:7)

Anförande nr 1

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

J o h a n n a S j ö (M): Tack för svaret! Jag tycker dock att det är lite svårt att riktigt få grepp om vad borgarrådet menar med hur hon ser på de här frågorna. Det var ett tag sedan ni styrde i staden, och alla de partier som är med nu var inte med i den förra vändan. Men det finns ändå vissa grundläggande demokratiska spelregler som jag tycker att det är viktigt att man håller på.

Detta att skilja mellan att vara förtroendevald och att vara tjänsteman tycker jag är viktigt. Jag skulle gärna vilja höra lite mer om hur borgarrådet ser på det. Det finns ändå en fundamental skillnad mellan att vara tjänsteman och att vara förtroendevald. När man är förtroendevald kan man visserligen alltid bli vald; det är en positiv sak. Men det som är ännu viktigare är att man kan bli bortvald. Medborgarna kan se att man inte har skött sig utifrån det man har lovat och ställt upp för. Då kan de välja bort det partiet och den rösten.

Om det handlar om en tjänsteman är det på ett helt annat sätt. Då är det arbetsinsatsen som ska räknas till arbetsgivaren. Det är ett annat regelverk och ett helt annat sätt att utkräva ansvar. Om man blandar ihop rollerna kan man riskera tilltron till hela det demokratiska systemet. Det är svårt att veta om en person som uttalar sig till exempel i medierna i det läget har sin partihatt på sig eller om det är tjänstemannen som uttalar sig. Det är komplicerat när det är samma majoritetsförhållanden som styr staden som den person som arbetar i förvaltningen representerar, men det är också komplicerat om det är någon förtroendevald som arbetar åt en annan majoritet.

Detta blir komplicerat, och jag skulle gärna vilja höra lite mer om hur du ser på den saken. Det är såklart olika saker om man sitter på en löneadministrativ post eller om man är till exempel informatör eller någon som har mycket relationer med externa personer. Då kan det bli komplicerat, och jag skulle vilja höra dina reflektioner kring det.

Jag är lite förvånad, för det känns lite som att denna majoritet silar mygg och sväljer kameler. Det är tydligen inga problem att man både är förtroendevald i en nämnd och arbetar i förvaltningen, som ändå är ganska begränsad i sin omfattning. Men på det senaste nämndsammanträdet i den stadsdel där jag är hemmavarande blev en av mina partikamrater utvisad. De hävdade att han var jävig därför att hans barn går i den skola som var ifråga om att eventuellt kunna få upphandla parkleken. Det var långa vägar för att till slut knuffa ut någon, och det är klart att detta inte var jäv.

Jag skulle vilja höra vad du har att säga om det.

Anförande nr 3

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag tackar Johanna så mycket för frågeställningen. Det här är viktiga frågor som jag tar på fullaste allvar. Vi ska självfallet vara tydliga med att skilja på när man är förtroendevald och när man har andra intressen för staden. Med detta sagt tänker inte jag som finansborgarråd överpröva de personer som partierna väljer till olika uppdrag. Jag utgår ifrån att varje parti gör sin kvalificerade tillsättning av våra politiska förtroendevalda och gör bedömningen av huruvida de kan klara av sina uppdrag utan att alltför många gånger hamna i jävsituation. Det är ändå detta det handlar om.

För oss som politiker – och de allra flesta politiker är fritidspolitiker – kan det mycket väl bli så att man hamnar i en jävsituation. Då får man naturligtvis lämna sammanträdet, och man ska inte vara delaktig i beslutet. Men det är upp till respektive parti att utse de personer som man anser vara lämpliga för uppdraget.

När det handlar om ditt senaste exempel måste jag säga att jag inte kände till det förrän du tog upp det nu. Jag har alltså inget konkret svar på detta. Men vi har självklart en ytterligt kompetent juridisk avdelning, och vi har KF/KS kansli som hjälper oss att bedöma när det är jävsituation eller inte. Den bedömningen görs utifrån de regelverk som vi har för staden. Det är upp till varje nämnd och styrelse att underlätta arbetet så att man inte hamnar i en jävsituation.

Jag tycker att det är bra att du skrev denna interpellation. Det gjorde också att man uppmärksammade ett val där personen i fråga inte ens var valbar, vilket fullmäktige åtgärdade vid det förra sammanträdet, om jag inte minns fel. Personen var inte valbar över huvud taget.

Självfallet ska vi alltid hålla ögonen på detta, och vi förtroendevalda ska känna det förtroende vi har och därmed agera utifrån vad som är medborgarnas intresse. Man ska inte hamna i en jävsituation; det är naturligtvis målsättningen.

Anförande nr 4

M a l i n E r i c s o n (FI): Eftersom detta handlar om en av våra ersättare i arbetsmarknadsnämnden kan jag berätta lite grann om den situationen. Hon arbetar på ett litet kansli, som visserligen administrativt ligger under arbetsmarknaden. Men det handlar om ett slags samverkansöverenskommelse mellan kommunerna i länet. De arbetar alltså övergripande i länet i någonting som heter Centrum för samhällsorientering.

Vi har diskuterat detta hos oss och kommit fram till att det är så enkelt att hon kan gå ut när det är någonting som dyker upp som rör just hennes lilla kansli. Hittills har det inte varit något sådant.

Anförande nr 5

J o h a n n a S j ö (M): Tack för det inlägget från FI! Jag är mer intresserad av den generella synen från ledarskapet än just denna enskilda individ. Det gäller alltså också dig, ser jag. Jag kan dock tycka att om man till exempel ska ta en verksamhetsplan är det svårt att förstå att personen i fråga inte är berörd. Det är ju där det står vad verksamheten ska göra. Men det var som sagt inte därför jag skrev interpellationen.

Jag tycker att det handlar ganska mycket om ledarskap. Jag förstår när borgarrådet säger att hon inte vill överpröva vad de andra partierna gör. Men det handlar ju ändå om att hålla ihop er majoritet och er samverkan. Ni som har varit med längre i gamet måste visa vägen för dem som är lite färskare. Det handlar om ledarskap. Jag som är så pass gammal att jag var med i förra vändan ni styrde staden minns vilka problem vi hade när det var strejk och vi förtroendevalda skulle gå ut och öppna skolor. Det fanns de från den rödgröna majoriteten som vägrade gå ut. De ställde sig på lärarnas och fackens sida i stället för på medborgarnas och nämndens sida.

Detta är ett problem. Det är ett jätteproblem när man blandar samman det förtroendevalda och det rent tjänstemannamässiga.

Men jag tackar för svaret, och jag hoppas att få se att de som behöver jäva ut sig jävar ut sig och att alla tänker efter till nästa gång.

Anförande nr 6

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det som jag har försökt framföra här som en komplettering till det skriftliga svaret är just att detta är någonting som alltid tål att diskuteras. Det är något som alltid ska tåla att granskas. Det är det som är det viktiga i de här frågorna. Man ska hela tiden resonera: Oj, jag har ett företag som är verksam i det stadsdelsnämndsområde där jag sitter i stadsdelsnämnden. Är jag jävig eller inte? Man måste hela tiden våga granska detta.

Men det är svårare att för den sakens skull gå så långt att man säger: Är du verksam inom en nämnds område eller i det geografiska området inom stadsdelsnämnden kan du därmed inte sitta i berörd nämnd! Det är svårare rent generellt att säga så. Samtidigt brinner vi ju för att vi gärna vill ha politiker som är fritidspolitiker men som också har känsla och brinner för verksamheten. Vi ska självfallet alltid vara öppna med de sidouppdrag vi har eller med vår huvudsysselsättning i relation till den nämnd eller styrelse vi sitter i. Det ska på ett enkelt sätt kunna avgöras av våra jurister huruvida man är jävig i olika situationer eller inte.

Problemen gäller dem som döljer vilka sidouppdrag de har och när det kommer fram bakvägen. Men nu vet vi här i fullmäktige – jag fick frågan i dag tack vare Johanna Sjös interpellation – att vi hela tiden tänker ett steg till: Är vi jäviga eller inte? Vi får hjälp av vår fantastiska personal med att bedöma om man ska lämna sammanträdet eller inte.

§ 5 Interpellation om Kulanpremien och Kulanwebben som resurs för kulturupplevelser i förskola och skola (nr 2015:9)

Anförande nr 7

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 8

R a s m u s J o n l u n d (FP): Ordförande! Jag tackar kulturborgarrådet Roger för svaret. Detta är ett ämne som jag vet ligger oss båda varmt om hjärtat. Kultur gör människor rikare i bred bemärkelse. Det sker genom att man skapar och utövar kultur, men kultur är också för mig och kanske de flesta av oss att ta del av andras skapande. Dessa kulturella upplevelser ger förståelse för omvärlden och verktyg att hantera den. Men det är förstås också, och främst, en fråga om förströelse och njutning.

Denna väg till bildning och njutning är något som alla barn och unga i Stockholm borde få ta del av. På riksplanet införde Folkpartiet ihop med Alliansen Skapande skola. Här i Stockholm arbetade vi under åtta år med Folkpartiet som ansvarigt för kulturen för att utveckla Kulan, det vill säga subventionen av barns scenkonstupplevelser och den webbplats som är en direkt kontaktväg mellan skolan och det fria kulturlivet.

Stödet till Kulan har successivt ökat under åren, och 2014 gjordes en särskild satsning på värdegrund kring demokrati och mänskliga rättigheter. Det är i sanning högaktuella frågor. Under fjolåret nåddes också en toppnivå i antalet besök och deltagande inom Kulan.

Den nya majoriteten väljer tyvärr, trots dessa framgångar, att gå i motsatt riktning mot vad vi gjorde och skär i år ned på resurserna för Kulan och därmed till stödet för skolbarns scenkonstbesök. Därför har jag i interpellationen riktat några frågor till kulturborgarrådet. Hur ska fler barn kunna få del av kvalitetskultur från det fria kulturlivet när det ekonomiska utrymmet för skolornas kulturliv och samarbete krymper?

Anförande nr 9

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Låt mig börja med att säga att jag har uppfattningen att detta är den viktigaste uppgiften för kulturpolitiken i dag, det vill säga att ge alla stockholmare oavsett bakgrund – klassbakgrund eller etnisk bakgrund – tillgång till kulturen. Den är central i vårt samhälle och ett kitt för att hålla ihop samhället. Den är inte bara en spegel av samhället; den är också ett verktyg för att forma samhället tillsammans. Vår uppgift måste vara att ge alla stockholmare tillgång till den kulturella verktygslådan.

Detta är inte minst viktigt i en tid där vi ser att de ekonomiska klyftorna ökar. Vad som kanske är ännu mer upprörande är att också klyftorna när det gäller socialt och kulturellt kapital ökar. Då blir detta en ännu mer central kulturpolitisk fråga. Det

gäller naturligtvis inte minst barns och ungas tillgång till kultur. Vi är helt överens på den punkten.

Barns och ungas tillgång till kultur är en förutsättning för ett rikt liv. Där har vi en uppgift både i kulturpolitiken och, skulle jag säga, i utbildningspolitiken för att utjämna skillnader i uppväxtvillkor. Precis som Rasmus säger har antalet barn som tar del av dessa verksamheter ökat lite under de senaste åren. Men det är fortfarande så att andelen barn som tar del av verksamheterna, professionella kulturupplevelser inom skola och förskola, är lägre än den var 2006 när vi lämnade över verksamheterna till er.

Det är därför vi nu inför ett mätbart mål för områdena. Vi tror att det är otroligt viktigt och otroligt styrande. Det är därför vi faktiskt inte har minskat pengarna till Kulanpremien. De är oförändrade jämfört med förra årets budget. De är till och med något högre än utfallet blev av förra årets budget. Det är därför vi bland annat tar tillfället med extra medel till kulturnämnden och extra medel till stadsdelarna för införande av kulturekreterare. Det är en av de saker som man från både skolans och det fria kulturlivets sida har hållit upp som en nyckel till framgång när det gäller att ge alla barn och unga på våra skolor och förskolor en professionell kulturupplevelse.

Anförande nr 10

J u l i a n a G r i s t e l l i (V): Det gläder oss att Folkpartiet uppskattar rödgrönrosa kulturpolitik och vår satsning på att sänka avgifterna och skapa fler platser för att fler barn i förorten ska kunna gå i kulturskolan.

Skolpersonalen har pressade arbetsvillkor. Det är förvånande att läsa optimismen i Folkpartiets interpellation, där man menar att lärarna skulle ha någon tid över för att ”botanisera” bland Kulanwebbens kulturutbud. Vi i den rödgrönrosa majoriteten tycker tvärtom att lärarna har tillräckligt mycket att göra med det pedagogiska arbetet. Det vore fel att lägga hela ansvaret för en jämlik tillgång till professionella kulturupplevelser och möjligheten till eget skapande på de enskilda lärarnas axlar.

Vi tycker att det tvärtom är vårt ansvar som politiker att se till att jämlikt fördela de resurser som finns för att kulturlivet ska vara tillgängligt för flera. Därför satsar vi rödgrönrosa, som Roger Mogert nämnde nyss och i sitt svar, 7 miljoner kronor för att stadsdelarna ska anställa kulturekreterare, som kommer att spela en nyckelroll som förmedlande mellan kulturarbetarna och skolorna. Vi vill att fler ska få kultursubventioner, som Kulanpremien. Kulturekreteraren kommer att vara garant för att alla skolbarn oavsett skola ska få ta del av kulturlivet på ett jämlikt sätt – en garanti som Kulanpremiens ensamma och bristfälliga verktyg hittills inte har kunnat erbjuda.

Anförande nr 11

R a s m u s J o n l u n d (FP): Efter visst tekniskt krångel verkar min yttranderätt bestå här i fullmäktigesalen.

Det är bra att vi är ense om vikten av skolbarns kulturupplevelser och strävar efter att de ska komma alla elever till del. Det jag talar om är Kulanpremien, och inte

kulturskolan. Den kommer vi säkert att ha tillfälle att debattera många gånger framöver. Men det är trist att vi verkar oense om att det borde krävas mer resurser och inte nedskärningar. Jag är lite förvirrad över de här siffrorna. Såvitt jag förstår ökade stödet för 2014 till 7,75 miljoner, varav man hann utnyttja 7,35. I år har vi föreslagit att utöka stödet till 8,85 miljoner medan majoritetens nivå ligger på 6,85.

Från Folkpartiets sida är vi måna om att fortsätta utveckla Kulan och stödet till elevers scenkonstbesök och samarbetet mellan skolorna och det fria kulturlivet och arbetet med värdegrund, demokrati och mänskliga rättigheter. Vi vill utveckla och förbättra hela Kulan, inte minst kontaktvägarna mellan skolan och kulturlivet. Vi kom långt på åtta år, men det är ingen som påstår att vi är framme och färdiga.

År 2014 nådde man dock den största och högsta nivån sedan man började titta på Kulanpremien år 2000, såvitt jag förstår. Det är där vi vill fortsätta jobba. Vi vill inte göra som ni, som väljer att satsa på en stor byråkratisering. Det är den satsning som ni talar om på 7 miljoner, som alltså är mer än vad ni vill lägga på hela Kulanpremien eller sju gånger mer än vad som krävs för att permanenta de särskilda värdegrundssatsningar från i fjol som vi vill göra. Det beklagar jag.

Anförande nr 12

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Jag förstår och sympatiserar med oppositionens vilja att hitta problem. Men Rasmus famlar nog lite efter halmstrån i detta, och det av flera skäl. Det ena är naturligtvis att vi delar ambitionen i detta; vi vill nå alla barn. Det andra är att vi nu har satt upp ett mätbart mål. Det tredje är att vi inte har gjort någon nedskärning, utan det är samma budget för Kulanpremien som det var förra året. Sedan är det riktigt att det under det året tillskotts pengar under verksamhetsåret. Men det blir lite som att jämföra äpplen och päron. Budgeten för Kulanpremien är densamma.

Sedan förstår jag att ni letar efter problem – just nu problem med voteringsystemet, har jag förstått! Men ni letar fel och problem i kulturpolitiken, och ni har problem med det. Vi har ju börjat med en rivstart. Vi har satt just tillgången till kultur högst upp på dagordningen. Därför tycker jag också att det är relevant att tala om kulturskolan. Det är relevant att tala om satsningar på kulturhus och de satsningar som vi har gjort på att föra ut kulturen inte bara till barn och unga utan till alla vuxna stockholmare.

Jag tror att vi kommer att se att vi successivt kommer att öka antalet barn och unga som får en kulturupplevelse i skolan. För första gången på åtta år finns det nu ett mätbart mål på området. Det är sant som du säger att det är ett större antal träffar och pinnar på barn som har haft kulturupplevelser. Men det beror mestadels på att det är fler barn i dag än det var för åtta år sedan. Procentuellt är det fortfarande färre än det var 2006.

Anförande nr 13

R a s m u s J o n u n g (FP): Det är tur att detta är mitt tredje och sista inlägg eftersom det verkar så besvärligt med tekniken. Det är alltså inte en överlagd teknik för att förvirra Roger. Jag lyckades till en del, märkte jag.

Vi delar förstås förhoppningen om att fler barn, helt enkelt alla barn, i Stockholm kommer att kunna ta del av kultur framöver. Jag debatterar gärna alla dessa viktiga kulturfrågor om kulturskolan och annat. Men just den här interpellationen handlade om Kulanpremien. Oavsett hur man väljer att se det fanns det trots allt under fjolåret avsatt 7,75 miljoner, varav man hann utnyttja 7,35. Vi har lagt 8,85 i vårt budgetförslag, och ni har 6,85. Det är en markant reell skillnad, trots allt.

Sedan är det naturligtvis viktigt att ha ett bra kunskapsunderlag – det håller jag helt med om – för att kunna göra satsningar som gör att vi kan se till att alla barn får del av kvalitetskultur. Det är ingen som kan vara emot det.

Jag konstaterar som sagt att man trots allt har lägre resurser än i fjol och än vad vi har i vårt budgetförslag till skolbarnens kvalitetskultur.

Anförande nr 14

Borgarrådet M o g e r t (S): Det är glädjande så långt att vi är överens om ambitionen. Sedan måste jag rätta dig. Er fjolårsbudget är på precis samma nivå som den här. Utfallet på de rena Kulanpremierna blev 6,73 miljoner. Nu pratar vi detaljer, men i praktiken är det samma budget på detta område som det var förra året.

§ 11 Interpellation om hur staden kan uppvakta regeringen när det gäller att flytta statliga myndigheter från innerstad till ytterstad (nr 2015:17)

Anförande nr 15

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Bakgrunden till interpellationen är att Diskrimineringsombudsmannen har lyckats duperera regeringen att tro att man absolut inte kan förlägga Diskrimineringsombudsmannens kontor i Rinkeby eftersom det är alldeles för otillgängligt och att man helt enkelt inte kan vara där. Det är en anmärkningsvärd syn, tycker jag, både från regeringen när man låter sig duperas på det sättet och från Diskrimineringsombudsmannen när man inte kan ha sin verksamhet i en ort som ligger en kvarts resa från Stockholms central.

Vi har under många år i Sverige haft en politik där vi har förlagt myndigheter utanför Stockholm eftersom man anser att det skapar jobb och välfärd även i andra delar av landet. Jag tycker nu att det är dags att inse – den förra alliansstyrda majoriteten här i Stockholm insåg också detta – att det är viktigt att förlägga stadens verksamheter till andra delar än innerstaden. På samma sätt borde också regeringen arbeta med sina myndigheter. Hittills har vi inte sett någonting av detta.

Det är ett extremt passivt svar som kommer från finansborgarrådet, kan jag säga. Det är inte tal om att finansborgarrådet till exempel skulle tillskriva regeringen och säga: Kom till oss! Vi kan erbjuda det här! Vi har mängder med lokaler i Stockholm. Vi ska förhoppningsvis flytta ut flera av våra egna förvaltningar till andra delar av staden än Stockholms innerstad. Men jag tycker att det är lite tråkigt att finansborgarrådet är så passiv i sitt svar och att hon inte vill försöka övertyga regeringen om att flytta andra myndigheter till Rinkeby, Tensta, Skärholmen och Farsta.

Men man ser hanteringen av de egna förvaltningarna, där det manligt dominerade Stokab absolut inte kan flytta till ytterstaden. De kan inte flytta till den mest intressanta it-spoten i Europa, utan de måste finnas kvar runt Karlaplan. Det är tydligen väldigt viktigt. Om man har den synen på de egna verksamheterna är det såklart svårt att övertyga statliga verksamheter att flytta till sådana delar av staden som man uppenbarligen inte kan lägga sina egna verksamheter i.

Det är också tråkigt att det har kommit besked om att Tekniska nämndhusets verksamheter kanske inte heller ska flytta ut ur staden. De måste tydligen också ligga i centrala delar av Stockholm.

Med den ambitionsnivån för de egna förvaltningarna förstår jag att det är svårt för finansborgarrådet att övertyga statliga myndigheter att flytta till våra förorter oavsett om det är här, i Göteborg, Botkyrka eller Malmö. Jag hoppas att detta kan ändras så småningom.

Anförande nr 17

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag tackar Lotta så mycket för interpellationen.

Det är självklart att hela Stockholm ska vara så pass attraktivt att vi kan ha både kommunal verksamhet och statlig verksamhet men framför allt privata företag etablerade i hela staden. Det är en hög ambition, och vi jobbar mot det målet.

Jag tycker att det är olyckligt att Diskrimineringsmannen inte valde att flytta till Rinkeby. Jag delar precis den uppfattning som Lotta framför från talarstolen. Det är 15 minuter från city; det är inte speciellt långt bort över huvud taget. Men de gjorde bedömningen att de inte ville flytta till Rinkeby. Det var olyckligt, inte bara för Rinkeby utan för hela Stockholm. Rinkeby ligger centralt i Stockholm, inte minst ligger det centralt i relation till Kista – detta enorma it-kluster som vi på ett aktivt sätt med gemensamma muskler från politiken har satt på kartan, och inte bara på Sveriges karta utan på hela världskartan, med de företag som ligger där.

Med detta sagt ska vi också veta att Stockholm är en arbetsplats inte bara för hela Stockholmsregionen utan för hela Mälardalsregionen. Det finns människor som pendlar, till exempel från Uppsala, för att jobba i Stockholm. Det är vi väldigt glada för – man väljer att pendla till Stockholm och arbeta här. Då kan det vara så att företagen eller vi i våra verksamheter funderar på vart man ska flytta verksamheterna, om de inte ska vara i city. Kan vi fortfarande rekrytera toppkompetens när man har ytterligare 30 minuters resväg från city för att komma till arbetsplatsen? Om man åker från Västerås och ska pendla till sin arbetsplats i Stockholm – väljer man då bort att jobba för en av stadens verksamheter för att den inte ligger centralt? Det här måste vi hela tiden väga när vi flyttar verksamheter. Vi kan inte tro att man bara från den ena dagen till den andra kan flytta verksamheter utan att göra en grundlig genomlysning.

När det kommer till Stokab ärvde vi detta från den tidigare Alliansen, för ni hade inte kommit till skott. Vi ärvde det med lokaler som man just nu blev tvungen att förlänga kontraktet på – eller så skulle man flytta från dag ett till dag två. Vi måste utreda var den bästa lokaliseringen för Stokab är.

När det gäller Tekniska nämndhuset är det tusentals arbetsplatser som vi ska gå igenom. Var är den bästa lokaliseringen? Ska det vara kvar i Tekniska nämndhuset? Ska det vara i Skärholmen, Farsta eller Vällingby? Vi måste faktiskt se över frågan.

Anförande nr 18

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Det är alldeles uppenbart att finansborgarrådet talar med dubbla tungor i detta. Å ena sidan går det uppenbarligen alldeles utmärkt att förlägga verksamheter i förorten, men i konkret handling gör ni det motsatta.

Finansborgarrådet varnar för att Stokab inte kan värva toppkompetens om man förlägger sin verksamhet ute i Kista. Jag undrar vad Ericsson, IBM och alla andra

verksamheter som verkligen väljer att lokalisera sig i Kista tycker om det resone-mangtet. Klarar inte IBM att rekrytera toppkompetens till Kista? Jo, det är klart att de gör. Sanningen är att det här är ett tecken på ett enormt lågt och dåligt ledarskap i Stockholms stad. Man vågar inte följa upp de beslut som fanns för att man anser att just Stokab måste finnas centralt i staden.

Man kan titta på andra verksamheter som har flyttat. Vilka är det, då? Det är till exempel äldreförvaltningen. Socialförvaltningen har flyttat ut till Farsta. Kulturförvaltningen har flyttat till Rinkeby. Jag tycker att det är ganska lätt att anlägga ett genusperspektiv på de här frågorna. Vad är det för verksamheter som har flyttat ut till ytterstaden? Det är verksamheter som traditionellt sett domineras både av kvinnor i verksamheterna och i den verksamhet man bedriver. Vad är det för typ av verksamhet som Stokab bedriver? Det är traditionellt manlig verksamhet. Den kan tydligen absolut inte flytta utanför innerstaden, för då riskerar man att förlora toppkompetens.

Tänk, jag tror att vi behöver toppkompetens även i äldreomsorgen. Vi behöver toppkompetens i kulturförvaltningen, och vi behöver toppkompetens i socialförvaltningen. Men där gick det visst alldeles utmärkt att flytta, och det försöker Socialdemokraterna nu slå sig för bröstet för.

Jag tycker att hanteringen av frågan är sorglig. Jag tycker att det är sorgligt att ni inte klarar av att följa upp de beslut som var fattade i Stockholms stad om detta, framför allt därför att det riktar en signal till andra verksamheter: I ytterstaden kan man inte vara med sina verksamheter. Där kan man framför allt inte vara om det är högteknologisk verksamhet vi talar om. Där kan man tydligen bara vara om man bedriver äldreomsorg eller socialtjänst.

Det är en syn som går stick i stäv med det ni säger om att ni ska anlägga genusperspektiv och att det ska vara en feministisk politik i den här staden. Ni säger en sak, men riktar helt andra saker i praktiken. Jag tycker att det skulle vara intressant att höra vad Feministiskt Initiativ tycker om den här hanteringen.

Anförande nr 19

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Att flytta arbetsplatser till fler delar av vår ytterstad har varit en fråga som många av oss har kämpat för. Många har varit angelägna att få detta till stånd just för att hela Stockholm ska leva och för att inte vissa stadsdelar ska bli sovstäder utan för att vi ska få blandade stadsdelar med såväl bostäder och arbete som handel.

Det har tagit för lång tid att få detta till stånd, tycker jag. Men Alliansen lyckades under de senare åren att på ett imponerande sätt få till ett arbete med beslut om flera flyttar av många förvaltningar och bolag till våra ytterstadsområden. Det har varit bra. Det har varit ett arbete som har tagit lång tid, men vi lyckades få det till stånd. Det är många som är glada för att vi gjorde detta.

För mig är det viktigt att kommunala bolag och förvaltningar går före. Om vi ska få det privata näringslivet, som vi redan har sett har gått före bland annat i Kista, där mycket av det privata näringslivet finns, också till stadsdelar där det inte finns så många arbetsplatser är det viktigt att kommunen är en förebild och visar att här är det bra att ha arbetsplatser och bedriva verksamhet. De signaler som Lotta nu nämnde om Stokab, exempelvis, är såklart oroande. Det är oroande när Stokab säger: Nej, Kista kan inte vi vara! Jag tror att det är obegripligt för många varför Stokab måste vara låsta vid det läge där de är just i dag i Stockholms innerstad.

Vad gäller Diskrimineringsombudsmannen tror jag att många av oss var besvikna över den tystnad som rådde från stadshuset och från Socialdemokraterna. Jag vet att det inte är vi som beslutar var Diskrimineringsombudsmannen ska vara, men det var väldigt tyst i medierna från Socialdemokraterna. Jag är besviken över att ni inte protesterade högre när DO valde att inte flytta till Rinkeby och när ansvarig kulturminister Alice Bah Kuhnke uttryckte sig på ett sätt som jag tycker var klumpigt och illa i olika tidningsintervjuer. Protesterna borde ha varit större härifrån.

Nu hör vi i uttalanden från talarstolen här att kompetens skulle kunna gå förlorad om man först måste ta sig in till Stockholms Central och sedan åka en halvtimme igen. Många av tågen från Västerås stannar i Sundbyberg. Från Sundbyberg går det snabbt att ta sig till Rinkeby med tunnelbana, förmodligen totalt sett på ungefär samma tid som det tar att ta sig in till Centralen.

Söderort ska förtätas med arbetsplatser, och nu hotas alltså hela Tekniska nämndhusets flytt till söderort. Det är rätt allvarligt när många verksamheter och förvaltningar på så här kort tid kanske inte kommer att flytta till ytterstaden. Då kommer en stor del av det arbete som Alliansen har initierat på området att gå förlorat.

Anförande nr 20

Borgarrådet Edholm (FP): Fru ordförande! Jag tror att det nu är enormt viktigt att stadens ledning försöker reparera den skada som faktiskt har åstadkommit – först och främst naturligtvis av regeringen, av Miljöpartiet och av kulturministern när hon har skickat signalen att man inte kan ha sin verksamhet i Rinkeby. Det var en enormt olycklig signal som alla tog del av.

Den andra tråkiga signalen är detta med Stokab. Jag tror att om staden ska räta upp det här är det viktigt att det kommer ganska snabba besked om ytterligare verksamheter som ska flytta till ytterstaden. Det är viktigt, precis som Karin Wanngård själv påpekade, att veta att dessa signaler också visar att även privata verksamheter kan flytta ut från innerstaden.

Det är klart att det är viktigt ur olika perspektiv. Det viktigaste skälet till att använda sig av stadens samlade resurser är att man genom att lägga verksamheter i områden där det råder en brist på arbetsplatser också skapar möjlighet till bättre service, till exempel. Det kan starta någon liten restaurang, skomakare eller vad det nu är för någonting. Man kan öka tryggheten i områden där det enbart är bostäder. Det finns mängder av fördelar med detta.

Det handlar också om skattemedel. Det är ytterst sällan det är billigare att förlägga en verksamhet i Stockholms innerstad än det är att förlägga den i ytterstaden. Till syvende och sist handlar det om på vilket sätt vi använder skattemedel bäst. Gör vi det genom att betala höga hyror i Stockholms innerstad, eller ska vi i stället använda pengarna i verksamheten? Jag, som tycker att det är viktigt att hela tiden se över hur man använder skattemedel, anser att svaret är självklart. Naturligtvis ska vi betala så låga hyror som det bara går. Det för också det gynnsamma med sig att vi kan öka möjligheterna till arbetsplatser även i ytterstaden.

Sammanfattningsvis, fru ordförande, tycker jag att det är viktigt att stadens ledning nu försöker reparera den skada som de tillsammans med regeringen har åstadkommit i denna fråga.

Anförande nr 21

M a l i n E r i c s o n (FI): Vad tycker Feministiskt Initiativ om detta? Det är klart att det är tråkigt om det bara blir kvinnodominerade verksamheter som flyttar ut från staden och mansdominerade som stannar kvar här i innerstaden. Men just när det gäller den här frågan, huruvida vi ska uppmuntra staten att flytta ut sina verksamheter, tänker jag på att det har blivit en lite konstig diskussion om DO. Det har låtit mycket från allianshåll som att det är DO:s anställda som inte är nöjda med att vara ute i Rinkeby. Så är det inte. Det handlar helt enkelt om tillgänglighet. De som ska komma till DO ska kunna komma in, och man har inte hittat rätt sorts lokaler för det.

Vi tycker att det bästa är att hitta lokaler först. Man ska titta runt omkring sig och se var det finns lokaler för olika verksamheter, och sedan bestämmer man om någonting ska flytta ut. Man ska inte gå åt andra hållet.

Anförande nr 22

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! När jag säger att hela Stockholm ska leva med arbetsplatser, företag och människor som vill bo och jobba i staden är det också viktigt att ha verksamheter i innerstaden. Det kan låta i debatten, om man lyssnar på Lotta Edholm och Erik Slottnér, som att alla våra verksamheter är förtjänta av att bara finnas i ytterstaden. Jag vill vara noga med i diskussionen att det är viktigt att vi både har Svenska Bostäder, vårt största allmännyttiga bostadsföretag, i Vällingby och att vi har Tekniska nämndhuset i city. Det är lika viktigt. Vi behöver arbetsplatser i hela Stockholm. Hela Stockholm behöver arbetsplatser.

När det gäller de statliga verksamheterna och huruvida de ska flytta någon annanstans än just till citykärnan förstår jag också att regeringen sitter och funderar på hur hela Sverige ska leva. Hur ska hela Sverige kunna ta del av de statliga myndigheterna och verksamheterna? De är i behov av att vända på det myntet ytterligare en gång.

Det jag sätter mig emot är att jag skulle göra detta utifrån ekonomiska skäl. När jag organiserar staden och när jag ser vad som är bäst lämpat för medborgarnas bästa kan inte bedömningen till syvende och sist handla om hyresnivåer. Det handlar om var

medborgaren får bäst nytta. Med tanke på de utställningar vi har i Tekniska nämndhuset som besöks av tusentals stockholmare för att de ska se våra kommande byggprojekt måste vi få utreda detta. Ska vi ställa upp dessa på fler platser i staden, eller ska vi kräva att alla stockholmare ska åka till ett ställe som ligger oerhört mycket längre bort för hälften av stockholmarna men närmare för hälften i stället för ett ställe som är centralt placerat i city?

Vi kommer att titta på frågan. Men det är hela Stockholm som ska leva, och då handlar det om verksamheter i hela Stockholm. Innerstaden är också en viktig del av Stockholm.

Anförande nr 23

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Hela Stockholm ska leva; det är så sant som det är sagt. Det är just därför vi engagerar oss i denna fråga, för att få fler arbetsplatser i våra ytterstadsområden. Om det ska bli verklighet är jag övertygad om att kommunen och de kommunala arbetsplatserna måste gå före. Det råder inte någon brist på arbetsplatser i city i relation till bostäder. Det är inte där det stora problemet finns. Problemet är, inte minst i söderort, att det råder stor brist på arbetsplatser. Det gäller även, inte minst, i stora delar av Järvafältet.

Det är skillnad från statens sida. Jag måste säga att jag tycker att det var mycket svepskäl när det gäller Diskrimineringsombudsmannen. Man skyllde på bristande tillgänglighet och så vidare. Jag tyckte inte att de argument som framfördes kändes riktigt äkta. Det är skillnad på regeringsnivå. Förut hade vi en ansvarig minister på området, Stefan Attefall, som drev en opinionsbildning för att myndigheterna skulle flytta ut från Stockholms city, där man sitter med många gånger ofunktionella lokaler till dyra hyror. Nu har vi en minister som engagerar sig i debatten för att försvara att en av de egna myndigheterna inte ska flytta från Stockholms city. Jag tycker att attitydskillnaden är talande mellan dessa två fall.

Fler arbetsplatser i city, talar man om. Jag kan säga, Wanngård, att jag inte tycker att ni har börjat den här mandatperioden bra. Den har börjat illavarslande. Ni har inte förvaltats det ansvar som Alliansen tog när det gäller att initiera en rad förvaltningar och bolag att flytta till ytterstaden. Ni rullar nu tillbaka mattan i stället med flera förvaltningar och bolag. Det bådär inte gott för framtiden.

§ 13 Muntlig frågestund

Fråga nr 1. Slussen

Anförande nr 24

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Min fråga lyder som följande. I stadsbyggnadsnämnden i torsdags valde vänstermajoriteten att bordlägga bygglovet för den provisoriska bussterminalen för femte gången. Jag tror att det är någon form av historiskt rekord. Vi kunde också läsa i tidningen att Socialdemokraterna i går hade ett representantskapsmöte där man fortsatt diskuterade hanteringen av och frågan om Slussen och beslut samtidigt som man säger att detaljplanen gäller och ligger fast.

Jan Valeskog berättar hur överenskommelsen för finansiering av bussterminalen kommer att avgöras på onsdag i kommunstyrelsen. Dagen efter säger samme Jan Valeskog i medierna att det slutgiltiga beslutet om Slussen ska fattas efter sommaren.

Min synnerligen enkla fråga till finansborgarrådet är: Vad är det egentligen som gäller?

Anförande nr 25

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag tackar Anna för frågan. När det gäller Slussen kommer vi att bygga den nya Slussen efter den nya, nu gällande, detaljplanen. Det är inga konstigheter med det. Vi tar finansieringen kring bussgaraget på onsdag.

Vi hade ett medlemsmöte; det är härligt att våra medlemsmöten rapporteras om i medierna! Det var en diskussion om huruvida vi skulle öppna upp för en ny detaljplan om detaljplanen för bussgaraget skulle falla. Borgarrådet König Jerlmyr känner väl till att den tidigare majoritetens planprocess för bussgaraget föll i och med att det hade begåtts lite administrativa misstag. Men nu börjar vi om med detaljplaneprocessen från stadens sida till alla instanser för att säkerställa att vi kan bygga ett bussgarage i Katarinaberget.

Det råder alltså inga tveksamheter inom det socialdemokratiska partiet om att den nya nu gällande detaljplanen kring Slussen gäller. Vi håller också tidsplanen med plan på byggstart 2016. När det gäller det bordlagda ärendet i stadsbyggnadsnämnden är det ingenting som påverkar tidsplanen. Det är självklart att även ärendet om den tillfälliga bussterminalen under byggtiden ska fram till beredning. Men det är ingenting som påverkar tidsplanen. Vi ser att vi kan börja bygga nästa år, 2016, när det gäller Slussen.

Anförande nr 26

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Inga tveksamheter gäller från Socialdemokraternas sida, säger Karin Wanngård. Jag måste gå tillbaka till det, för Socialdemokraterna har sagt väldigt mycket under den senaste tiden, efter valet. Den 2 februari säger Jan Valeskog att det bara handlar om några veckor innan bygget

kan komma igång. På fullmäktiges sammanträde den 8 december förra året sade Jan Valeskog att bygget inte ens är stoppat, utan snarare tvärtom. Då undrar man: Har Socialdemokraterna någon form av eget spännande tvärtemotspråk som bara ni förstår? Motsatsen till ett stopp borde faktiskt vara att någonting är igång. Motsatsen till ”snarare tvärtom” borde vara ett starkt uttryck för att någonting – bygget i det här fallet – pågår dubbelt så snabbt.

Varenda gång vi frågar er om Slussen får vi svaret att den ska byggas och att det bara är en fråga om tid. Men ingenting händer. Ni gör absolut ingenting som pekar på att bygget skulle kunna starta. Det kunde ha varit klart för ett halvår sedan. Vi undrar: När ska ni stå upp för det beslut som redan är fattat?

Anförande nr 27

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Slussen hade väl kunnat vara klar för sju år sedan om den tidigare Alliansen hade tagit sitt ansvar för Slussenarbetet. Detta innebar nu ytterligare förseningar. Om detaljplaneprocessen kring bussgaraget hade gjorts på ett korrekt sätt kanske vi hade haft en detaljplan för bussgaraget. Men den gjordes inte på rätt sätt. Det innebär att vi som tillträdde för några månader sedan nu måste starta en ny detaljplaneprocess kring bussgaraget för att utreda fullgoda alternativ till bussgaragets lokaliseringar och därmed få bussgaraget till Katarinaberget.

Vi kommer att starta bygget av Slussen; det är jag lugn med. Till syvende och sist handlar det om avbördningen från Mälaren till Saltsjön. Det handlar om en trafikplats i Stockholm som vi nu vill säkerställa blir mer tillgänglig för cykel-, gång- och kollektivtrafik.

Anförande nr 28

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Herr ordförande! Karin Wanngård säger att hon är lugn och trygg med att Slussen kommer att byggas. Det är inte vi. Vi hör gång på gång hur ni backar med tillsatta expertgrupper. Ni skjuter på beslut. Ni säger till medierna att bygget ska starta om några veckor. Men ingenting händer. Faktum är att det nu är förskjutet ett halvår. Vi kunde ha börjat bygga för sex månader sedan.

Nu måste vi vänta på att få beslut till efter sommaren. Vi talar om kostnader på 100 miljoner kronor om det ska försenas upp till ett år. Det är mycket pengar. Alla beslut och alla underlag finns på bordet.

Jag ska hjälpa dig i all välmening. Det handlar mycket om att det bara behövs en spade. Det är det enda som behövs, och att sätta den i marken, Karin Wanngård. Jag uppmanar dig: Sätt den spade som jag nu ger dig i marken! Börja bygg Slussen, tack!

Anförande nr 29

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Jag tackar Anna så mycket för spaden. Vi kan nog vara överens om att betongens skick på Slussen gör att man faktiskt kan börja bygga med spade i och med att det är så dåligt. Vi måste riva ned den nuvarande Slussen, och vi kommer att säkerställa att biltrafik, busstrafik, gående och

cyklister alla kommer att mötas vid Slussen. Det är trevligt, och där kan vi också mötas tillsammans, Anna. Förhoppningsvis kan vi då få användning av denna fantastiska spade – tack så mycket!

Fråga nr 2. Barngrupperna i förskolan

Anförande nr 30

A b i t D u n d a r (FP): Jag skulle vilja ställa en fråga om barngruppernas storlek i förskolan. Borgarrådet har säkert hört den i några andra olika sammanhang. Men nu är vi verkligen oroliga utifrån den utveckling som man ser. I samband med budgeten såg vi redan signalerna att detta inte skulle bli oproblematiskt.

Flera stadsdelar har gått ut med detta officiellt, det vill säga att de bland annat har skrivit på hemsidorna att de måste utöka barngrupperna på grund av det ekonomiska läget. Det gäller inte minst i min stadsdel Hägersten, där jag är vice ordförande – jag har varit lokalpolitiker i tolv år, och jag har varit ordförande i åtta år. Under dessa år har det aldrig varit som nu, när det går ut brev till föräldrar där man är mycket tydlig. Vi har inget val, säger man: Antingen måste vi utöka med antalet barn i barngrupperna eller så måste vi säga upp pedagoger. Det är inte acceptabelt.

Min fråga till borgarrådet är: Ser du inte tecken på att budgeten är för svag? Vad tänker du göra för att stoppa utökningen av barngrupperna?

Anförande nr 31

Borgarrådet B u r e l l (S): Herr ordförande! Det är bra att frågan kommer upp även på detta möte. Vi hade ett par debatter i frågan förra gången. Självfallet följer vi utvecklingen noggrant, och som skolborgarråd är jag ytterst angelägen om att kommunfullmäktiges mål och beslut kommer att uppfyllas. Det kan vara nära och tajt i flera stadsdelsnämnder. Vi kommer att se svart på vitt om det förhåller sig på det sättet när vi får tertialrapport 1.

Läget per den 30 januari var att genomsnittet för barngruppernas storlek var 11,73. Där har vi en praxis på max 14. För de äldre barnen var det 16,69, och där har vi 18 som max. Totalt är genomsnittet 15,37, och där har kommunfullmäktige fastställt 16 som den indikator som vi ska hålla oss till.

Vi är alla överens om att det är viktigt att hålla nere barngruppernas storlek. Vi förstår säkert alla också att det finns flera sätt att mäta kvaliteten. Barngruppernas storlek är ett mått som är viktigt, alltså hur många barn det är per avdelning. Där skiljer det en hel del mellan olika stadsdelar; det vet vi. Då kan man tro att det kanske har att göra med åldersstruktur eller något sådant där. Det finns säkert också andra skäl som är värda att titta på.

Ett annat mått som är bra för oss att hålla koll på är hur många barn det är per medarbetare, och då tänker jag på medarbetare som jobbar med barnen. Det handlar alltså om förskollärare eller barnskötare – de som är med barnen. Det är också någonting som alla vi som är politiker på kommunfullmäktigenivå i

utbildningsnämnden, och framför allt i stadsdelsnämnderna, som ju är ansvariga för detta, ska ha koll på. Dessa siffror följer vi noggrant.

Anförande nr 32

A b i t D u n d a r (FP): Som borgarrådet ser är jag inte nöjd med det svaret. Jag har varit mycket tydlig med att förskolecheferna går ut konkret med brev, det vill säga att de har ett svårt ställningstagande att göra. Det ena är att utöka barngrupperna, och det andra är att säga upp pedagoger. Skälet till detta är den kommunala ekonomin. Jag har inte fått något svar på vad du tänker göra åt detta. Frågan kvarstår.

När det gäller barngruppernas storlek gick ni ut och sa att ni skulle höja. I min stadsdel skulle ni sänka. I min stadsdel, till exempel, finns det siffror från Statistiska Centralbyrån. Förra året var genomsnittet på barngrupperna 15,5 barn. I budgeten skriver man att genomsnittet ska vara 16. Man skriver inte alls utifrån åldersgrupperna, utan nu talar jag om hur det är i Hägersten-Liljeholmen.

Frågan kvarstår däremot. När det gäller gruppernas storlek för större barn råder det ovisshet. Man vet inte hur stora de kommer att vara. Det är en tolkningsfråga. Det andra är återigen problemet med att ekonomin inte räcker till. Tjänstemännen säger att de aldrig har varit med om ett liknande budgetunderlag.

Anförande nr 33

Borgarrådet B u r e l l (S): Som jag har sagt flera gånger tidigare får vi se i tertialrapport 1 hur det ligger till med den saken. Jag upprepar också gärna att vi har stora utmaningar i Stockholm. Vi har en kostnadsbild som är mer utmanande än vad den är i alla andra kommuner. Det är betydligt högre kostnad per inskrivet barn i förskolan i Stockholm än i övriga Stockholms län, till exempel. Den ligger på över 140 000 i Stockholm.

En av de kostnader som är svåra att bemästra ibland, inte minst i stadsdelsnämnder, i områden där det byggs mycket är lokalkostnaderna. Vi vet att det skiljer mycket mellan olika stadsdelar. På Kungsholmen, till exempel, är årshyran per kvadratmeter över 1 900 kronor medan den till exempel i Bromma är 1 270. Denna kostnadsutveckling är viktig att hålla koll på, och i tertialrapport 1 kommer vi att få se hur man lyckas med det.

Anförande nr 34

A b i t D u n d a r (FP): Jag blir bekymrad när borgarrådet inte tar frågan på allvar när vi talar om det ekonomiska läget. Det handlar inte bara om att jag är en gnällspik från Hägersten som ställer frågan. Det är flera stadsdelar som har gått ut med att de är tvungna att öka barngruppernas storlek. Fortfarande säger borgarrådet att man ska vänta och se. Absolut kan man vänta, men ni måste ta siffrorna på allvar. Ni måste informera föräldrarna. De är verkligen oroliga över utvecklingen.

Utifrån min egenskap av lokalpolitiker får jag dagligen signaler om att man är förbannad över utvecklingen. Ni sade en sak under valrörelsen, och i verkligheten

blir det någonting helt annat. Jag tror att det kan utvecklas till politikerförakt när man inte håller sig till de förslag som man har lovat. Denna utveckling borde bekymra borgarrådet. Det ser inte så bra ut.

Anförande nr 35

Borgarrådet B u r e l l (S): Jag är bekymrad över de utmaningar som vi står inför i förskolan, men jag hoppas att stadsdelsnämnderna med all sin kompetens och förmåga att också prioritera och medla mellan olika verksamheter som man ansvarar för har lyckats klara av situationen.

Jag är dock den förste att själv följa detta noggrant och vara orolig. Jag kan inte här stå och lova ut pengar eller ändra indikatorer som kommunfullmäktige har beslutat om. Det är det vi har att förhålla oss till. Den indikator vi har beslutat om i den här salen är 16, och genomsnittet den 30 januari 2015 var 15,37. Om det är på väg åt fel håll är det naturligtvis någonting som är alarmerande för oss. Därom är vi nog helt överens.

Fråga nr 3. Ersättares möjligheter att lämna skrivelser i nämnder

Anförande nr 36

K a r i n E r n l u n d (C): I vissa nämnder har Centerpartiet bara en ersättarplats. Det här gäller också Feministiskt Initiativ och Kristdemokraterna. Jag har fått rapporter av ett antal av Centerpartiets företrädare i olika nämnder att de har blivit förvägrade att lämna in skrivelser i sina nämnder på grund av att det på något sätt skulle vara formellt icke riktigt.

Det är lite tråkigt, tycker jag, att behöva ta fullmäktigetid och en av mina möjligheter att ställa frågor till att fråga om en sådan här tråkig byråkratisk fråga. Men det här handlar om byråkratin i staden, och jag vill därför fråga finansborgarrådet om hon kommer att se till att det går ut information till samtliga ordförande i samtliga nämnder om att det går alldeles utmärkt för även ersättare att lämna in skrivelser i stadens nämnder.

Anförande nr 37

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag älskar byråkrati, så detta är en fråga som passar mig perfekt. Men du kommer inte att bli nöjd med svaret, Karin. Enligt kommunallagen 4 kap. 17 § är det ledamöterna som har rätt att väcka ärenden i nämnden. Att lägga en skrivelse är att se som att man väcker ett ärende i nämnden. Det är ordinarie ledamöter som har rätten att väcka ärenden i nämnden. Men även då kan ordföranden avslå, om han eller hon inte anser att det är inom nämndens uppgiftsområde. Om man lägger fram skrivelser som inte alls har med nämndens verksamhetsområde att göra är det upp till ordföranden att avgöra om de går in för beredning eller inte.

Jag diskuterar gärna frågan, men jag kommer inte att gå ut med någon allmän uppmaning till ordförande att inte följa kommunallagen. Det är kommunallagen som vi har att rätta oss efter.

Anförande nr 38

K a r i n E r n l u n d (C): Jag är verkligen inte nöjd med det svaret. Här hänvisas det till kommunallagen, och jag vet precis vad som står där. Det är därför min fråga inte handlar om ersättares *rättighet* att lämna skrivelser i nämnden utan om ersättares *möjlighet* att lämna skrivelser i nämnder. Vissa ordförande ute i nämnderna tillåter skrivelser även från ersättare. Det är upp till ordföranden. Han eller hon kan alltid välja att lägga upp skrivelsen på nämndens bord och fråga nämnden om nämnden vill skicka in skrivelsen för beredning. Det finns inga sådana lagliga hinder i kommunallagen. Det går alldeles utmärkt att ha en överenskommelse om att man gör på det sättet, och det är det jag är ute efter.

Jag vill fråga Karin Wanngård: Tycker du alltså att det är rätt att ersättare i nämnder i stället för att lägga fram skrivelser ska lämna in medborgarförslag?

Anförande nr 39

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Vad ni gör i stället får ni diskutera partiinternt, naturligtvis. Ni har exempelvis motionsrätt i fullmäktige i och med att ni som parti är representerade här. Ni har all rätt att lägga fram motioner och interpellationer och att ställa enkla frågor. Ni har rätt att begära ordet på nämndsammanträdena för diskussion. Ni har rätt att passa på att diskutera med alla partiföreträdare i nämnden vad man tycker är lämpligt och inte lämpligt.

Jag kommer inte att gå ut med rekommendationer om att ordförande per automatik skickar in skrivelser för beredning. Det är en viktig uppgift som ordförande har i bedömningen av skrivelser att de är inom verksamhetsområdets ansvar. Jag anser att det ska ligga kvar på ordförande att bedöma om skrivelser ska gå in eller inte.

Anförande nr 40

K a r i n E r n l u n d (C): Jag tycker att det här är ett ganska uppseendeväckande svar. När Alliansen hade majoritet i staden mellan 2006 och 2010 hade man en överenskommelse om att även ersättare hade möjlighet att lägga fram skrivelser i nämnderna. Jag tycker att det är väldigt konstigt om ersättare i stadsdelsnämnder ska behöva gå och lämna ett medborgarförslag för att få sina frågor på bordet.

Det är ett hån mot Stockholms demokrati att en ordförande för en nämnd ska behöva svara på ett medborgarförslag i stället för en skrivelse från en ersättare bara för att man inte har lust att låta ersättare lämna skrivelser. Jag tycker att det är väldigt konstigt och, faktiskt, skamligt för demokratin.

Anförande nr 41

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det är absolut inte skamligt för demokratin att ordföranden avgör vilka skrivelser som går in till beredning. Jag är medveten om att det är många skrivelser som inte har fått gå in för beredning både under förra mandatperioden och perioden innan dess, och även under perioden innan dess, när vi styrde. Man släpper inte igenom alla skrivelser.

Jag tycker snarare att det är en uppmaning till ordförande att avgöra om skrivelser har bärighet inom verksamhetsområdet. Vi kan inte sitta och använda stadens resurser till att utreda delar som inte har bäring inom rätt verksamhetsområde. Då måste man väcka en motion i fullmäktige. Det är i det motionsinstrument man har som ledamot i fullmäktige som man kan väcka alla typer av olika frågor. Men att ordförande avgör vad som ska gå in som en skrivelse tycker jag är udden. Det är viktigt i demokratin att det är rätt frågor som kommer på nämndens bord.

Fråga nr 4. Nya besked om Slussen

Anförande nr 42

Erik Slottner (KD): Jag snuddar lite vid samma ämne som Anna König Jerlmyr tog upp. I tv:s ABC berättade Socialdemokraterna i går att man i representationsrådet – så tror jag att det heter – har gett grönt ljus för att gå vidare med nya Slussen. Det var en jämn omröstning, men såklart ett välkommet besked för alla oss som inser att spaden, som borgarrådet har fått i sin hand, behöver sättas i marken.

Med anledning av beslutet säger Wanngård att man kan komma igång med bygget nästa år, det vill säga 2016. Det får mig att ställa två frågor. Den ena är varför det ska behöva dröja ett helt år innan ombyggnationen kan sätta igång. Den andra frågan är att jag undrar om Daniel Helldén, som sitter där, Ann-Margarethe Livh och Sissela Nordling Blanco också är helt med på detta och har gett grönt ljus. Eller spelar deras åsikter ingen roll i frågan?

Anförande nr 43

Borgarrådet Wanngård (S): Ordförande! Jag tackar Erik för frågan. När det gäller Slussen och vårt representantskap i går handlade det som vi avverkade då på vårt interna medlemsmöte – bara för att betona det – om huruvida man skulle starta en ny detaljplaneprocess om detaljplanen kring Katarinagaraget skulle falla. Det var detta det handlade om. Det var inte så att debatten i går på vårt interna medlemsmöte handlade om huruvida man var emot nya Slussen eller inte. Den handlade om oron kring bussgaraget i Katarinaberget.

Den tidigare detaljplaneprocessen som startade kring bussgaraget i Katarinaberget föll på grund av administrativa misstag. Nu har vi startat om processen för detaljplanen för bussgaraget i Katarinaberget. Det kommer att ta ett antal år från stadens sida, och sedan kan vi säkert räkna med ett och annat överklagande på detta. Det kommer alltså att ta tid.

Men under den tiden kan vi mycket väl starta arbetet kring Slussen. Vi vet att 85 procent av nuvarande Slussen är i så dåligt skick att det måste rivas. Vi vet att den trafiklösning som gjordes på 1930-talet med fokus på bilen inte är modern i dag när vi vill fokusera på kollektivtrafik, på cykel och på gående. Den är alltså inte modern.

Ja, vi kommer att bygga nya Slussen. Det är ett viktigt nav för Stockholm när det gäller att binda samman norr och söder. Vi måste göra det nu, och vi måste gå vidare.

Jag hade så innerligt velat att även tidigare politiker skulle ha tagit ansvar i Slussen-frågan så att bygget i stort sett hade varit igång nu.

Anförande nr 44

Erik Slottnér (KD): Ordförande! När det gäller det sista som sades, Karin, var det ju precis det vi i Alliansen gjorde! Vi tog ansvar för frågan och genomförde beslut om detaljplan i december 2011, om jag minns rätt. Vi satte igång med arbetena före valdagen. Den nya Slussen skulle kunna vara igång fullt ut nu om det inte vore så att den nya rödgrönrosa majoriteten stoppade bygget genom direktiv härifrån Stadshuset genom stopp av rivningar och nödvändiga byggnader som behöver göras och igångsättande av arbetet. Ni satte stopp för detta, och ni har nu bordlagt flera frågor i stadsbyggnadsnämnden för att ni velar inom er allians och inte kan komma överens.

Jag ställer frågan återigen. Om nu bygget av nya Slussen kan komma igång innan man har en färdig detaljplan för bussterminalen – varför ska det då dröja till 2016? Varför kan vi inte använda spaden redan i morgon? Och vad säger dina tre samarbetspartier om detta?

Anförande nr 45

Borgarrådet Wangård (S): Erik! Du får gärna låna min fina spade och ta den till Slussen i morgon om du vill. Anledningen till att vi inte kan komma igång snabbare är att vi måste färdigställa dels rivningsbeslut, dels upphandlingar som inte är till fullo klara för att gå vidare med Slussenprojektet. Men det är ingenting som vi stoppar upp i processen, utan den går vidare.

När det handlar om det specifika ärende som är bordlagt i stadsbyggnadsnämnden påverkar inte det tidsplanen negativt. När det handlar om detaljplanen för bussgaraget kan den skrivas fram parallellt när vi ändå har satt igång bygget av nya Slussen eftersom vi kommer att ha tillfälliga lösningar för bussarna och för kollektivtrafiken kring Slussen.

Det kommer att bli en tuff byggperiod. Det kommer att bli tufft att säkerställa att nya Slussen verkligen kommer på plats. Men vi kommer att göra det.

Anförande nr 46

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Denna börda blir inte lättare att bära för att ni skjuter upp ombyggnationen till framtiden. Det är precis det ni gör. Du säger nu, Karin, att anledningen till att det kommer att ta tid att börja byggandet nästa år bland annat är att det är ett antal rivningsbeslut som väntar. Men ni har ju nu bordlagt flera rivningsbeslut i stadsbyggnadsnämnden. Senaste i förra veckan bordlade ni ett rivningsärende. Ett av de första beslut ni fattade i detta hus när ni kom till makten var att skjuta upp rivningarna och stoppa rivandet av Kolingsborg, som var en förutsättning för att komma igång med bygget av nya Slussen.

Det är ni som förhalar hela processen. Bygget skulle kunna vara igång nu om inte ni genom aktivt medvetet politiska beslut hade tagit ställning till att förhala hela

ombyggnationen. Jag undrar i ärlighetens namn om det du nu står här och säger delas av ditt eget trafikborgarråd Daniel Helldén. Men jag får väl ställa frågan till honom en annan gång i stället.

Anförande nr 47

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Jag ser nu med spänning fram mot att gå vidare med Slussen och kunna göra de detaljer om vad som ska ske uppe på Slussen när vi har lagt ut den nya betongen. Exakt hur ska bussarna komma fram? Exakt hur ska cykelbanorna utformas? Exakt hur ska vi kunna prioritera gång-, cykel- och kollektivtrafik framför privatbilismen? Hur kan vi göra utformningen av Slussen enligt den nya, nu gällande, detaljplanen på ett sätt som tar Stockholm mot framtiden?

Det är det arbetet som kommer igång nu. Jag har full tilltro till att såväl stadsbyggnadsnämnd som trafiknämnd och de som kommer att vara inblandade i arbetet kommer att lösa problemet med de olika trafikslag som ska samsas på Slussens begränsade yta. Alla kommer inte att bli nöjda, men det kommer att bli bra.

Fråga nr 5. Att återta verksamheter i egen regi

Anförande nr 48

A n d r e a S t r ö m (M): Ordförande! Jag vill ställa frågan till borgarrådet med anledning av att den nya majoriteten på område efter område låter ideologi gå före verksamhetens bästa. Ni väljer att avbryta upphandlingar inom flera verksamhetsområden. Nu har turen, eller jag kanske ska säga oturen, kommit till omsorgsboendet Ljungbacken.

På socialnämnden i förra veckan kunde vi i förvaltningens svar se att Ljungbacken är ett mycket välfungerande boende, som får 4,2 i betyg på en femgradig skala. Det är en verksamhet där avtalet har följts.

Min fråga är helt enkelt varför man låter ideologi gå före verksamhetens bästa. Och vilka förändringar ska ni göra för att det ska bli bättre, enligt dig?

Anförande nr 49

Borgarrådet **E. L a r s s o n** (MP): Ordförande! Jag tackar för frågan. Som samhällsvetare har jag nog dragit slutsatsen att det alltid är ideologi som styr politiska partier. Jag vet inte huruvida den verksamhet som vi nu talar om var uppskattad tidigare, även innan den övergick i privat regi. Men det kanske jag kan få reda på.

När man står inför en ny upphandling prövar man nytt. Det är ingenting som säger att en verksamhet som tidigare var bra hade blivit bra i den nya upphandlingen. Där kan vi bara tro olika utifrån vad vi själva vill. Så är det väl alltid; vi vill olika. Här valde vi att inte följa den upphandling som den nuvarande oppositionen hade inlett. Jag kan förstå att man blir sur. Om man har inlett någonting vill man gärna ha igenom det. Det är väl det som vi talar om mycket nu under detta första halvår i fullmäktige. Det

kan vara Förbifarten, och det kan vara Slussen. Vi har lite olika synpunkter. Vi diskuterar om allt var bättre förr eller hur det skulle bli. Här gjorde vi den här bedömningen.

Anförande nr 50

A n d r e a S t r ö m (M): Jag är också samhällsvetare, men jag är framför allt politiker. Där sätter jag kvaliteten först, och det kanske är det som är skillnaden i detta. Du vet att vi har sett att man i förvaltningens svar inte bara redovisade det senaste året, utan brukarundersökningar för de tre senaste åren. Vi kan konstatera att boendet fick bra betyg varje år.

Om man nu hävdar att man sätter kvalitet först – varför då återta en av de verksamheter som får absolut bäst betyg?

Anförande nr 51

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Jag kan inte svara på om detta är den verksamhet som har fått absolut bäst betyg. Däremot kan jag svara att när man gör en ny upphandling är det nya villkor som gäller. Då vet man inte om den som får uppdraget är lika bra hela tiden. Det är därför vi gör nya upphandlingar.

Jag vet inte heller varför den dåvarande majoriteten övergick från egen regi till privat regi. Det kanske var för att det inte var så bra. Eller gjorde ni någon kvalitetsbedömning där? Min erfarenhet från arbete i stadsdelen Skarpnäck är att vi fick order om att allt där skulle upphandlas privat. Det var ett mycket ideologiskt förankrat beslut från Alliansen.

Anförande nr 52

A n d r e a S t r ö m (M): Man kan lägga ett egen-regi-anbud. Frågan är vilken kvalitetsbedömning ni har gjort nu. För mig och Moderaterna är det viktigt att verksamheten baseras på kontinuitet och erfarenhet för att personalen ska kunna erbjuda bästa möjliga vård för våra brukare. Det här handlar inte om kvalitet, utan det handlar om att göra enkla politiska poänger.

Anförande nr 53

Borgarrådet E. L a r s s o n (M): Vad härligt med applåder! Jag ska berätta för er att vi hade en ideologisk debatt på det senaste nämndmötet just i denna fråga. Det var riktigt fräscht med en ideologisk debatt.

Jag vill avslutningsvis säga att den nya majoriteten självklart vill bredda för att fler aktörer ska kunna delta i upphandlingar. Det håller vi på att se över, och det hela kommer att anpassas så att även de företag som är mindre än till exempel Carema kan delta i upphandlingar. Vi ska se om vi även kan lyckas få den idéburna verksamheten att vara med och göra upphandlingar. Jag tror att vi är helt överens om det.

Denna upphandling var som sagt inte initierad av den nya majoriteten, utan av den gamla. Den valde vi att avbryta.

Fråga nr 6. Arbetet mot hedersrelaterat våld

Anförande nr 54

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Jag blev lite försenad, för jag satt och försökte hitta den enda mening om hedersrelaterade frågor som finns i er budget. Jag hittade efter mycket möda och med hjälp av min kollega en mening under stadsdelsnämndernas arbete. Där finns en mening som lyder: Kunskap om hur hedersrelaterat våld kan upptäckas och förebyggas ska spridas. Det är allt som står i er budget om denna fråga.

Med ledning av detta vill jag ställa en fråga till Ewa Larsson om det beslut som vi fattade i organisations- och föreningsutskottet i tisdags när ni inte beviljar GAPF det bidrag som de har ansökt om. Jag undrar: Hur tänker du kring detta?

Anförande nr 55

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Ordförande! Jag tackar för frågan, för nu kan jag stolt berätta hur vi nu verkligen har satsat ännu mer på att förebygga hedersrelaterat våld.

Den tidigare majoriteten gav stöd genom insatser till exempelvis Origo från 2013, som är ett resurscenter där såväl polis som barnmorska och socialsekreterare. Kruton har skyddat boende, stöd och rådgivning. Fryshuset känner många till, likaså Elektra och Sharaf Hjältar. Förutom det som den tidigare majoriteten har beviljat har vi nu också för första gången beviljat 700 000 kronor till GAPF:s lokalförening. Det är alltså riksorganisationen Glöm Aldrig Pela och Fadime som har en lokalförening i Stockholm som för första gången har fått medel. Det är jag stolt och glad över.

Anförande nr 56

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Till saken hör att de hade ansökt om mycket mer än vad som beviljades.

När du nu kommer in på Origo kan jag inte låta bli att ställa en fråga om denna verkligt fina verksamhet, som vi var och besökte i förra veckan. De jobbar mycket med förebyggande verksamhet, och de talar om ett mörkertal som är gigantiskt i frågan. Då ställs frågan ännu mer på sin spets. Varför inte satsa på det här? Varför skriver ni så lite om frågan i budgeten? Ni gör inga satsningar över huvud taget utöver de 700 000 kronorna till GAPF.

Origo behöver mycket mer resurser. Kommer Origo att bli en permanent verksamhet i Stockholm? Vad händer med Origo?

Anförande nr 57

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Min bedömning är att det inte hjälper hur många gånger du skriver någonting i en budget. Du måste också visa med ord och handling att du verkligen satsar. Här gick majoriteten från noll kronor under den förra ledningen till 700 000 kronor. GAPF hade sökt om 1 miljon. Men vi gick alltså från

noll till 700 000. Jag tycker att det är en fantastisk satsning. Vi delar uppfattningen att det finns ett mörkertal, och det behövs ytterligare krafter.

När det gäller Origo är det en del av förvaltningens egen verksamhet. Det är ett gemensamt centrum som också är en förebild för hela regionen som ett resurscenter med polis och barnmorska. Det är självklart att den verksamheten ska vara kvar och utvecklas.

Anförande nr 58

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Det var alltså ditt besked? Origo kommer att bli permanentat i Stockholm som en verksamhet som vi kommer att ha kvar här.

Anförande nr 59

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Det är redan en verksamhet i Stockholms stad.

(I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Ja, men inte permanent.)

Den kommer att finnas kvar och utvecklas, och vi är väldigt stolta över den.

Fråga nr 7. Avbrutna upphandlingar

Anförande nr 60

S t i n a B e n g t s s o n (C): Jag är lite grann inne på samma spår som Andrea. Jag tänkte ställa en fråga som jag inte fick svar på i förra socialnämnden, och jag hoppas att jag får svar här i dag.

Vi börjar nu se konsekvenserna av hur en sossestyrd majoritet avbryter upphandlingar och tar tillbaka verksamhet i egen regi trots att vi vet att många gånger – men inte alltid – är någon annan bättre på att utföra visst arbete eller bedriva viss verksamhet än vad vi är. Man tar ingen hänsyn till nöjda brukare. Det är bara ideologi som styr.

Det senaste exemplet är Ljungbacken, där brukarundersökningar alltså visar 4,2 i betyg av 5 möjliga. Det är riktigt höga betyg. Det är mycket jobb som har lagts ned för att ta fram upphandlingsunderlag. Medarbetare på socialtjänsten och i andra förvaltningar har inventerat behov, stämt av med lagstiftning och så vidare.

Därför undrar jag: Hur ställer sig borgarrådet Larsson till att allt detta arbete nu slängs i papperskorgen?

Anförande nr 61

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Ordförande! Jag vet inte riktigt vad som var nytt i frågeställningen. Jag ska försöka att se om jag kan hitta några nya infallsvinklar. Vad som är klart och tydligt är att vi stod inför en ny upphandling. Då kan man såklart relatera till att vi var nöjda med det där då, men det är ingenting som med 100 procents säkerhet säger att en ny upphandling av verksamheten skulle bli exakt likadan vid nästa utvärdering. Min erfarenhet utifrån stadsdelsarbete säger att det inte

alltid behöver bli så. Jag tycker inte att detta argument är riktigt relevant, men det kan vi tycka olika om.

Jag vet inte vad jag ska lägga till. Vi avbröt en upphandling och tyckte att vi kom med ett bättre förslag. Så är det; det är helt enkelt majoritetens vilja. Den kan man tycka illa om, men så är det.

Anförande nr 62

S t i n a B e n g t s s o n (C): Du svarade inte på min fråga. Min fråga handlade om det jobb som har lagts ned i de upphandlingar som var påbörjade men som har blivit återdragna. I detta fall var upphandlingsunderlaget i stort sett klart. Det hade lagts ned många, många timmars arbete på detta. Så är det i flera olika upphandlingar, både i socialförvaltningen och i andra förvaltningar. Det var det min fråga handlade om: Hur ser du på att vi slänger allt detta arbete i papperskorgen?

Jag kan fortsätta: Det är självfallet kvaliteten som ska styra i verksamheterna. Jag kan inte för mitt liv förstå att ni tycker att det är ägarformen och inte kvaliteten som är viktigast.

Jag återkommer till detta: Hur ser du på att allt detta arbete nu slängs i papperskorgen?

Anförande nr 63

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Det är inte den nuvarande majoriteten som initierade upphandlingen, utan det är den gamla oppositionen. Då kan inte förvaltningen annat än att lyda den som har majoriteten vid tillfället. Sedan har vi en annan majoritet som inte vill göra upphandlingen, och då läggs det arbetet såklart åt sidan, och man jobbar på ett annat sätt.

Jag skulle önska att vi hade avbrutit arbetet med Förbifarten och lagt alla dessa papper åt sidan. Då skulle någon ha sagt: Nu har vi slängt en massa pengar i sjön! Ja, för jag har en annan politik. Så är det i politiken; man tycker olika och fattar olika beslut. Det här beslutet har den här majoriteten fattat.

Anförande nr 64

S t i n a B e n g t s s o n (C): Jag visste inte att debatten handlade om Förbifarten. Men där kan vi verkligen tala om att slänga pengar i sjön i och med att ni ställde arbetet i flera månader.

Den här debatten handlar om inställda upphandlingar i socialförvaltningen. Alla arbetade timmar är skattepengar. Det innebär att ni genom att till ingen nytta för någon av dem som det berör – detta handlar återigen om kvalitet och inte om ägarformen – avbryter alla dessa upphandlingar både i socialnämnden och i andra nämnder och därmed slösar bort skattepengar. Det är Stockholms invånares pengar. Det är inte dina pengar och inte stadens pengar, utan det är Stockholms invånares pengar. Det tycker vi i Centerpartiet är direkt skamligt.

Jag undrar: Hur försvarar du detta slöseri med skattebetalarnas pengar?

Anförande nr 65

Borgarrådet E. L a r s s o n (MP): Helt enkelt genom att vi har en ny majoritet i Stockholm som inte delar den uppfattning som frågeställaren har. Vi har en annan uppfattning. Då är det en ny politik, och den politiken står jag bakom och är stolt över.

Fråga nr 8. Tekniska nämndhusets behov av strandskydd

Anförande nr 66

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! I medierna har biträdande finansborgarrådet Jan Valeskog meddelat att flytten av de tekniska förvaltningarna till söderort förmodligen inte blir av och därmed inte heller omdaning av Tekniska nämndhuset till bostäder. Det skulle vara otroligt trist om det inte blir av. Dels skulle allt arbete som har lagts ned på projektering av en flytt till söderort vara förgäves, dels skulle vi gå miste om att utveckla den citynära plats som Tekniska nämndhuset ligger på till bostäder, restauranger och handel.

Valeskog hänvisar bland annat till strandskyddsregler och säger att vi inte skulle kunna ha bostäder på platsen. Min fråga till Karin Wanngård är: Tänker ni på fullaste allvar lägga er platt för strandskyddsregler när vi vet att Stockholms läns länsstyrelse ofta ger dispens för just strandskyddet? Vi vet också att exempelvis Hornsbergs strand, bara två tre kilometer därifrån, är byggt med ungefär samma avstånd från vattnet.

Anförande nr 67

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket, Erik! Detta var en lite ny bedömning för mig också, kan jag säga. Det är inte så att vi på något sätt kommer att hänvisa till att det ska vara strandskydd kring hela Tekniska nämndhuset. Vi kommer naturligtvis att kolla igenom ordentligt huruvida vi skulle kunna flytta de arbetsplatser som finns i Tekniska nämndhuset. Vi kommer att göra en fullskalig analys av om det är rimligt eller inte. Vi måste ha fullgoda ersättningslokaler för detta.

Om Tekniska nämndhusets verksamhet skulle vara föremål för att kunna flyttas någon annanstans i staden är det naturligtvis intressant vad vi ska göra med den plats där huset finns i dag. Jag har förmånen att vara granne med den arkitekt som ritade Tekniska nämndhuset. Med de inspelen kan jag säga att det i alla fall finns ett stort intresse för att Tekniska nämndhuset ska finnas kvar i den gestaltning som det har i dag. Det är en ingång. Det kan också vara en ingång att man gör någonting helt annat på marken. Då kan bostäder vara ett alternativ. Det kan också vara föremål för andra typer av kontorsfastigheter på platsen.

Vi får nog återkomma till detta lite längre fram. Just i dagsläget har vi inte något fullgott alternativ till Tekniska nämndhusets nuvarande placering.

Anförande nr 68

Erik Slottnér (KD): Ordförande! När det gäller fullgott alternativ vet Karin Wanngård om att det har arkitekttävlats om detta, och ett bidrag har vunnit. Platsen finns där, och husets gestaltning är klart, men mycket arbete återstår. Det är inte så att vi börjar på någon vit karta där vi inte vet någonting; så är det absolut inte.

Det här med strandskyddsregler är ingenting som jag hittar på här nu i talarstolen. Det var ditt biträdande finansborgarråd som sade detta i TV – i *ABC*, vill jag minnas att det var. Han sade att det blir svårt att uppföra bostäder här på grund av strandskyddsregler. Det tyckte jag var att lägga sig onödigt platt för de regler som gäller. Vi vet ju att vi kan bygga bostäder i vattennära lägen.

Detta handlar inte bara om arbetsplatser, precis som Wanngård sade i sitt anförande. Det handlar om hur vi kan utveckla denna plats som i dag är ganska sliten, för det får man nog ändå säga att byggnaden är. Hur kan vi använda platsen så att den innehåller mycket mer folkliv?

Anförande nr 69

Borgarrådet Wanngård (S): Det är det som är oerhört intressant att gå vidare med utifrån ett stadsbyggnadsperspektiv: Vad skulle man kunna göra av platsen? Men samtidigt är inte jag främmande för att vi har kontor också i centrala lägen. Vi behöver kontor också i centrala lägen, och vi behöver också kommunala förvaltningskontor i centrala lägen.

Det är därför vi verkligen ska vända på frågan. Är det möjligt att göra någonting annat på platsen, eller är det faktiskt så att vi vill ha vår tekniska förvaltning i den närhet som det är till Stadshuset – inte att förringa – och den närhet som det har till medborgarna när de kommer och besöker Tekniska nämndhuset där det finns i dag? Det är en intressant plats att göra någonting annat med, men det är också en arbetsplats för tusentals medarbetare i dag som gör ett ypperligt jobb för staden.

Anförande nr 70

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Karin Wanngård har verkligen blivit försvararen av bevarandet av kommunala arbetsplatser i innerstaden efter denna kväll. Det tycker jag är intressanta besked.

Det är en stor fastighet vi talar om som i dag inte uppfyller sin potential; det kan man lugnt påstå. Detta skulle verkligen kunna bli en utvidgning av city och den direkta citykärnan över Kungsbron, vidare upp på Fleminggatan eller vidare till Kungsholms strand om man har en gestaltning på byggnaden som lockar till någonting annat än det gör i dag. Det är stora områden runt omkring Tekniska nämndhuset som i dag inte används av människor. Det tycker jag är ett slöseri med en sådan fin yta som detta ändå är.

Det är inget som säger att en ny byggnad eller en ombyggnation av nuvarande byggnad med kompletteringar skulle kunna användas till såväl bostäder som kontor

och handel. Måste alla tekniska förvaltningar vara samlade på ett enda ställe, eller kan man tänka sig att vara lite innovativ i detta avseende?

Anförande nr 71

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det är just det vi ska titta på, Erik. En del av detta är om vi ska ha det hela samlat på ett ställe. Eller är det möjligt att det finns på flera olika ställen? Är det viktigt att vi bygger centralt i staden? Eller är det möjligt att, om det ska vara på en och samma plats, flytta hela Tekniska nämndhuset på något sätt?

Du uppfattar mig som kramare av innerstaden, Erik. Jag kramar Stockholm. När man kramar Stockholm måste man också krama innerstaden. Innerstaden är en viktig del av Stockholm.

§ 19 Kajstrategi för Stockholms Hamnar (utl. 2015:24)

Anförande nr 72

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det här är ärendet är så positivt för Stockholm, för det handlar om att ta fram en kajstrategi, något som vi tidigare inte har arbetat fram i den här utsträckningen. Det handlar om att vi vill ha mer rörlig trafik som kan komma in till kaj till Stockholms hamnar.

Vi ser nu med den växande staden att även båttrafiken ökar. Jag blir bland annat uppvaktad av båtlivet eller båtmänniskor som gärna vill komma med sina båtar till kaj i Stockholm för att besöka staden och dess evenemang. Man använder sig av vattnet för att komma hit, och då måste vi försöka ta fram en kajstrategi där vi faktiskt frigör mer av vår kajyta så att fler båtar har möjlighet att anlända till våra kajer.

Men det är inte bara det som är viktigt. Vi har en oerhört stor turistnäring i och med våra kajer. Fler båtar, fartyg och skepp kan anlägga vid våra kajer. Men det ska också handla om liv och rörelse kring våra kajer, ett levande folkliv, för är det någonting som vi älskar med Stockholm är det ju tillgången till vattnet, möjligheten att röra sig i närheten av vattnet och att färdas på vattnet.

Till detta ser jag gärna en positiv utveckling för mer kollektivtrafik på vattnet, att vi använder våra vattenvägar i större utsträckning för att kunna transportera oss över Mälaren för att enklare kunna röra oss i staden. Det är oerhört positivt.

Jag ser alltså att den här kajstrategin behövs för Stockholm för att vi ska kunna säkerställa en levande miljö kring våra kajer för att man lätt ska kunna komma till Stockholm.

Bifall kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 73

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Vi tycker att allting i detta ärende är bra. Vårt problem med det är att det saknas en del. Det saknas till exempel tidplan. Det saknas instruktioner om ansvarsfördelning. Det saknas skrivningar om hur det här ska genomföras. Det finns inga skrivningar, åtminstone inte några tydliga sådana, om när det här strategiarbetet ska påbörjas och när det förväntas vara implementerat. Detta gör det svårt att följa upp och överblicka projektet.

Det finns också en del annat som saknas. Vi tycker till exempel inte att det står tillräckligt mycket om den fantastiska potential kajerna har för att bli attraktiva och levande stråk i Stockholm med levande folkliv och fungerande verksamheter. Det finns flera centrala kaj- och vattennära lägen som skulle kunna bli fantastiska cykel- och promenadstråk, samtidigt som man då får ett mer levande stadsliv där med fokus på till exempel kaféer och restauranger.

I de stora hamnarna är det självklart att fartyg och de nödvändiga landfunktionerna ska ges högsta prioritet; det är liksom det som är poängen. Men vi menar att det här

hamnsperspektivet faktiskt måste stå tillbaka ibland till förmån för ett levande stadsliv. Det är av de här skälen som vi – dock inte jag, som inte kan yrka i dag eftersom jag inte tjänstgör – kommer att yrka återremiss på detta ärende.

Vi tror helt enkelt att om de här sakerna inte är på plats kommer det att bli svårt att samordna hamnens utvecklingsprojekt med övrig stadsutveckling. Då blir det dyrt och ineffektivt, och måluppfyllelsen försvåras.

Anförande nr 74

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Vattnet är ett av Stockholms starkaste kännetecken. När våren och sommaren gör sig påminda, vilket vi snart hoppas ska ske, samlas mängder av människor längs de vattennära lägena för att promenera, jogga, sola eller umgås med nära och kära. De serveringar som finns längs kajerna är ofta fullsatta, och det är därför bra att Stockholm nu tar fram en kajstrategi för att vi på så sätt ska kunna få en gemensam strategi för hur vi ska använda och utveckla kajerna.

Självklart händer det att olika intressen står emot varandra när det så populära vattenrummet ska användas. Att då ha en samlad vägledning och strategi att gå efter underlättar.

Under det senaste decenniet har väldigt mycket hänt. Kajerna används i dag betydligt mer aktivt. Många kajer har också rustats upp, och antalet serveringar och kommersiella mötesplatser har ökat. Det är en väldigt bra utveckling som jag och Kristdemokraterna vill ska fortsätta.

Mer kan dock göras. Fortfarande handlar det mest om enstaka serveringar här och där längs kajerna. Intresset är stort bland krögare för att öppna fler restauranger, och många medborgare frågar sig varför inte kajerna används mer för kommersiella mötesplatser.

Den föreslagna kajstrategin är bra i det stora hela, men den innehåller ett stort misstag, nämligen att den sätter de kommersiella verksamheterna mot den sjöburna trafiken. På flera ställen står det att den rörliga trafiken ska prioriteras framför annan verksamhet och att om utrymme uppstår så kan kaféer och restauranger få plats. Strategin säger också att innerstadskajerna i dagsläget i princip är fullbelagda av serveringar.

Dessa skrivningar anser jag är mycket olyckliga. Stadsbyggnadsnämnden tog också upp detta i sitt remissvar, både från kontoret och politikens sida. Det är därför under all kritik, tycker jag, att detta inte nämns under sammanfattningen av remissvaren på s. 2-4 i ärendet. Det känns som om man medvetet försöker dölja den kritik som faktiskt finns. Om det är så är det så klart väldigt allvarligt.

Jag ser hellre att den sjöburna trafiken och de kommersiella verksamheterna ses som kommunicerande kärn, där båda behövs lika mycket för att skapa levande kajer. Med de skrivningar som nu finns är risken stor att det inte blir så mycket mer än någon

ytterligare restaurang längs någon enstaka kaj. En sådan utveckling vore ett stort misstag och skulle kunna hindra en utveckling som många av oss vill ha, med sprudlande kajer fulla av folkliv. Jag yrkar därför bifall till det återremissyrkande som Alliansen har lagt i kommunstyrelsen.

Anförande nr 75

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): ordförande, fullmäktige! Visst behöver vi en kajstrategi för Stockholm. Det är viktigt att hitta en samsyn i hur stadens kajer ska användas. Alla remissinstanser har också lovordat kollektivtrafik på vatten, vilket jag tycker är intressant och inte precis förvånande. Jag skulle bara vilja hoppas att det händer lite mer och lite snabbare. Det tror jag att vi alla är eniga om.

Det här är en delredovisning av arbetet med att ta fram den nya stadsövergripande kajstrategin. Det är många aktörer som är inblandade i planeringen i vår stad, och det finns många viktiga planer och dokument som ska passa ihop: översiktsplanen, promenadstaden, Kaj och Strand Stockholm, vattennära miljöer, Vision 2030, framkomlighetsstrategin – ja, det är bara några!

Vi tycker dock inte att den här strategin är färdig, utan vi vill ha en återremiss eftersom vi tycker att kajerna vid Strandvägen, Norrmälarstrand och Skeppsbron ska utvecklas med fler mötesplatser och mer plats för kaféer, restauranger och uteserveringar. Vi tycker att det måste tydliggöras vem som ska göra vad, när det ska ske och när det ska vara klart. Vi vill se en större blandning av verksamheter och funktioner längs kajerna, och vi är fundersamma över den strikta indelningen av kajerna.

Kajerna ska tillgängliggöras och vara tillgängliga för fler stockholmare. Staden på vattnet är ju allas vår stolthet. Den ska vårdas och välkomna alla stockholmare och turister, både de som kommer med båt och de som promenerar runt i vår stad, samtidigt som det är viktigt att aldrig glömma att vi ska fortsätta att vara en sjöfartsstad.

Arbetet med strategin bör fortsätta efter en återremiss, just med tanke på det som jag nu har tagit upp. Jag yrkar alltså bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 76

S t e f a n H a n s s o n (S): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja börja med att rikta ett stort tack till Alliansen som i sina ägardirektiv för Stockholms Hamnar AB 2012–14 tydligt angav behovet av en kajstrategi för staden, en strategi för kajer i såväl stadens ägo som andra aktörers.

Jag vill också rikta ett stort tack till den bolagsstyrelse som enhälligt antog kajstrategin på styrelsesammanträdet i mars 2014. Strategin var efterlängtd, och när det väl kom till bolagsstyrelsens bord, väl diskuterad och antogs den av en enig styrelse.

Ett stort tack alltså både till den dåvarande Alliansen och till bolagsstyrelsen!

Nu har strategin äntligen kommit hit till fullmäktige för behandling, dock med en oenig tidigare allians bakom en reservation. Det som gör den här strategin så särskild

är dels den väl förankrade och breda uppslutningen bakom den, dels att strategin inkluderar även de andra kajaktörerna i arbetet med att gemensamt utveckla våra kajer till att bli en del av staden. Vi behöver få till exempel promenadstråk, utrymme för rekreation eller annan allmän tillgänglighet.

När man dyker in i ärendet måste man dock känna till att staden inte äger alla stadens kajer. Statens Fastighetsverk och Kungliga Djurgårdsförvaltningen har också betydande längre kajer och strandlinjer. I er reservation anser ni att hamnperspektivet måste stå tillbaka. Då ska man veta att Stockholms Hamnar har två väldigt viktiga delar att förhålla sig till. Dels är vi som allmän hamn skyldiga att ta emot fartyg som önskar göra anlop, dels lyder vi under ett riksintresse med allt vad det innebär. Båda dessa delar begränsar våra möjligheter att göra vad vi vill med våra kajer.

Men så finns de där utrymmena som mer än gärna kan beredas för annan verksamhet. Här är intressena många och kajmeterna tyvärr få, i alla fall de meter som vi rör över. Därför är det viktigt att vi får till stånd ett samtal för att få en samsyn med de andra kajaktörerna så att vi bättre kan utnyttja alla kajmeter som finns och få till mer liv och rörelse. Det viktiga då är att vi inte politiskt har bestämt *vad* andras kaj ska användas till. Det måste först till en samsyn, annars blir det låsning i diskussionerna.

För vilka är vi att åt Statens Fastighetsverk säga: Fullmäktige vill ha ett kafé längs med kajen på Riddarholmen i juni 2016?

Utifrån min roll i Stockholms Hamnars styrelse har jag ett ansvar för goda förutsättningar för staden, ja, till och med regionens varuförsörjning, därtill turism och internationella kryssningsfartyg. Ett utvecklingsområde utöver allt detta är sjöburen kollektivtrafik.

Det är i de här utgångspunkterna som jag tar sats för kajstrategin. Jag har själv också vurmat för och kommer att fortsätta vurma för att se till att kajer och strandlinjer hålls öppna för allmänheten i den mån det är möjligt. Jag vill också se mer folkliv vid våra vatten, inte permanenta fastigheter som skymmer utsikten eller omöjliggör promenader. Stockholms Hamnar är väl medvetna om detta och har exempelvis gjort en mobil lösning av ett så kallat ISPS-område, alltså en öppnings- och stängningsbar gränskontroll.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 77

Karin Ernlund (C): Ordförande, fullmäktige! Jag ska försöka att inte upprepa det som mina allianskolleger har sagt. Vi tyckte att Cecilia Brinck sade det väldigt bra: Det finns ingenting i den här strategin som vi tycker är dåligt. Däremot finns det ett antal saker som skulle kunna bli mycket bättre.

En av de saker som behöver förtydligas och där man behöver redogöra tydligare för ansvarsfördelningen är hur vi ska få en bättre pendelbåtstrafik i Stockholm. Tack vare Alliansen i landstingen är nu tre pendelbåtlinjer på gång, förutom den linje som

redan finns. För att det här ska bli ett verkligt alternativ för människor som vill resa kollektivt behöver staden också ta sitt ansvar och se till att det finns tillgängliga bryggor, bra gång- och cykelvägar som ansluter till dessa bryggor, säkra cykelparkering och allt sådant. Här behöver vi verkligen göra ett gemensamt jobb, staden och landstinget emellan, för att fler ska cykla och åka kollektivt.

Vi behöver också tydligare visa att vi vill ha levande och trevliga kajmiljöer. Till exempel på Skeppsbron och Norrmälarstrand ska ett levande folkliv med serveringar och promenadstråk dominera och inte stora bilparkeringar.

Dessa saker tycker vi behöver förtydligas, och därför vill jag yrka bifall till återremissyrkandet!

Anförande nr 78

A n d e r s L i n d e l l (MP): Tack, ordförande! En av de bästa sakerna med den här strategin är hur den möjliggör för fler satsningar på trafik på vatten, vilket flera har varit inne på. Det som också är viktigt att säga är att det är trots allt lite av ett nollsummespel med tanke på att meterna kaj i staden, och särskilt dem vi äger själva, är begränsade. Hur trevligt vattnet och kajerna än är att titta på är det faktiskt inte kaféer vi saknar i den här staden, utan det är fler trafikslag.

Vattenburen kollektivtrafik är inte bara trevligt för att det är kul att åka båt, utan det är också ett kollektivtrafikslag som i dag skulle avlasta de trafikslag vi har, där det är ganska trångt, till exempel i tunnelbanan som ni vet. Det skulle korta många resvägar, och det är också en ganska billig trafikform.

Därför behövs dessa prioriteringar, och det kan innebära att andra saker får stå tillbaka. Det skulle jag säga är en av de viktigare delarna i den här planen, och därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 79

E r i k S l o t t n e r (KD): Jo, jag tycker faktiskt att det saknas kaféer i den här staden. Jag ogillar den där typen av resonemang som går ut på att eftersom inte jag själv tycker att det saknas kaféer så ska det inte ges tillstånd att byggas några fler kaféer längs vattnet.

Men det är ju väldigt många stockholmare som tycker att det saknas kaféer längs vattnet. Det visas av att väldigt många restaurang- och kaféägare vill etablera nya verksamheter längs vattnet. Det är ett tecken på att det saknas verksamheter längs vattnet. Eftersom marknadskrafter vill etablera sig finns det uppenbarligen en efterfrågan, och därmed saknas det ett utbud i dag.

På de verksamheter som finns kan man se att de ofta är väldigt fullsatta. De går ekonomiskt väldigt bra. Detta visar också att det skulle finnas rum för mer kaféer, restauranger och barer exempelvis.

Därför skulle jag vilja påstå att detta visst saknas i dag, eftersom marknaden vill ha mer.

Anförande nr 80

A n d e r s L i n d e l l (MP): Jag sade inte att det inte saknades, men däremot kan man fråga sig om det är vårt viktigaste politiska uppdrag att se till att det finns fler kaféer vid kajerna. Då skulle jag säga att kollektivtrafikbehovet måste gå före.

Som sagt var så äger vi inte varenda meter kaj i den här staden. Vi äger en del, och där tycker jag att det är rimligt att man har tydliga politiska prioriteringar. En prioritering som vi då sätter här är att på det som vi äger genom Stockholm Hamnar ska kollektivtrafik gå före. Det är en rimlig prioritering, men det innebär ju inte att det inte kommer att kunna finnas kaféer eller annat på andra delar av kajerna.

Anförande nr 81

L o r e n a D e l g a d o (V): Ordförande! Det är välkommet med en samsyn när det gäller det gäller kajstrategin för staden. Att rörlig trafik prioriteras är väldigt viktigt för oss. Det innebär att vi också prioriterar den vattenburna kollektivtrafiken och skapar den plats den behöver.

I den här staden finns det ungefär 1 800 restauranger med alkoholtillstånd, så vår prioritering som politiker är ju inte att skapa mer utrymme för kaféer.

Det här kommer också att underlätta en samsyn över kajerna, där man kan arbeta fram en strategi för tillgängligheten och på så sätt underlätta för den vattenburna kollektivtrafiken att nå fram.

Jag välkomnar Alliansens ambition att samarbeta i frågan. Det skulle gynna staden om vi lyckades få en riktig vattenburen kollektivtrafik.

Anförande nr 82

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! Jag tänkte börja med att yrka bifall till det framskrivna ärendet, det vill säga kommunstyrelsens förslag som är en bra strategi för Stockholms kajer och hamnar.

När det gäller vad man ska använda kajerna vill jag samtidigt säga att det finns en stor diskussion om just det här med kollektivtrafik på vatten. Som också har sagts har landstinget en plan för detta. Som trafikborgarråd måste jag säga att den diskussionen förs mellan landstinget och oss. Det handlar bland annat om hur vi ska kunna ta oss över Riddarfjärden, inte minst när vi vet att det är ett stort projekt som måste byggas om och ändras som gör att vi inte riktigt kommer fram. Det är något som arbetas med och som ingår i strategin som viktig del.

Det handlar också om Hornsberg. Vi har ett ärende senare om hur man ska kunna ta sig dit från Solna. Det är också en hel del saker som handlar om Årstaviken och de kajer och platser som finns där, hur man tar sig från Söder till Liljeholmskajen och vidare ut till Solna. Det händer mycket där, det är på gång och de diskussionerna finns.

Jag tycker att det är bra att det här ärendet finns framme och att vi kan gå vidare med detta arbete i staden.

§ 20 Överenskommelse om exploatering med försäljning samt tomträtt, för bostäder, förskola samt sopsugsterminal inom fastigheten Södra Hammarbyhamnen 1:3 i Södra Hammarbyhamnen kv. Lugnet 3 med NCC Boende AB samt AB Stockholmshem (utl. 2015:26)

Anförande nr 83

J a n V a l e s k o g (S): Det här ärendet handlar som ni kan läsa om 230 nya bostäder i Hammarby Sjöstad i området mellan Kanalvägen, Vävar Johans gata och Båtbyggargatan. Av dessa lägenheter är ungefär hälften hyresrätter. Även en förskola kommer att byggas, vilket det finns behov av. Det är också framfört i rätt ordning, vilket jag ska återkomma till, av utbildningsnämnden i det fallet.

När det gäller reservationen kan jag konstatera att det finns synpunkter på att vi i det här läget ska ta beslut om att det ska vara en skola i området. Jag vill då poängtera att vi har en tydlig delegationsordning när det gäller vilka som tar initiativet till skolbyggnad, och det är just utbildningsnämnden. Vi har haft problem, och på det viset kan man väl hålla med reservanterna, under ett antal år då antalet nyfödda ökade rejält, så nu har vi allt för få skolor planerade. Samverkan har inte fungerat. Men detta fungerar nu mycket väl, och det är naturligtvis så att i det här fallet måste initiativet ske via utbildningsnämnden, och det är därför vi inte stöder det här yrkandet här. Jag vet också att man jobbar med detta.

I övrigt har vi enighet om ärendet, vilket är alldeles utmärkt. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 84

A b i t D u n d a r (FP): Först vill jag bifalla Folkpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Det är glädjande att höra Jan berätta om just problematiken som vi alla har levt med apropå skolor. I det här ärendet handlar dock reservationen om att vi vill ge exploateringsnämnden i uppdrag att planera för en skola redan nu. Det handlar nämligen, som nämndes här, om skolförsörjningen. Området är stort; det kommer att bli 25 000 invånare när allt är färdigt.

Jag vill också påminna majoriteten om att vi innan valet debatterade mycket i den stadsdelen där jag är lokalpolitiker, nämligen Hägersten-Liljeholmen. Liljeholmskajen är ett av de områden som har och har haft problem med skolor. Föräldrarna är upprörda och besvikna. Det är en fantastisk miljö där, men det finns inte tillräckligt med platser i skolan i barnens närområde.

Vänsterpartiet, kommer jag ihåg inför valet, skrev till och med när det gäller Liljeholmen att de inte ville ha baracker utan riktiga skolor. Sådana löften gav man. Jag deltog även i debatter i Årstadal med Emilia som inte är här just nu. Vi debatterade väldigt mycket i den frågan. Jag tycker därför att det är viktigt, Jan, att man kan ge uppdrag även till exploateringsnämnden och att fullmäktige kan besluta om detta utan att ha någon beställning från utbildningsnämnden.

Anförande nr 85

Borgarrådet B u r e l l (S): Sent ska syndaren vakna! Men hellre det än inte alls. Därmed vill jag välkomna att även Alliansen vill sätta fart på skolbyggnationerna i Stockholm.

Vi har ett stort och eftersatt behov, och den här skollokalskrisen – får man nästan kalla det – orsakar ett antal negativa effekter. Hammarby Sjöstad är verkligen ett kapitel för sig. Det finns väldigt stora behov av att bygga skolor där och det snabbt för att hitta ordentliga kortsiktiga lösningar, och vi tittar på en stor bredd av olika åtgärder som vi skulle kunna göra för att få ordning på detta på kort sikt.

På lång sikt är det enligt mig absolut så att det kommer att behöva byggas en till fullstor skola i Hammarby Sjöstad. Därför tar nu utbildningsnämnden fram det underlag som behövs för att kunna göra en seriös beställning, precis som Jan Valeskog var inne på.

Anförande nr 86

A b i t D u n d a r (FP): Tack så mycket! Det är glädjande, och vi ska verkligen ta till oss erfarenheterna som vi politiker har i Stockholm. Gång på gång blir vi förvånade, och det är precis det som behövs: att även vi är mer aktiva i processen, så att säga. Det är glädjande att vi är överens om den frågan, men det gäller att snabba på.

Anförande nr 87

H a v a l M u r a d (MP): Jag ska inte säga allt för mycket. Tidigare talare har nämnt ett antal saker. Stockholm är i ett stort behov av bostäder. Dagens bostadssituation är ohållbar. Behovet av förskolor är stort över hela staden. Särskilt i Hammarby Sjöstad är behovet akut. Här har vi ett förslag som medför att vi kan bygga och utöka Hammarby Sjöstad med 230 lägenheter i kollektivtrafikhöga läge, varav hälften är hyresrätter, och det tycker vi i Miljöpartiet är jättebra. Förslaget omfattar även en utökning för stadsdelen med fyra förskoleavdelningar som kan ta upp till 70 barn, vilket är superbra. Dessutom ligger det i förslaget en sopsugsanordning som kan ta avfall från upp till 3 000 hushåll. Även det är superbra.

Med detta sagt yrkar vi också bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

§ 21 Ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun (Kristinebergs strand och Hornsbergs strand undantas från badförbud) (utl. 2015:27; skrivelse 5)

Anförande nr 88

A n d r e a T ö r n e s t a m (S): Hallå fullmäktige! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag angående Kristinebergs strand och Hornsbergs strand. Jättekul att Krillan får ett officiellt strandbad! Det är bra med fler platser dit alla stockholmare kan gå och bara njuta av staden utan att behöva betala. Sedan blir det underbart att kunna ta ett dopp vid Hornsbergs strand utan att behöva iscensätta någon form av olycka där ens kompis bara råkade knuffa i en – eftersom det har varit förbud fram till nu.

Det blir jättefint för oss att kunna meddela vännerna i Kungsholmens stadsdelsnämnd att vi denna sommar får ett badvänligare och härligare Kungsholmen för alla! Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 89

R a s m u s J o n l u n d (FP): Ordförande! Jag är också tacksam över att det här ärendet äntligen kommer upp till beslut så att jag och många andra kungsholmsbor och stockholmare slipper utöva civil olydnad när vi badar vid Hornsberg. Även om det här med civil olydnad kan ligga för en liberal är jag också en rekorderlig folkpartist som gärna följer lagar och regler.

Det råder heller ingen tvekan om att här ska man kunna få bada: Vattnet är rent, efterfrågan finns och frågan var väl egentligen aldrig, enligt mitt förmenande, om det skulle tillåtas bad här, utan frågan är varför det över huvud taget skulle vara förbjudet. Svaret på frågan var att det fanns ju inga anledningar till det.

Den frågan kan man förstås ställa sig i många fler sammanhang. Likaväl som man borde få spontandansa på krogen borde man väl få bada på fler ställen i Stockholm. Jag hoppas att det här är början på en utveckling så att vi kan få se fler citybad. Nu får man också se till att utveckla tryggheten på den här platsen för badande, boende och besökare. Det är nästa utmaning, och det handlar om bojar, toalettillgång och annat. Men tillståndet är ett viktigt första steg, så tack för det!

Anförande nr 90

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Det här förslaget är ett medborgarförslag från början, och det var det jag ville framhålla. Det är faktiskt väldigt kul när det kommer ett medborgarförslag ända upp i kommunfullmäktige.

Jag håller fullständigt med de föregående talarna: Detta handlar om att göra det tillåtet som folk har gjort i alla fall. Men det är också viktigt att se till att avgränsa

områden. Ett annat förslag som finns är till exempel att vi ska ha en pendelbåt som går här. Vi får då se till att det fungerar tillsammans.

Det här är ett av de roligaste ärendena i dag, tycker jag. Alla är överens!

§ 22 Överenskommelse om exploatering med försäljning för bostäder inom del av fastigheten Akalla 4:1 (Kista Gård 2) till Peab Bostad AB (utl.2015:28)

Anförande nr 91

J a n V a l e s k o g (S): Det här gäller alltså fastigheten Akalla 4:1 eller som det också kallas, Kista gård 2. Det är en försäljning till Peab Bostad AB som får köpa den för 140 miljoner kronor. Hela planen handlar om 3 500 lägenheter, men ärendet gäller två bostadskvarter med ca 240 bostäder. Det är också en förskola med tre avdelningar och 57 servicelägenheter. Lokalerna för både förskolan och servicelägenheterna har staden rätt att köpa som bostadsrätter med samma villkor som för övriga bostadslägenheter.

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

*§ 23 AB Familjebostäders nyproduktion av bostäder i kv. Magelungens strand
(utl. 2015:29)*

Anförande nr 92

J a n V a l e s k o g (S): Det här ärendet är det också en stor enighet om. Det handlar om det mycket spännande projektet Tyngdpunkt Farsta, där vi i enlighet med översiktsplanen vill ta till vara det centrala läget och också utveckla Farsta och dess tillgänglighet till sjöarna.

Vi ska här besluta om att godkänna ett inriktningsbeslut på 200 bostäder i kvarteret Magelungens strand. Det är Familjebostäder som får möjlighet att bygga 200 hyresrätter som beräknas färdigställda 2019. Produktionskostnaden för markarbetena beräknas till 440 miljoner kronor, vilket motsvarar en produktionskostnad på ca 30 000 kronor kvadratmetern. Den investeringskalkylen ger ett positivt resultat för projektet, och med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 24 Instruktion för kommunstyrelsens ytterstads- och demokratiutskott (utl. 2015:30)

Anförande nr 93

Borgarrådet L i v h (V): Ordförande! Det här beslutet handlar inte om själva arbetet med ytterstaden, utan det här handlar om att vi ska inrätta ett utskott som ska vara samordnare för arbetet i ytterstaden. Men jag vill ändå säga några ord om utgångspunkterna för det arbete som utskottet ska bedriva.

Vi från majoriteten ser Stockholm som *en* stad, och hela staden ska utvecklas. Våra utgångspunkter för att utveckla ytterstaden är att hela staden ska vara jämlik och hållbar. Alla stockholmare ska vara delaktiga och ha inflytande, oavsett kön, bakgrund eller var i staden man bor. Ytterstaden ska utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och sina egna unika kvaliteter, tillsammans med de boende. Vi utgår från de fyra inriktningsmål som vi tillsammans har tagit här i fullmäktige: ett Stockholm som håller samman, ett klimatsmart Stockholm, ett ekonomiskt hållbart Stockholm och ett demokratiskt hållbart Stockholm.

Det som är viktigt, tycker vi, är att det ska vara tydligt var ansvaret ligger när vi utvecklar ytterstaden. Det ska vara tydligt vad som är de kommunala bolagens ansvar, vad som är stadsdelsnämndernas ansvar och vad som är övriga förvaltningarnas ansvar. Hur vi ska gå vidare med detta arbete kommer vi att redogöra för i ett kommande ärende som noggrant beskriver hur arbetet ska utvecklas de närmaste fyra åren.

Arbetet ska vara transparent. Det ska vara tydligt var ansvaret finns och var frågorna bereds. Det är därför, ordförande och fullmäktige, som vi inrättar ett utskott direkt under kommunstyrelsen. Utskottet ska vara pådrivande, och det ska också följa upp nämnders och bolagsstyrelsers arbete i ytterstaden. Utskottet ska även vara beredande till kommunstyrelsen och fatta en del beslut som delegeras till utskottet.

Jag yrkar bifall till förslaget.

Anförande nr 94

S t i n a B e n g t s s o n (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill börja med att säga att jag och Centerpartiet naturligtvis inte är emot målen som majoriteten menar att detta utskott ska uppnå. Delaktighet, valdeltagande och mänskliga rättigheter är generellt mycket viktiga grundstenar i en demokrati. Det tror jag att alla demokratiska partier i den här salen är överens om. Givetvis är det fantastiskt bra om vi i en snar framtid kan uppnå målen om en jämlik och hållbar stad som är fri från diskriminering, återigen något som jag tror att de flesta av oss är överens om. Det är inte det som är problemet.

Problemet är att vi i Centerpartiet inte riktigt förstår hur majoriteten ska uppnå detta med den massa ny byråkrati och tillsättande av diverse utskott och annat. Vi vet sedan tidigare att sådana tillsättningar och sådan krånglig byråkrati inte är direkt effektiv. Det har testats förr utan framgång.

Ordförande! Den sossestyrda majoriteten vill till exempel ge utskottet i uppdrag att utreda direktvalda stadsdelsnämnder. Ni får ursäkta, men förutom att det låter lätt opportunistiskt vet vi ju redan att det krävs en ändring i kommunallagen för att kunna genomföra en sådan reform med direktvalda stadsdelsnämnder.

Varför ett utskott i en kommun ska genomföra en utredning som rimligen borde vara Regeringskansliets uppdrag är både obegripligt och orimligt, om den nu ska genomföras över huvud taget.

Men detta är inte det mest orimliga. Just nu verkar det nämligen som om den sossestyrda majoriteten har tre olika organ på gång som ska arbeta byråkratiskt med just samma frågor: dels detta utskott, dels ett kansli för mänskliga rättigheter, dels ett råd för mänskliga rättigheter. Kansliet är redan upprättat, medan förslaget till ett råd drogs in en kvart före kommunstyrelsens möte.

Jag ska ärligt erkänna att det känns förvirrande. Varför har ett kansli med samma ändamål som rådet upprättats när majoriteten så uppenbart har svårt att komma överens om hur staden ska arbeta med mänskliga rättigheter?

Ordförande! Centerpartiet är ett pragmatiskt parti. Vi tror på mindre snack och mer verkstad. Med alla dessa byråkratiska instanser satsar den sossestyrda majoriteten på snack, och det tycks oklart om det någonsin kommer att bli någon verkstad.

Anförande nr 95

A w a d H e r s i (MP): Ordförande! Stina, jag har lyssnat på dig, och du har all rätt att kritisera majoritetens förslag. Men vi ser ändå vissa utmaningar när det gäller demokrati i vårt samhälle. Vad är dina förslag för att till exempel kunna höja valdeltagandet? Var är dina förslag för att öka tilltron till olika myndigheter? Vi ser ju att det brister i vissa delar och i vissa grupper i vårt samhälle. Eller har Stina Bengtsson inga förslag, utan bara kritiserar andra?

Anförande nr 96

S t i n a B e n g t s s o n (C): Tack så mycket, Awad, för att du tycker att jag får kritisera! Det är inte alla i ditt parti som håller med, har jag noterat.

Demokrati är alltid en utmaning – överallt. Vi i Alliansen hade börjat med ett arbete, Söderortsvisionen och Järvalyftet, som jag vet att du känner till det där väldigt väl. Tyvärr har ni valt att avsluta det arbetet. Där hade vi genomfört tiotusentals medborgardialoger som ni nu väljer att slänga i papperskorgen.

Jag hade velat fortsätta det arbetet, för det var på god väg. Det är klart att vi inte hade nått ända hem. Det är jättemycket att göra, och det är vi överens om. Men att slänga ett väl utfört arbete i papperskorgen är onödigt.

Anförande nr 97

Borgarrådet L i v h (V): Stina, först undrar jag om du riktigt har koll på vad vi gör. Det arbete som vi tyckte var positivt och som de olika stadsdelarna ville fortsätta med, det har vi ju implementerat i det lokala, ordinarie arbetet. Vi har avsatt 20

miljoner för det, så att kalla det för att kasta något i papperskorgen tycker jag är ganska dåligt när vi verkligen har satt oss ned och tittat på vad som är viktigt att följa upp och vad som är viktigt att fortsätta med.

När det gäller det här med byråkrati så var det ni som under dessa år hade en fruktansvärd byråkrati. Det var pengar som ingen hade koll på hur de fördelades. Det var styrgrupper som tillsattes och avsattes, både lokala och centrala. Det är ju det här som vi reder upp nu! Vi vill ha ett utskott direkt under kommunstyrelsen som ska vara transparent, som ska ha koll på allt som händer inom det här arbetet. Det är inte byråkrati, utan det är faktiskt att få ordning och reda i det här arbetet. Sedan kommer det ett ärende där vi beskriver hur vi fortsätter detta arbete i ytterstaden.

Anförande nr 98

S t i n a B e n g t s s o n (C): Borgarrådet undrar om jag har riktig koll. Ja, nu har ju borgarrådet själv stått här och sagt att ni inte vet vad utskottet ska göra, så jag undrar om borgarrådet har koll.

Vi har alltså gjort en massa medborgardialoger som ni har struntat i, och jag börjar undra: Är det här egentligen en eftergift till Feministiskt initiativ? Är det så att de får detta när de i verkligheten inte får någon reell makt?

Anförande nr 99

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Majoriteten vill inrätta ett ytterstads- och demokratiutskott. Okej, gör det då! Men vi som har varit med ett tag, även ni faktiskt, borde veta eller ha lärt er vid det här laget att demokratin inte ökar för att man tillsätter ett utskott. Vi ser hur det blir ytterstadsbyråkrati i stället för ytterstadsdemokrati.

Under de två senaste mandatperioderna genomförde vi samtalsdialoger med ett mycket stort antal boende i ytterstaden. Vi lyssnade på alla, inte bara på föreningsstyrelser och föreningsrävar som ni gjorde. Många bostäder och utemiljöer rustades upp. Vi hoppas verkligen av hela vårt hjärta att ni ska fortsätta på den inslagna vägen, men jag måste säga att jag är orolig.

Det viktiga för människor i ytterstaden och innerstaden och överallt är bra boendemiljö, bra utemiljö och bra möjligheter till arbetstillfällen. Där har vi sett vad som händer med utflyttningen av våra nämnder till ytterstaden. Det har ni lagt på is, verkar det som. Det handlar om att vägar och kollektivtrafik och sådant fungerar i ytterstaden. Det är sådant som gör att man vill bo, leva och verka här.

Jag tänkte läsa lite som stod i senaste numret av Mitt i Tensta-Rinkeby: ”Allt fler kör sönder bilen i potthålen. Allt fler potthål anmäls i Tensta och Rinkeby. De mindre gatorna är i sämst skick – men de bortprioriteras av kommunen. – Det har aldrig varit värre, säger Ramez Abda, som får in många bilar med potthålsskador till sin verkstad i Tensta.”

Det är verkligheten. Det är sådant man vill ska bli bra i samhället.

En utredning om direktvalda stadsdelsnämnder är ju verkligen ett spel för gallerierna när ni själva vet att det krävs en lagändring. Demokrati tycker ni fungerar jättebra när man tillsätter ett utskott i kommunstyrelsen. Då undrar jag: Vad är det annat än toppstyrning?

Anförande nr 100

G i t a N a b a v i (FI): Jag tänker på det som Ann-Katrin Åslund pratar om, det vill säga hur man säkerställer att man verkligen lever upp till de mål man sätter upp. Det här som vi har skapat är ett sätt att verkligen säkerställa att vi gör det. Det är genom att ha ett verktyg för att kunna göra en konsekvensanalys av den politik som man för som man också sedan kan säkerställa att vi kan checka av: Det här målet har vi uppfyllt, och det här målet har vi uppfyllt. Om man vill kalla det för byråkrati, så go ahead, gör det. Men det är ett sätt att göra en konsekvensanalys på den politik som vi för.

När det gäller det här med att kommunallagen måste ändras för att man ska kunna få till direktval till stadsdelsnämnderna så är det en konsekvens av det förslag som ligger. Låt oss därför påbörja det här! Staden ska börja med att studera frågan och ansöka om att testa direktval i några stadsdelar vid ett val. Det här har skett i Oslo i Norge, och det har även skett i Danmark med väldigt positiva resultat, så vi ser väldigt positivt på detta förslag.

Anförande nr 101

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): För det första ska ju hela stadens verksamhet följas upp, och det är därför vi har en massa mål och indikatorer i budgeten som prickas av hela tiden. Det är roligt att Gita tror att det ska ske så jättebra genom ert utskott. Det är ett utarbetat arbete; det är inte bara det här som ska följas upp, utan hela kommunens budget måste ju följas upp efter de mål och åtaganden och det man vill ska göras. Det är det som är det viktiga.

När det gäller direktvalda stadsdelsnämnder kan lagen inte ändras i Stockholm. Du talar om två andra länder och hur deras lagstiftning ser ut vet inte jag, men vi kan ju inte gå emot svensk lag. Den stiftas inte här hos oss utan på ett annat ställe, och där är ju ni inte med ännu.

Anförande nr 102

A w a d H e r s i (MP): Jag märker att Ann-Katrin har glömt att hon har varit ordförande i åtta år i Spånga-Tensta. Ni har inte prioriterat hål i gatorna, och ni har glömt att underhålla just det hon beskriver. Prata om att ta ansvar!

När det gäller stadsdelsnämnderna är vi medvetna om att det krävs en lagändring. Eventuellt kan man uppvakta regeringen, men just nu har vi sagt att vi ska utreda det här. Det vi vet i dag är att de städer som har liknande förhållanden som Stockholm har stärkt demokratin och kontakten mellan medborgare och politiker.

När det gäller medborgarförslagen i Järva kom det in 15 000 förslag som ni har slängt i papperskorgen. Ni har inte gjort någonting av de här förslagen!

Anförande nr 103

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Det var det värsta jag har hört! Jag har aldrig hört talas om några 15 000 förslag som är slängda i papperskorgen. Awad har varit med i samma stadsdelsnämnd som jag, och han vet att där finns inga förslag som är slängda i papperskorgen – möjligtvis kanske några av hans idiotiska förslag.

Awad verkar inte veta vem som har ansvar för vad, men när det gäller potthål i gatorna så är det definitivt inte stadsdelsnämnden, utan det är staden. Awad borde också veta, även om det inte är hans nämnd, att det här är en färskvara. Det måste underhållas ständigt. De här hålen uppstår snabbt om man inte sköter det, och det är det vi ser nu.

Anförande nr 104

Borgarrådet L i v h (V): Ordförande, fullmäktige! Eftersom Ann-Katrin tog upp det här med dialogerna kan vi ju diskutera hur omfattande de var. Det beror verkligen på vad man jämför med, men vad som är intressant är att det inte finns dokumenterat på något sätt vad som har varit lyckosamt med dem. Om det finns en sådan dokumentation skulle jag väldigt gärna vilja se den. Jag har inte sett den.

Vi känner heller inte till någon forskningsrapport som visar att ytterstadsarbetet har varit framgångsrikt. Jan-Erik Ling som har haft i uppdrag att följa det här har fortfarande inte kommit med sin rapport. Däremot har det gjorts en utvärdering vid Uppsala universitet, och de konstaterar i sin avhandling att Järvalyftet är mer inriktat på dem man vill ska flytta till Järva än en planering för dem som bor där i dag.

Forskaren, som heter Jon Loit, anser att man inte har utgått från stadsdelarnas behov, utan man har utgått från innerstaden och hur man vill förvandla ytterstaden till innerstad. Detta tycker jag att man ska ta till sig, och när vi inrättar det här utskottet – jag vill påminna om att det här ärendet handlar om att inrätta ett utskott, inte om alla detaljer i själva arbetet – är det för att det ska bli transparent. I det ärende vi kommer att lägga fram kommer vi att ge stadsdelsnämnderna en väldigt avgörande roll, för det är de som har den lokala demokratin, det är de som ska ha det lokala ansvaret, och det hade de inte när ni styrde.

Anförande nr 105

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Stadsdelsnämnderna tar sitt ansvar. Jag tror inte att borgarrådet Livh skulle kunna se mig i ögonen och säga att jag inte tog mitt ansvar som stadsdelsnämndsordförande, för det vill jag nog ändå påstå att vi har gjort. Vi har dessutom haft ett mycket nära samarbete med Järvdialogen.

Jag har också redan nu sett hur vissa saker håller på att tappa i kvalitet, och många medarbetare är mycket bekymrade över att man inte kan fortsätta det man har startat. Dessutom var det så att det som man kan starta med, det gav ni besked om så himla sent så att nedläggningar nästan var på gång och planerade. Jag tycker inte riktigt att det är så man ska jobba om man ska jobba långsiktigt.

Anförande nr 106

G i t a N a b a v i (FI): Staden ska nu inrätta ett ytterstads- och demokratiutskott för att öka invånarnas delaktighet och stärka demokratin, detta för att nå målet om en jämlik och hållbar stad fri från diskriminering.

Vi vill ha en stad som tar till vara det politiska engagemang som finns hos invånarna men som också arbetar aktivt för att inkludera fler i det politiska samtalet. Ju fler röster som är delaktiga, desto fler perspektiv kommer att finnas på den politiska dagordningen. Det ser vi positivt på.

Politik är något som sker varje dag och inte vart fjärde år. När beslutsfattandet hamnar längre från invånarna skapas en känsla av uppgivenhet. Att som invånare i en stad inte längre få möjlighet till delaktighet innebär att man fråntas möjligheten att ta och känna ansvar inför stadens utveckling. Staden ska utvecklas i dialog med medborgarna.

Stockholm är Sveriges folkrikaste kommun. Det ställer höga krav på den politiska organiseringen. En viktig del i det är stärkt kommunal demokrati. Politiken behöver komma närmare invånarna för att den representativa demokratin ska stärkas.

Därför ska nu direktvalda stadsdelsnämnder studeras, och det ser vi på med tillförsikt. Invånarnas röster bör påverka den närmaste beslutande politiska församlingen. Direktval till stadsdelsnämnderna bidrar till en förankring av invånarnas perspektiv och en inkludering i det politiska samtalet där man stärker dialogen med den närmaste politikern.

Alla som vistas i Stockholm, oavsett medborgarskap, har mänskliga rättigheter som kommunen har ett ansvar att leva upp till. Därför måste vi ha en dialog med alla som uppehåller sig i Stockholm. Barn har dessutom särskilda mänskliga rättigheter i barnkonventionen som ger dem rätt till inflytande i beslut som påverkar dem. Stadsdelsnämnden måste därför utveckla metoder för att inkludera barnen i demokratiska processer, och det gäller inte minst de röstsvaga och utsatta barnen.

Vår erfarenhet från den homepartyrörelse som vi bedrev under valrörelsen är att invånarna vill prata politik, men de upplever att det inte finns ett politiskt rum där det samtalet kan föras. Det är det rummet som vi nu försöker inrätta genom ett ytterstads- och demokratiutskott under kommunstyrelsen, för att ta ett steg i riktning mot en mer inkluderande demokrati där invånarna har inflytande och känner sig delaktiga.

Därför yrkar jag bifall till förslaget.

Anförande nr 107

S t i n a B e n g t s s o n (C): Gita Nabavi satt ju inte vare sig i kommunfullmäktige eller i något annat organ i Stockholm den förra mandatperioden, så jag kan inte begära att hon ska kunna allt som hände då. Men vi gjorde rätt många

medborgardialoger just i ytterstaden, så att det inte fanns ett politiskt organ för samtal är direkt felaktigt.

Nu är det så att ni är nya här. Vi ser vilka frågor ni driver och vad ni vill. Men helt ärligt tror jag faktiskt att ni har blivit lurade. De saker som upprättas för att tillfredsställa Feministiskt initiativ, det här utskottet och alla andra, har inte någon direkt politisk makt. Det är mycket snack men ingen verkstad, och jag tycker faktiskt direkt synd om er som har blivit satta i den här situationen.

Anförande nr 108

G i t a N a b a v i (FI): Det är i det politiska samtalet med medborgarna som den riktiga politiken skapas. Tidigare i dag röstade vi igenom ett medborgarförslag om badstränder. Vi ser det här som en möjlighet att faktiskt ta till vara det som folk är intresserade av och den politik som de vill driva. Det är på samma sätt som vi har kommit till den position där vi är i dag: Vi har lyssnat på våra väljare och frågat dem vad som är viktigt och intressant i deras liv i dag. Det här är en perfekt plattform för oss att fortsätta att verka i den riktningen.

Anförande nr 109

E r i k S l o t t n e r (KD): Ni pratar mycket om att politiken ska komma nära medborgarna, och det är ju jättebra. Det vill vi alla. Det är bland annat därför vi har stadsdelsnämnder. Men ett utskott under kommunstyrelsen gör ju inte att medborgare och politik kommer närmare varandra. Allmänt sett är vänstersidan väldigt inne på detta: Har vi ett problem så ska vi inrätta utskott, vi ska tillsätta en myndighet, vi anställer några byråkrater, vi anställer någon ny direktör för mänskliga rättigheter och så ska det arbetet stärkas.

Jag har aldrig trott på det där, och jag tycker att det är väldigt lite som visar att nya myndigheter och utskott löser de här problemen.

Vad gäller direktvalda stadsdelsnämnder strider det för det första mot kommunallagen, men jag tror också att det snarare skulle slita isär en stad i stället för att föra samman staden. Då ska man alltså ha en majoritet här i fullmäktige som lägger fram en budget till stadsdelarna, där vi har stadsdelspolitiker som ska motverka vad majoriteten i kommunfullmäktige säger. Det skulle bli mycket märkligt!

Anförande nr 110

G i t a N a b a v i (FI): Det gör mig lite ledsen att Erik Slottner har så låg tilltro till de demokratiska processer som vi ändå har försökt ta fram här. Men det säger kanske mer om hans idé om detta än vad det säger om vår tilltro till den demokratiska processen.

När det gäller att kunna arbeta i stadsdelarna tror jag att det är väldigt viktigt att politiker ställs till svars för det som de går till val på. I en stad som är så stor som Stockholm är det väldigt långt till stadshuset för medborgarna. Därför är det viktigt att man flyttar ut demokratin till medborgarna, där de befinner sig, och det är i stadsdelarna. Det är där deras politiker ska finnas, och det är där man ska kunna

ställa frågorna öga mot öga. Man ska inte komma hit och sitta på läktaren där uppe – som är helt tom!

Anförande nr 111

Salar Rashid (S): Jag trodde att vi var överens här. Jag trodde nästan att vi skulle få med borgarna på tåget när det kom till frågor som handlar om demokrati. Därför förstår jag egentligen inte vad vi bråkar om, om jag ska vara ärlig.

Ibland undrar jag vad som är så läskigt med att inrätta ett ytterstads- och demokratiutskott, vilket vi kommer att göra i dag. Är det att ambitionerna för utskottet är att försöka öka medborgardialogen, höja valdeltagandet och intensifiera människors delaktighet i stadens beslut? Jag är otroligt stolt över att få leva i ett land som omsätter rösträtten och demokratis principer i praktiken. Det är en rättighet och möjlighet som vi är förunnade i ett fritt och öppet land, och det existerar ofta inte i andra länder.

Grundtanken i vårt demokratiska system handlar ytterst om alla människors lika värde och om att värna alla människors lika värde, den rätten som garanterar att våra medborgare och invånare har möjligheten att vara med och bestämma.

Då undrar jag: Om ni motsätter er den här tanken borde ni egentligen också vara ärliga med att ni har en annan demokratisyn som också utmynnar i att ni har en annan människosyn och att dessa två är varandras förutsättningar. För om man vill och värnar alla människors lika värde ska man också värna alla människors rätt att komma till tals, alla människors rätt att få vara med i beslutsprocessen.

När vi har lågt valdeltagande undrar jag varför det är så farligt att vi har den ambitionen som vi har att försöka höja valdeltagandet i ytterstaden. När ni säger att ni ställer er frågande till att staden vill utveckla och stärka demokratin genom att tillsätta ett ytterstads- och demokratiutskott och genom att avsätta offentliga medel, då börjar man förstå att rent direkt, i min värld, ställer ni er frågande till att människor i förorten ska gå till valurnorna och att man ska öka medborgardialogerna. Lite demokrati har väl aldrig skadat några borgare? Eller hur var det med klubbandet av den allmänna rösträtten i riksdagen 1919?

Anförande nr 112

Stina Bengtsson (C): Någon ordning får det faktiskt vara i en rådssal! De där anklagelserna är under all kritik, Salar Rashid.

Jag vill börja med att påminna om att det första jag sade i mitt anförande var att jag och Centerpartiet självklart inte är emot målen som majoriteten menar att detta utskott ska uppnå. Salar, du är ordförande i Skärholmens stadsdelsnämnd, eller hur? Nähä, du är gruppledare där. Vi genomförde i alla fall en medborgardialog i Skärholmen för kanske två år sedan. Jag var där – det var knökfullt. Var du där och såg det, Salar? Nej, jag tror inte det.

Efter det, och även innan, gjorde vi ett stort antal åtgärder, hundratals åtgärder i just Skärholmen för att förändra utifrån vad medborgarna ville och hade önskat utifrån de medborgardialoger vi genomförde.

Det är inte så att de flesta partier i den här salen är emot mänskliga rättigheter; det vet Salar Rashid lika väl som jag. Det tycker jag att han ska ta tillbaka.

Anförande nr 113

Salar Rashid (S): Jag sade aldrig att du, Cecilia, var emot mänskliga rättigheter. Jag sade att vi hade en annan demokratisyn och därmed också en annan människosyn. Det var det jag sade och ingenting annat.

Jag undrar också: Var det inte du som alldeles nyss undrade varför det bara är politiker som är viktiga och att det alltid är så att när vi vill ha demokrati så tillsätter vi utskott?

Jag säger så här: Det viktiga är inte att jag är där. Det viktiga är att åsikterna tas till vara. Det är sann demokrati, och det är det vi vill göra. Det är inte så svårt!

Anförande nr 114

Ann-Katrin Åslund (FP): Om Salar Rashid hade läst handlingarna hade han sett att det fanns ett särskilt uttalande. Vi har aldrig motsatt oss att det inrättas ett ytterstads- och demokratiutskott. Vi har ifrågasatt om det kommer att lösa de utmaningar som vi har, och det är en helt annan sak. Det säger vi utifrån vad som historiskt har hänt och vad vi tycker behöver göras.

Att säga att vi har en annan människosyn än vad du har när vi alla här faktiskt jobbar demokratiskt tycker jag är oerhört oförskämt, särskilt som jag härstammar från ett parti som har jobbat med att införa den allmänna rösträtten i Sverige. Jag tycker att Salar Rashids historiebeteckning är riktigt dålig.

Sedan måste jag bara fråga, för du får ju ändå svara: Du bor i Skärholmen och sitter i Skärholmens stadsdelsnämnd. Men var det inte så att du jobbade med ett demokrati-projekt som på något sätt finansierades av den borgerliga delen under den förra mandatperioden i den stadsdelen? Det har jag för mig.

Anförande nr 115

Salar Rashid (S): För det första hade jag verkligen förundrats om borgerligheten någon gång skulle ha finansierat ett demokratiprojekt i den här staden, där ungdomar får jobba med demokrati. Det här var ett projekt som finansierades av Allmänna arvsfonden, och det är någonting helt annat.

För det andra undrar jag: Var vill ni ha debatten någonstans? När vi säger att vi vill initiera så att folk ska kunna få göra sina röster hörda, då säger ni att det är bättre att sätta folk i arbete. När vi då säger att vi vill försöka sätta folk i arbete, då säger ni att det också bara är byråkrati.

Varenda liten sak som vi satsar på i den här staden verkar vara byråkrati, så ni får bestämma er: Vad vill ni göra? Folk vill på riktigt göra sina röster hörda. Folk vill på något sätt komma till tals. För mig är det väldigt konstigt att ni inte ser att lågt valdeltagande i kombination med utanförskap och arbetslöshet och socioekonomisk utsatthet är det största hotet mot demokratin. Det är någonting vi alla borde värna om!

Anförande nr 116

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Jag måste säga att jag tycker att det rent av är lite osmakligt av vänstersidan att sitta och applådera åt ett sådant här vedervärdigt anförande som Rashid precis höll, där han indirekt och faktiskt också direkt anklagar borgerliga partier för att ha en bristande demokratisyn, en annan människosyn än vad ni har, som skulle innebära att vi ser ned på människor i förorterna. Du, Rashid, degraderar ju människor som bor i ytterstaden till att vara beroende av ett kommunstyrelseutskott för att kunna gå och rösta i allmänna val. Det om något blottar din människosyn: att människor hela tiden ska vara beroende av offentliga ovanifrånlösningar, för annars är de ingenting, annars har de inte en tillräckligt stark röst för att göra sig hörda, annars kan de inte delta i alla de offentliga och demokratiska processer vi har med medborgarförslag, öppna stadsdelsnämndsmöten och så vidare.

Rashid, du borde skämmas med det inlägget!

Anförande nr 117

Salar Rashid (S): Jag avstod i alla fall från att kalla folk för idioter i talarstolen, så hittills har jag åtminstone min heder i behåll.

Återigen, jag sade att det är en *skillnad* i människosyn, inte att ni hade en bristande människosyn. Jag sade att vi har en annorlunda människosyn, och det måste vi väl ändå kunna bemöta varandra om. När jag menar att vi ser till alla människors lika värde och rätt ser ni bara till alla människors lika värde, aldrig rätten. Och det är just rättigheterna som ytterst är i fokus, för varje gång vi skär ned på den kommunala budgeten så handlar det egentligen om att skära ned på rättigheter. När vi inte kan se till att folk kan få en bra skola eller komma i arbete är det återigen rättigheter vi skär på. Det är det jag försöker förmedla här, ingenting annat.

Anförande nr 118

Awad Hersi (MP): Ordförande, fullmäktige! För mig är demokrati ett förhållningssätt, ett förhållningssätt jag inte tycker att man har visat här, framför inte när Ann-Katrin Åslund var framme här i talarstolen. Jag tycker att vi som är demokratins främsta företrädare ska vara försiktiga med vad vi säger till varandra. Jag tycker att alla behöver tänka på det.

Alliansen frågar varför vi ska tillsätta ett sådant utskott. Varför har ni tillsatt en demokratiutredning? Det vill jag fråga er.

Vi vill tillsätta det här utskottet för att vi ser brister inte minst i den kommunala demokratin. Vi ser att i vissa väljargrupper har valdeltagandet sjunkit sedan man införde rösträtten för icke-svenska medborgare, det vill säga från 70-talet fram till 2010. År efter år har valdeltagandet sjunkit. Vi ser också att det finns ett samband mellan valdeltagande och sysselsättningsgrad. Vi ser att ett högt valdeltagande är det bästa instrumentet för ökad integration.

Därför vill vi ha det här utskottet. Det som slår mig är dock inte att Alliansen är emot detta. Det som slår mig är Alliansens brist på egna förslag. Jag skulle ha mer respekt om jag hörde från er sida att ni vill göra det här och det här och därför är ert förslag dåligt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 119

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag hörde att Awad Hersi inte gillade mig, och jag tror att det var för att jag sade att några av de förslag som han lade kanske var idiotiska. Det ber jag om ursäkt för, för det var väl det enda som jag sade som var lite elakt. Jag ber alltså om ursäkt om du tog illa vid dig för det.

Awad Hersi säger att demokrati är ett förhållningssätt och att vi kämpar emot ett demokratiutskott. Men vi har inte lagt fram något förslag om att inte inrätta ett demokratiutskott. Däremot är vi ganska övertygade om att det inte är någonting som kommer att lösa problemet. Det är ju så att vi måste möta våra väljare och lyssna på alla medborgare. Det är det som är vårt uppdrag som politiker, och det är därför som vi inte får stanna här inne utan måste vara ute bland människor hela tiden.

Sysselsättning och utbildning ökar valdeltagandet, och då vill jag också påminna om, när du säger att vi inte har gjort något, att det aldrig har varit så lågt socialbidragstagande som under vår tid.

Anförande nr 120

A w a d H e r s i (MP): Ursäkten är godtagen. Men jag vill också säga att arbetslösheten har ökat. Att antalet bidragstagare har sjunkit finns det olika förklaringar till, men det beror inte främst på att människorna har kommit i arbete. Det finns andra förklaringar – bland annat att de inte finns med i den offentliga statistiken.

Anförande nr 121

A b d o G o r i y a (S): Ordförande! Utifrån debatten verkar det som om vi tillhör två olika skolor. Alliansen tror att konkurrens kommer att lösa samtliga problem, och så finns det möjligheter för medborgaren att vart fjärde år välja eller välja bort majoriteten.

Vi tillhör en annan skola, där vi tror att dialogen mellan politiker och medborgarna löser problemen, just de utmaningar som du, Ann-Katrin Åslund, pratar om i Rinkeby-Tensta eller vad det nu kan vara. Det är enbart genom dialog som vi kan komma åt problemen.

Vad har ni gjort under de senaste åtta åren? Ni har helt enkelt avlöst stadsdelsnämnderna. Vi är tillbaka till det som har varit socialdistrikt någon gång i tiden. Ni har lyft ut många viktiga frågor från stadsdelsnämnderna till de centrala nämnderna, bland annat grundskolan. Rapporterna från rektorer säger tydligt och klart att samarbetet och överföringen från förskolan till grundskolan har blivit mycket sämre.

Ann-Katrin Åslund och jag känner varandra väl. Var det inte du och ditt parti som redan 1996 ville ha direktval? Går man tillbaka historiskt i Folkpartiet var det under 40-talet som ni ville ha direktval. Men det har blivit ett system hos Folkpartiet: Ena gången vill ni ha direktval, den andra gången vill ni inte ha det. Ena gången vill ni ha grundskolan hos stadsdelarna, den andra gången lyfter ni bort den. Vad är det ni står för egentligen?

Med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 122

Stina Bengtsson (C): Jag tror att det har framgått ganska tydligt att både jag och de flesta andra här håller med om att det är jätteviktigt med dialoger, så vi kanske kan avsluta diskussionen huruvida det är viktigt eller inte. Vi är ju överens.

Men man får inte en dialog genom att inrätta ett utskott under kommunstyrelsen. Det är tvärtom ett utmärkt sätt att förhindra dialog eftersom inte vem som helst får vara med i sådana utskott.

I stället för att dra nytta av allt det arbete och alla de dialoger som vi har genomfört genom åren och som skulle kunna vara en jättebra språngbräda för er att faktiskt få det resultat ni vill ha väljer ni nu att slänga allt det jobbet i papperskorgen och inrätta en hel byråkrati. Jag kan inte förstå hur ni kan försvara det och säga att det hjälper en bättre dialog.

Anförande nr 123

Abdo Goriya (S): Jag tror att när vi diskuterar demokratin så ska vi vara ödmjuka. Stina Bengtsson ska inte stå här och anklaga oss för att vi kommer att kasta saker och ting i papperskorgen. Vi är mycket måna om att ha dialog med människor. Går man tillbaka till när man införde stadsdelsnämnderna var det bland annat i olika former av pilotprojekt. Man skulle ha styrelser bestående av föräldrar, elever och skolpersonal enbart för att öka dialogen. Vi tillhör ett parti som ständigt söker efter dialog med medborgarna.

Anförande nr 124

Ann-Katrin Åslund (FP): Abdo, dialog har du och jag varit eniga om att man ska ha, och det vet du också att vi har haft under den tid som jag har varit verksam.

Du talar om avlösnings av stadsdelsnämnder och vänder dig mot Folkpartiet och säger att på 40-talet så ville vi ha direktvalda stadsdelsnämnder. Det var Yngve Larsson som gjorde den första utredningen om stadsdelsnämnder. År 1996, för 20 år

sedan, tyckte vi att man kunde utreda det, men man kan ändra sig på 20 år, och det är just med tanke på det Erik Slottner sa: Det blir väldigt konstigt med en budget i staden som någon annan med en annan majoritet ska genomföra.

Men jag har också en direkt fråga till dig, Abdo. Är det så att ni vill återföra grundskolan till stadsdelsnämnderna? Tänker ni göra det?

Anförande nr 125

A b d o G o r i y a (S): Svaret på den frågan är att vi inte har tagit ställning i och med att en omorganisation leder till oro bland personalen. Det vet både du och jag. Jag tog upp det här med direktval och skolan bara för att påminna Ann-Katrin Åslund om att ni någon gång måste stå för det ni säger och inte ändra er så fort. Det har ni gjort.

Anförande nr 126

Borgarrådet L i v h (V): Jag hade väl inte förväntat mig att den mest passionerade debatten i den här salen sedan vi tillträdde skulle handla om ett utskott under kommunstyrelsen. Men nu verkar det ha väckt väldigt starka känslor, så jag vill verkligen förtydliga att det här utskottet inte ska vara ute och bedriva dialog själva. Det här utskottet kommer till för att vi vill ha transparens. Det ska vara tydligt vad vi gör i ytterstaden. I det här utskottet ska vi ha en överblick. Vi ska offentligt redovisa vad som är bolagens uppdrag, vad som är stadsdelsnämndernas uppdrag och vad som är övriga nämnders uppdrag. Det ska vara transparent och det ska vara tydligt. Det lokala demokratiarbetet ska ha stadsdelsnämnderna som bas, tycker vi. Det är de som har de lokala kontakterna. Det är stadsdelsnämnderna som känner sina områden.

Varför inrättar vi då det här utskottet som ni tycker är höjden av byråkrati? Jo, därför att under de åtta år som ni har styrt var det byråkratiskt. Ni inrättade en central styrgrupp där jag själv satt. Det var helt förvirrande. Den kunde inte fatta beslut. Det kom dragningar. Gruppen sammanträdde väldigt sällan, och sedan avskaffades den. Ingen hade koll på vad som hände. Det fanns lokala styrgrupper som inte riktigt fick några instruktioner. De avskaffades också eftersom de inte fyllde någon funktion.

Det var rätt kaotiskt, och det är det vi vill ändra på. Det är därför vi inför det här utskottet så att vi alla i den här salen, både ni och vi, ska vara helt medvetna om hur arbetet i ytterstaden bedrivs. Men det är som sagt stadsdelsnämnderna som ska vara basen i det arbetet.

§ 26 Mobila matförsäljningsställen (utl. 2015:33)

Anförande nr 127

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! I dag är jag glad över att få lägga fram ett förslag till beslut om ett permanentande av försöket med mobila matförsäljningsställen, så kallade foodtrucks eller matbilar eller rullande restauranger. Vi har inget riktigt optimalt svenskt ord för detta, men det är ett nytt och spännande inslag i vår gatumiljö.

Efter två års försök kan vi nu konstatera att det har varit ett lyckat försök som har uppskattats av stockholmarna. Det har gjorts utvärderingar, och när man är ute på stan, kan jag säga, så märker man att det finns en uppskattning.

Att kunna köpa sig en bit mat ute på stan från de här ambulerande matställena har verkligen värdesatts. Det är ett nytt inslag vid sidan av våra restauranger, fik och korvmojor, om man nu får säga det nu för tiden, och thaiställen. Det nya tillskottet är här för att stanna, och jag är glad att vi nu ger det en permanent form från det försök som har pågått.

Genom utökade tider på dygnet och längre uppställandetider förbättras förutsättningarna för aktörer, entreprenörer och företagare. De ges möjligheter att sälja både till frukost och i anslutning till olika arrangemang på kvällarna. På så sätt kan foodtrucksen komma till sin rätt då många människor samlas samtidigt i staden tillfälligt.

Vi utökar tiden som man får sälja mat från, som det är i dag, kl. 08.00 till 22.00 till 06.00 till midnatt. Vi kan alltså äta frukost om det står en foodtruck där, och när vi är ute sent på kvällarna kan vi få oss en bit mat.

Detta skapar nya möjligheter och förutsättningar i staden. Vi vet att antalet evenemang i staden ökar, och de utökade tiderna ger en förutsättning och möjlighet att sammanlänka fördelarna med Stockholm som en evenemangsstad. Från början, har jag förstått, var det 40 tillstånd som sedan utökades till 100 tillstånd. I dag används ungefär 50 tillstånd. Med permanentandet får vi nu 100 tillstånd som på ett bra sätt täcker de behov som finns.

Samtidigt finns det diskussionen huruvida man skulle ha en fri mängd tillstånd, men vi ansåg när vi skrev fram förslaget att vi måste ha en god kontroll på hur detta landar i gatumiljön. Försöket med 50 tillstånd har fungerat. 100 tillstånd räknar man med ska kunna ge en bra fortsatt verksamhet, men vi måste tänka på att de inte försämrar framkomligheten och ställer till det bland annan verksamhet när de står i gatumiljön.

Det finns inget som hindrar att vi längre fram ser över nivåerna och utökar antalet, men för att göra det måste vi göra ett antal andra åtgärder i staden. Det handlar om prioriteringen av gång-, cykel- och kollektivtrafik så att vi kan minska antalet bilar.

Den processen är igång, och jag ser fram emot att vi längre fram kan göra en förändring av det här.

I det här läget, för att få en bra verksamhet, är 100 tillstånd den nivå som vi har satt och som nu är föreslaget.

Vi skapar ett nyttoparkeringstillstånd som kallas för C. Tidigare har man gått på försöksverksamhet som har varit ett B-tillstånd och egentligen är till för någonting annat. Med detta sätts det också en prisnivå som vi anser vara rimlig. Också utvärderingarna visar att den är rimlig. Det ger en mer jämn fördelning i förhållande till andra liknande verksamheter som inte är foodtrucks men däremot befinner sig i gatumiljön och säljer mat och andra saker. Med detta får vi en likvärdighet som behövs.

Återigen: Jag är glad att vi nu kan permanenta försöket med våra rullande restauranger. Stockholmarna är värda det. Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 128

Karin Ernlund (C): Ordförande, fullmäktige! Daniel Helldén säger att foodtrucksen är här för att stanna. Sedan pratar han väldigt mycket om de förbättringar som ska göras och som självklart är bra. Men det tar väldigt lång tid innan han i sitt anförande kommer till det faktum att ni inte bara fördubblar utan mer än fördubblar avgifterna för foodtrucks. Varken politiken eller företagen har fått någon bra förklaring till varför avgifterna ska höjas så mycket.

Jag undrar om vi här och nu i dag, både politiken och foodtruckföretagen, kan få den riktiga sakliga förklaringen från borgarrådet till varför avgifterna chockhöjs.

Anförande nr 129

Borgarrådet Helldén (MP): Tillståndet som de får kostar 2 500 kronor i månaden för att från 06.00 på morgonen till 24.00 på kvällen, varje dag, även helger, kunna sälja mat på Stockholms gator. Det är inga chockhöjningar. Det är en höjning, och det beror på att det tidigare var ett så kallat B-tillstånd, ett nyttotillstånd för utrustade servicefordon och så vidare, när de skulle till arbetsplatser. Det var inte menat för det här. Det var en nivå för den verksamheten.

Med den här justeringen får vi en mer jämn och konkurrensneutral prissättning i förhållande till andra verksamheter. En fast plats i staden med motsvarande yta kostar 45 000 kronor om året, så det här är en lägre avgift. Då kan de flytta runt och hitta andra platser där de kan vara. Det är det som är den objektiva motiveringen.

Anförande nr 130

Patrik Silverud (FP): Om det nu är så att en motsvarande fast yta kostar 45 000 kronor kan man väl bara konstatera att det är en himla skillnad på att ha ett ställe permanent och att få stå på en yta i max tre timmar per ställe. Det är en himla

rotation på dem. Jag förstår inte riktigt rimligheten i att höja med så mycket som ni föreslår.

Daniel Helldén säger att det inte är någon chockhöjning. Men när kan man kalla en höjning för en chockhöjning om man inte kan kalla 150 procents höjning för en chockhöjning?

Sedan har jag en fråga till, och det är hur ni motiverar förslaget om att inte få servera mellan 00.00 och 06.00.

Anförande nr 131

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Om man ska prata om någonting som en chockhöjning ska det också vara en chock, någonting som är orimligt och som verkar helt makalöst. Det är inte det här, utan det här är ett sätt att få en likvärdighet med andra verksamheter. Man ska inte bara jämföra med de fasta platserna med motsvarande yta, utan det handlar också om de restauranger och så vidare som har lokaler som foodtrucks kan ställa sig utanför.

Man kan också jämföra med en kiosk i innerstaden som kostar mellan 100 000 och 150 000 kronor per år. För foodtrucks handlar det alltså om 30 000 kronor. Nivåerna och chocken som dyker upp här är ingen chock.

Det handlar om att dessa verksamheter har gått under en tillståndsform som inte har varit tänkt för dem. Nu permanentas det, vi får ett tillstånd för det och priset sätts också efter vad det är för verksamhet.

Varför det inte går att sälja hela natten har att göra med att det bland annat kan ställa till det ordningsmässigt. Det är också något man kan diskutera, men just nu ser vi inte att det är rimligt att ha det på natten.

Anförande nr 132

E r i k S l o t t n e r (KD): Det blir lite upprepningar, eftersom Alliansen är enig i samma kritik.

Det är klart att även vi inser att avgifterna kan behöva justeras, dels för att det är en försöksverksamhet som blir permanent, dels för att öppettiderna utökas. Men att från en natt till en annan höja med 150 procent är faktiskt lite väl magstarkt. En höjning borde i så fall ske i flera steg under längre tid så att man kan anpassa sig till mer marknadsmässiga villkor.

Helldén säger, och Patrik Silverudd var lite inne på det, att nu kan man äta frukost vid en foodtruck och man kan äta sen middag. Men varför kan man då inte få äta nattamat vid en foodtruck? Jag inser att inte varje foodtruck kan stå på alla platser dygnet runt, men visst finns det platser som också skulle lämpa sig för den här typen av verksamhet mellan midnatt och 06.00. Därför ser jag inte riktigt varför man behöver ha sådana restriktioner i regelverken.

Anförande nr 133

Borgarrådet H e l l d é n (MP): I försöket har det funnits vissa kluster som har varit lite mer permanenta. Det i sig har inte fallit väl ut. Sedan kan man ju ansöka om att stå mer permanent på ett ställe och låsa upp platser. Den möjligheten finns. Men att ha det hela natten innebär också att man kan skapa vissa typer av ordningsproblem som kan vara problematiska att hantera för polisen och andra som ska hålla ordning på detta. Det är inte säkert att man riktigt vet var de befinner sig.

Som jag sade fattar vi nu beslut om att permanenta detta. Sedan kan man titta om det finns saker att ändra på senare, men som det ser ut nu är det bästa för att få det här till en permanent och bra lösning som vi är säkra på att det fungerar att ha det mellan 06.00 och 24.00. Det är det rimliga.

Det här med en natt till en annan: Om man tar ett beslut så blir det från en natt till en annan, men det är inte så stor förändring.

Anförande nr 134

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Jag tycker inte att vi får några riktiga svar här. Det svar man får är att en höjning från 12 000 kronor till 30 000 kronor över en natt inte är en chockhöjning. 150 procent är tydligen inte en chockhöjning. Man börjar onekligen undra vad borgarrådet definierar som en chockhöjning.

Problemet är vad som händer generellt när man höjer skatter och avgifter för företag. Blir det enklare eller svårare för företagen att starta? Det blir svårare naturligtvis. De som klarar det, eller i alla fall klarar det lite bättre, är ju de större företagen. På det sättet gynnar S, V, MP och FI de större företagen och missgynnar de mindre.

Så har vi detta om varför man inte ska kunna ha försäljning under natten. Daniel Helldén pratar om ordningsproblem, men det är väl snarare en trygghetsfaktor att näringsidkare är ute och rör sig och att det blir mycket närvaro runt omkring? Varför kan man inte få servera mat från foodtrucks mellan midnatt och 06.00?

Anförande nr 135

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag kan återupprepa att på natten blir det andra förutsättningar när man har matförsäljning, och det kan skapa problem som man kanske inte riktigt kan ha ordning på. Med den tid som nu är satt kommer det att fungera. Man förlänger med fyra timmar från, som det var tidigare, 08.00 till 22.00, till 06.00 till 24.00, och det är en förlängning som skapar möjligheter. Vi ser det som ett bra beslut. Vi vet inte hur det skulle falla ut mitt i natten. Det finns en oro kring det, och därför är det här bra.

Jag blir lite förvånad. Den borgerliga sidan brukar prata om att man inte ska ha verksamheter som arbetar på orimliga och olika villkor. Det här handlar om att det första tillståndet för 12 000 kronor om året inte var avpassat för en sådan här verksamhet. Med det nya tillståndet får vi en jämbördighet gentemot olika försäljningsställen, och det är bra.

Anförande nr 136

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är väldigt glädjande att foodtrucksen får finnas kvar i Stockholm. Det var tack vare Centerpartiet som den totalt onödiga regeln som förbjöd foodtrucks på Stockholms gator försvann under den förra mandatperioden. Vi kommer att fortsätta driva en frihetlig politik för ett grönare och skönare Stockholm till dess att vi inte har några regler kvar som håller tillbaka människors och företags initiativ för en stad som växer underifrån.

Steg 1 var att avskaffa förbudet mot foodtrucks. Steg 2 måste nu vara att avskaffa de meningslösa regler som begränsar foodtrucks. Det betyder att vi inte vill att det ska finnas ett tak på 100 stycken, såsom majoriteten föreslår. Vi föreslår också att det ska finnas foodtrucks dygnet runt. Jag har inte hört några bra argument för varför man ska ha ett tak och varför man ska ha en begränsning när det gäller tiden. Det enda argumentet jag kan tänka mig är moraliska argument, typ att så roligt ska man väl ändå inte ha det i Stockholm att man ska få äta foodtruckmat på väg hem från krogen eller festen.

Jag finner heller inga argument för chockhöjningen av avgiften. Foodtrucksen har skapat väldigt många nya företag i Stockholm och har bidragit med 600 nya jobb. Vi i Centerpartiet efterfrågar en politik som stöder detta och inte som försvårar.

Avgiftshöjningen är helt obefogad och kommer att göra det svårt för nya aktörer att starta. Det kommer att vara väldigt svårt för de små företagen att lägga ut 30 000 kronor på ett bräde, och min fråga är därför: Vill majoriteten inte ha några nya foodtrucks?

Bifall till Alliansens reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 137

J a n V a l e s k o g (S): Det är otroligt intressant att höra de borgerliga prata emot sin egen konkurrenspolicy som säger att man inte ska snedvrída konkurrensen. Här har vi likartade verksamheter, alltså matkiosker, som betalar 8 000–12 000 kronor per månad eller små restauranger som betalar ungefär 20 000 kronor per månad i hyra. För foodtrucks blir det en höjning från 1 000 kronor till 2 500 kronor. Från 1 000 i månaden till 2 500, är det en chock när konkurrenten som ligger alldeles bredvid betalar 8 000–12 000 eller 20 000 per månad? Vad är det som är rimligt enligt Centerpartiet när det gäller priserna? Vad tog policyn vägen?

Anförande nr 138

K a r i n E r n l u n d (C): För det första: Att höja avgiften med 150 procent måste ses som en chockhöjning. Poängen är ju att vi gillar den här typen av företag och vill stötta den typen av företag så att de kan etablera sig i Stockholm. Det ger nya företag, det ger nya jobb, det ger en trevligare stadsmiljö för stockholmarna och det ger stockholmarna nya matupplevelser. Därför vill vi inte höja avgifterna, för vi tror på riktigt att det kommer att leda till att färre kommer att starta den här typen av företag, och vi är också rädda för att vissa företag kommer att behöva lägga ned.

Anförande nr 139

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Som någon sade tidigare kommer vi att upprepa oss lite grann. Det hoppas vi på förståelse för.

Det här är ett principiellt viktigt ärende. Det handlar om en del grundläggande principer för vad vi gör och hur vi gör här i huset. Vi kan diskutera avgiftsnivån i evigheter, om det ska vara 12 000, om det ska vara 24 300 eller om det ska vara 30 000. Självklart måste vi justera avgiften. Vi justerar alla andra kommunala avgifter, så det är inget märkligt med det. Dock får vi väl ändå säga att en höjning på ett bräde med 150 procent är rätt saftigt och också förändrar förutsättningarna för de här näringsidkarna ganska hastigt på ett sätt som de inte har haft anledning att räkna med. Det är inte riktigt sjyst, tycker jag.

Jag tycker dock egentligen att det stora problemet inte ligger där, utan det stora problemet ligger i den sedvanliga klåfingrigheten: Vi ska reglera antal. Vi ska reglera tider. Jag tycker ärligt talat inte att borgarrådet Helldéns diskussion och argument om varför foodtrucks inte ska få ha öppet på nätterna är ett enda dugg övertygande. Man kan faktiskt argumentera precis tvärtom och säga att det finns krögare som väldigt gärna vill ha en korygubbe eller en foodtruck nära sin restaurang sent på natten och tidigt på morgonen, för han vet att det förbättrar ordningen. Om folk åter slås de förhoppningsvis inte.

Det tycker jag att man kan ta med sig. Det är faktiskt så, och det kanske vi ska komma ihåg, att den här avgiftshöjningen som Helldén och Valeskog tycker är marginell och säger att vi inte ska subventionera och det ska vi självklart inte göra, kommer att leda till att en del av de här företagen som i dag har väldigt små marginaler kommer att skickas ut. Man skär inte guld med täljkniv i den här branschen. Jag har träffat representanter för deras intresseförening och vi vet att minst tre kommer att sluta på grund av detta, för i deras verksamhet finns det inte marginaler. Förhoppningsvis kommer det tre nya snart, men detta känns inte som ett helt ansvarsfullt sätt att bedriva politik.

Det är klåfingrigt och lite småfånigt. Självklart ska de kunna få ha öppet på nätterna! Att utöka öppettiden från tio till tolv, säger de till oss, betyder inte särskilt mycket. Att utöka öppettiden från tolv till fyra på morgonen skulle däremot betyda någonting, för då kan man stå där krogköerna är, där människor går hem från krogen sent på natten, och sälja sin mat och möjligen utöka sina rörelsemarginaler en liten aning.

Vi tycker att det är rätt självklart att det är marknaden som ska bestämma hur många foodtrucks som finns i Stockholm och inte politiken. Vi ska inte subventionera, vi ska ta ut rimliga avgifter, men vi ska inte hålla på och reglera och pilla i verksamheten mer än vad vi absolut måste.

Anförande nr 140

J a n V a l e s k o g (S): Det här med procent är alltid kul och intressant. En höjning från 1 krona till 2,50 är också 150 procent.

När jag hör det här inlägget undrar jag vad Moderaterna tycker. Ni tycker uppenbarligen också att 1 000 kronor i månaden är för lite, men ni vill inte säga mer än så. Ni kan tänka er att justera nivån, säger ni.

Vi höjer från 1 000 kronor till 2 500 kronor i månaden. Konkurrenten i matkiosken betalar 8 000–12 000 kronor. Den lilla restaurangen betalar 20 000 i månaden. Tycker Cecilia Brinck att det är konkurrensneutralt? Om du hämtar ert policydokument kring konkurrens ser du att där står att man från kommunens sida inte ska snedvrida konkurrensen. Men det gör man ju om den ena betalar 1 000 kronor, medan konkurrenten i matkiosken betalar hela 10 000 per månad.

När det gäller nattförsäljning tror jag att man får utvärdera detta. Vad vi gör i framtiden vet vi inte. Jag tror säkert att Cecilia Brinck håller med om att om man ställer upp en foodtruck vid Stureplan klockan två på natten så kan det medföra en massa bråk och annat. Alla övriga restauranger får ju betala för vakter, men det behöver inte foodtrucken göra.

Anförande nr 141

Borgarrådet B r i n c k (M): Ja, för Stureplan klockan två på natten är ju en så lugn och stillsam miljö som det är.

Självklart, Jan Valeskog, ska dessa verksamheter följa de regler som finns när det gäller buller och störningar. Det är så självklart så det sade jag inte ens, för det utgick jag från att alla förstod. Gör de inte det så kan vi ingripa mot dem på precis samma sätt som vi kan ingripa mot alla andra verksamheter som bryter mot de regler vi har. Det är inget konstigt med det.

Vilken nivå ska avgiften ha? Nej, jag tänker faktiskt inte stå här och säga det, men jag tycker att om ni lägger fram ett förslag – och Jan Valeskogs räkneexempel på skillnaden mellan 1 krona och 2,50 är faktiskt lätt löjligt – med en höjning på 150 procent får ni åtminstone ha en något bättre och skarpare motivering än den fjuttiga lilla motivering som finns i det här ärendet.

Anförande nr 142

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Cecilia Brinck pratar om att det är småfånigt. Jag tycker att vi har ett ansvar. Cecilia Brinck är vice ordförande i trafiknämnden där jag är ordförande. Vi har ett ansvar för att ta hand om staden och fundera på vilka effekterna blir av våra beslut.

När det gäller antalet foodtrucks är det så att för många bilar kan ställa till det i trafikmiljön. I dag är det 50 stycken som är ute. Det går bra. Man har tittat på det och sett vad det innebär med 100 stycken. Det fungerar troligtvis också. Blir det fler vet vi inte hur det kommer att bli med uppställningarna och var de kommer att finnas någonstans.

När det gäller tiden och Cecilias prat om småfånigheten har vi också ett ansvar för hur det blir i staden när vi har matställen på natten, och det är någonting som alla vet ställer till det om man inte vet var de är, så det här är ett bra förslag.

Anförande nr 143

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Daniel Helldén, vi har ju möjlighet att ingripa när någon inte sköter sig. Vi har möjlighet att ingripa när någon bryter mot ordningsregler och bullerregler, och det gör vi också.

Jag tycker faktiskt att det är klåfingrigt att hålla på och tvärreglera antal på det sättet som man gör. Nu säger Daniel Helldén att det finns 50 på gatan i dag. Det gör det möjligen i dag, men om en månad kommer det att vara fler, för det är nu högsäsongen börjar. På vintern är det inte en så förfärligt stor marknad för foodtrucks. Den ökar under våren och sommaren, ganska självklart. Jag tror möjligen att 100 är ett rimligt antal, men om det är det eller inte tycker vi att marknaden kan få reglera och inte Daniel Helldén.

Anförande nr 144

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): År 2012 tog Alliansen initiativ till försöksverksamheten med foodtrucks. Det var ett uppdrag i budgeten för 2013, och de har rullat på Stockholms gator sedan dess.

Hur har det då gått? Som vi har hört har stockholmarna och stadens besökare positiva erfarenheter. Även inspektioner och uppföljningar från staden har visat att det här fungerar väldigt bra. Det har lett till ett ökat matutbud runt om i Stockholm. Det är ett nytt inslag på gatorna som är väldigt uppskattat. Inte minst har det blivit jobb – minst 600 enligt Stockholms handelskammare. Det är ofta människor som har stått lite längre från arbetsmarknaden som nu har kunnat få ett jobb, arbetskolleger och arbetsglädje och kan försörja sig själva.

Det är med andra ord väldigt positivt, och därför är det också positivt att vi ska permanenta detta.

Men hur är förslaget i övrigt? Hur tar politiken emot det här, och hur välkomnar politiken utvecklingen? Den chockhöjda avgiften har vi talat om. Man begränsar antalet tillstånd, och man öppnar inte upp för försäljning under natten.

Jag hör fortfarande inte några argument för detta. När det handlar om tillstånden skriver föredragande borgarrådet att det vore olyckligt att släppa på möjligheten att reglera antalet foodtrucks. Vad menas egentligen med det? Antingen har man en okunskap kring hur marknadsekonomi med utbud och efterfrågan fungerar, eller så har man den kunskapen men väljer att ignorera det.

Mig veterligen har inte vi några gränser för andra typer av matställen runt om i Stockholm, och jag förstår inte vad som är så farligt med att låta stockholmarna avgöra just det här. Landar det på 100 eller lite över 100 – låt marknaden bestämma det! Detta uttrycker också Stockholm Business Region som väl är det organ som har

mest kompetens och erfarenhet kring dessa frågor. De ställde sig också helt frågande till varför man inrättar ett sådant här tak. Det luktar verkligen klåfingrig politik från vänstersidan.

Jag tycker sammanfattningsvis, fru ordförande, att när vi ser en utveckling som skapar jobb, när vi ser en utveckling som ger mervärden för stockholmare och för stadens besökare, då ska politiken vara där och uppmuntra, inte begränsa. Det görs i det här fallet bäst genom att låta marknaden sköta utvecklingen.

Med dessa ord vill jag yrka bifall till Alliansens reservation.

Anförande nr 145

J a n V a l e s k o g (S): Jag trodde att vi var överens om att marknaden inte fungerar om det inte finns konkurrensneutralitet. Vi pratar om 100 – eller ni kanske vill ha 200, men det spelar ingen roll – foodtrucks som konkurrerar med små restauranger och matkiosker. Ni vill att de ska betala 1 000 kronor i månaden medan andra ska betala 10 000 eller 20 000 i månaden.

Ni har ju pratat med organisationen Foodtrucks, men har ni pratat med arbetsgivarna inom hotell- och restaurangnäringen? Har ni pratat med dem om vad de tycker om att det inte finns någon konkurrensneutralitet när 100 eller 200 fordon ska betala 1 000 kronor i månaden? Det är 100 eller 200 restauranger till som rullar på hjul. Har ni pratat med de fackliga organisationerna som organiserar de restauranganställda om vad de tycker om konkurrensneutraliteten när dessa fordon ska betala 1 000 kronor i månaden och 100 eller 200 till dyker upp? Vart tog era principer vägen när det gäller marknadsekonomi och konkurrensneutralitet?

Anförande nr 146

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Det är så typiskt vänstersidan att ha inställningen att företag är till för att beskattas och avgiftsbeläggas. Jag vet inte exakt vad avgiften ska hamna på, men jag vet att ni föreslår en chockhöjning med 150 procent. 30 000 kronor kanske är lite pengar för dig, Jan, jag vet inte. Men för de allra flesta stockholmare är det mycket pengar.

Som jag sade tidigare: När man höjer skatter och avgifter på det här sättet för företag tenderar man att gynna större företag och missgynna mindre. 30 procent av ägarna till foodtrucks är kvinnor, och 50 procent av ägarna till foodtrucks är utlandsfödda. Det är ofta människor som har stått lite längre från arbetsmarknaden som nu har fått en chans att komma in där och skapa jobb. Det är alltså företag som skapar jobb och inte politiker här inne.

Anförande nr 147

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Jag tänker prata lite om proportioner. Det sägs att 18 000 kronor är hutlöst, ett hot mot jobb och en chockhöjning. Jag har hört ordet ”chockhöjning” ett antal gånger. Låt oss göra en enkel schematisk räkning. Det finns en ekonomregel som säger att om man har en lön på 25 000 i månaden lyfter man den gånger 1,6 inräknat sociala avgifter och annat. Då är man uppe i en halv miljon.

Lägger man till bil plus mat skulle jag vilja säga att det nog är rimligt med en omsättning på ungefär en miljon för att få en foodtruck att snurra. Det är nog lågt räknat faktiskt, och det gäller en person som jobbar. 18 000 utslaget på en miljon är 2 000. Utslaget på 300 dagar är det 60 kronor per dag. Utslaget på ett halvår är det en hundralapp. Det är absolut inte oväsentliga pengar för det här företaget, men det motsvarar faktiskt inte retoriken. Det är rimligt och viktigt med proportioner.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 148

K a r i n E r n l u n d (C): Du kanske inte tycker att det här är en särskilt stor höjning utslaget på alla foodtrucks, men då måste jag fråga hur mycket staden vinner på att vi höjer den här avgiften. Och varför ska den höjas. Vi har fortfarande inte fått höra ett enda sakligt skäl till varför avgiften ska höjas. Ni argumenterar bara för att den ska höjas utan några argument i sak.

Anförande nr 149

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Argumentet är likvärdighetsprincipen. Det är ganska rimligt att man betalar ungefär lika mycket om man bedriver en verksamhet. Jag gissar till exempel att de som deltar i Bondens marknad har mycket större kostnader än vad de foodtrucks som står där har. Det är inte helt orimligt att man betalar efter någon form av likvärdighet. Därför är det rimligt att höja avgiften. Det handlar om konkurrensneutraliteten.

Anförande nr 150

P a t r i k S i l v e r u d d (FP): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag är glad över att foodtrucksens möjligheter att finnas nu permanentas i Stockholm. Jag är också glad över de många nya matkreationer som skapats i staden. Nå ja, kanske inte riktigt alla. Ibland doftar det inte riktigt kardemumma från alla ställen. Bränd stekt strömming är kanske inte det allra ljuvligaste, men en del kanske gillar det. Vad vet jag? Men det var inte det jag skulle säga.

Jag är också glad över de 600 nya jobb som det här försöket har skapat och som nu förhoppningsvis permanentas. Jag är till och med glad över att man nu ska se över och jobba lite med miljöfrågorna eftersom foodtrucksen faktiskt påverkar. Det tycker jag är värt en eloge till majoriteten.

Men jag är inte glad över en hel del annat i detta ärende. Vi har provat, testat och utvärderat foodtrucks, matvagnar eller vad vi nu vill kalla dem. Nu borde vi sätta upp de begränsningar som vi vet behövs. Hit hör inte att motsätta oss att man serverar mat – observera att jag säger mat och inte alkohol - mellan midnatt och sex på morgonen. Dessutom blir det ännu mer förvirrat om man pratar om konkurrensneutralitet. Det är väldigt få restauranger i den här staden som har någon matförsäljning att tala om efter midnatt. Detta är kanske det mest förvirrade förslaget av dem alla.

Att ha ett tak för hur många matvagnar som ska finnas i den här staden är lite av samma kaliber. Det finns ingenting som tyder på att flera hundra foodtrucks skulle starta på ett bräde. I alla andra branscher i princip låter vi marknaden avgöra detta själv. För mig är det helt obegripligt varför man ska sätta en begränsning på just 100.

Sedan har vi priset. Jag vet inte exakt vad den nya avgiften borde hamna på. Jag kan bara konstatera att majoriteten raljerar över en höjning på 150 procent och säger att det är så lite att den egentligen inte finns och att det inte är någon chockhöjning. Jag tycker att det är ett mycket märkligt sätt att hantera de näringsidkare som vi har i den här staden och förringa det de håller på med.

Med detta vill jag yrka bifall till den reservation som Alliansen har i kommunstyrelsen.

Anförande nr 151

J a n V a l e s k o g (S): Ni i Folkpartiet säger inte vad som är rimligt, och det märker man hos alla de borgerliga partierna. Ingen vill säga vad som är rimligt. Här har vi alltså en höjning från 1 000 kronor till 2 500 kronor per månad i en verksamhet som många gånger omsätter ungefär lika mycket som de små kioskerna som betalar fyra fem gånger mer. Ni måste väl ha en uppfattning om vad som är rimligt. Ni säger bara 150 procent hela kvällen. Det är inte så trovärdigt om väljarna vill ha besked. Vad tycker ni är rimligt? Det var den ena frågan.

Den andra frågan är: Hur ser du på detta med konkurrensneutralitet? Spelar inte den här policyn någon roll längre? Ska vi inte ha lika möjligheter till konkurrens när man bedriver samma verksamhet och till och med på samma plats? Det trodde jag att ni ville förut med er policy.

Anförande nr 152

P a t r i k S i l v e r u d d (FP): Du resonerar som om man hade en likartad situation, Jan Valeskog. Det har man inte. I den ena verksamheten har de rätt att ha öppet under de tider de vill, och framför allt har de rätt att ha öppet på samma ställe. De kan bygga upp en kundkrets. En korvkiosk kan ha öppet dygnet runt om man så önskar, och den ligger som sagt på samma ställe. Här handlar det om max tre timmar, och det är en himla skillnad att stå på en plats i tre timmar och sedan flytta till en annan plats. Det är inte så att man har möjlighet att köra i gång 24 timmar per dygn på en sådan plats. För mig är detta ett mycket märkligt resonemang.

Anförande nr 153

J a n V a l e s k o g (S): Då kan vi fortsätta där vi slutade. Att stå tre timmar vid frukost, anpassat till lunch eller middag eller på kvällen innebär ett otroligt effektivt utnyttjande av tiden som minskar kostnaderna eftersom man under den tid då folk inte äter, då en restaurang eller kiosk kanske måste ha öppet, inte har någon försäljning.

Jag tycker att det är utmärkt att vi i ökad utsträckning ser till att vi får mobila matförsäljningsställen och en marknad och utrymme för detta i Stockholm på ett

annat sätt än tidigare. Det handlar också om utökade ramtider, förlängd parkering och så vidare. Det kommer att underlätta för alla, inte minst äldre. Jag tror att det kommer att vara en tillgång att dessa finns tillgängliga på flera platser. Det får vi hoppas. Men detta måste självfallet vara konkurrensneutralt, som jag har sagt ett antal gånger.

De restauranger eller matkiosker som går allra bäst i Stockholm är naturligtvis de som har ett bra läge, men det gäller också att ha en god yteffektivitet, det vill säga att man har lokaler som är perfekta för matlagning och servering och som verkligen kan utnyttjas till varje kvadratmeter. Kvaliteten spelar naturligtvis även en roll.

De här mobila matförsäljningsställena eller foodtrucksen är otroligt yteffektiva och tidseffektiva. De finns ju på marknaden just när folk vill ha mat. Omsättningsmässigt kan man faktiskt jämföra dem med de matkiosker som finns, och vi hörde här tidigare att de betalar mellan 8 000 och 12 000 i månaden samtidigt som foodtrucksen ska betala 1 000 kronor i månaden. Då är det väl högst rimligt av konkurrensskäl att det är någorlunda jämligt. Och det är det inte heller eftersom det här är frågan om 2 500 jämfört med 10 000–12 000, och en vanlig restaurang i en lokal betalar kanske 20 000 i månaden. Det är en ganska betydande skillnad.

Jag har ställt frågor, men jag har inte fått något svar, om vilken nivå ni tycker är rimlig. Det duckar ni för. Ni säger 150 procent så många gånger ni kan under tre minuter, men ni har inte en enda siffra att komma med. Om jag hade lyssnat på er på radio till exempel hade jag undrat vad det är ni mörkar. Och frågan om konkurrensneutralitet är tydligen helt ointressant.

Slutligen vill jag säga att man får utvärdera detta med tider och annat och vad som är lämpligt, men det är klart att det inte bara handlar om alkohol eller inte om man är ute och serverar klockan två på natten när det är mycket folk ute. Grunden för många av de slagsmål och annat som förekommer är att man samlar berusade människor på en plats sent på natten. Då har man också som restaurang ett ansvar att ordna vakter. Det är det normala, men det slipper man i så fall här. Det är klart att det inte är oproblemiskt om man skulle få servera på natten, men det får man väl utvärdera.

Jag har fortfarande inte fått några besked om vilken nivå tycker är rimlig. Ni tycker tydligen att 1 000 kronor i månaden är rimligt medan andra ska betala 10 000–12 000. Det är mycket märkligt.

Anförande nr 154

P a t r i k S i l v e r u d d (FP): Det finns inte en korvkiosk som är öppen efter midnatt som har vaktkrav i dag. Det finns inte en restaurang som inte serverar alkohol som har vaktkrav i dag. Det finns inte ett kafé som har öppet efter midnatt som har vaktkrav i dag. Jag förstår inte riktigt resonemanget i den frågan. På vilket sätt skadar öppettiderna mellan midnatt och sex konkurrensneutraliteten? Vad är det i det här försöket som visar att det skulle finnas en ökad risk med att folk får i sig någonting att äta efter midnatt? Ingenting är en ledtråd till det svaret.

Du låter antyda att det här egentligen är en för låg avgift. Hur mycket skulle du egentligen vilja höja avgiften med för att uppnå det du kallar konkurrensneutralitet mellan en fast kiosk och en som bara kan stå tre timmar på samma ställe?

Anförande nr 155

J a n V a l e s k o g (S): Jag vill höja från 1 000 kronor i månaden till 2 500. Det trodde jag var klart efter den här diskussionen. Det är precis det jag vill höja. Vi har lämnat besked, men ni mörkar helt i den frågan. Jag tror att vem som helst som hör det här inser att man naturligtvis konkurrerar med matställen som matkiosker och annat som betalar betydligt mer. Vad tror du att de säger om 100 eller 200 rullande matställen som betalar nästan ingenting? Det är vad ni vill. De betalar 1 000 kronor i månaden och omsätter ungefär lika mycket. Det är fullständigt orimligt.

Jag har inte sagt någonting vad gäller tiderna. Man får väl utvärdera om det är möjligt, men jag kan tänka mig att det inte är helt problemfritt. Man får ta det steg för steg och utvärdera. Klockan tolv på natten är också ganska sent.

Anförande nr 156

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Denna alarmism från den borgerliga sidan låter ungefär som om det är Expressens och Aftonbladets löpsedlar som är på gång här. Sedan öppnar man tidningen, och då står det inte så mycket där. En höjning från 1 krona till 3 kronor är en chock. En höjning från 1 000 kronor till 2 500 kronor är en chock. Det är lite märkligt när man hör vad ni egentligen pratar om. Vi vet mycket väl att det här är en annan verksamhet än det som Patrik Silverudd pratar om där det handlar om permanenta tillstånd. Det är just därför som det är dyrare att stå permanent. Det här är billigare än det. Man flyttar på sig efter tre timmar. Man har samtidigt möjligheten att flytta runt och hitta nya bra platser. Om det skulle vara fritt på natten mellan noll och sex skapar det problem eftersom de kan flytta runt hur de vill och man inte vet var man har dem någonstans. Man vet inte var det skapas nya folksamlingar.

Cecilia Brinck säger att det inte ställer till några problem eftersom man kan ingripa mot foodtrucksen och det buller de åstadkommer och annat. Men det är inte foodtrucksen som är problemet, utan det är de mängder människor som samlas på olika platser och som man inte har riktigt koll på eftersom staden inte fungerar på det sättet. Det måste vi hålla koll på.

Detta är ett sätt att ta ansvar. Vi permanentar det från klockan 6 till 24. Man får åka runt i staden och ställa sig på olika platser. Man ställer sig på gatorna. Man använder vårt gatuutrymme och står där i tre timmar. Därför har vi 100 tillstånd, och dessa 100 tillstånd gör att vi vet att vårt gatuutrymme inte blir belamrat på ett olyckligt sätt. Det här är ett sätt att ta ansvar. Det är ett sätt att skriva fram ett ärende på ett sådant sätt att vi vet vad som händer.

Vi har i dag 50 tillstånd. Det är 50 tillstånd just nu. Det är inte årstiden som avgör om det är 50 tillstånd eller inte. Just nu är det 50 tillstånd som har tillkommit under de två år som försöksverksamheten har pågått. Den här gränsen på 100 är ganska högt

satt i förhållande till det nuvarande antalet. Den dubblering av antalet foodtrucks som kan komma till innebär nya förutsättningar och eventuellt nya problem. Gränsen är satt till 100 därför att vi inte riktigt vet vad som händer därefter.

Anförande nr 157

Karin Ernlund (C): Alarmism, säger borgarrådet, som verkar vara helt fast i den kommunala byråkratin. Jag undrar om du har pratat med företagarna. Jag läser i handlingarna: Stockholms Foodtrucks anser att en prishöjning i den storleksordning som trafikkontoret förespråkar är fullständigt obefogad. Det av trafikkontoret framlagda förslaget kommer framför allt att innebära försvårade möjligheter för nya aktörer. Att behöva lägga ut 30 000 kronor i ett initialt skede av sin verksamhet måste anses som riktigt tufft.

Det är detta jag pratar om när jag pratar om de här små företagens villkor. Min fråga till dig är: Har du pratat med de här företagen som jobbar dygnet runt, sju dagar i veckan för att få sin verksamhet att gå ihop eftersom du säger att 18 000 kronor inte är mycket pengar?

Anförande nr 158

Borgarrådet Helledén (MP): Ja, jag har träffat innehavare av foodtrucks. Jag har ätit där, och jag har pratat med dem. Jag har också läst de utvärderingar som finns. Det är klart att det finns de som tycker att det här är en stor höjning, men låt oss se vad det rör sig om för verksamheter. Det är 2 500 kronor i månaden för att använda Stockholms gator för att sälja mat. Det är inte mycket pengar.

Man kan jämföra med andra städer där det finns försöksverksamheter med detta, till exempel Göteborg och Malmö. I Malmö kostar tillstånden upp till 54 000 om året, och Göteborg kostar de upp till 60 000. De kan ju komma hit och fylla våra gator eftersom det är halva priset här. Jag välkomnar dem så att vi kan få dessa 100 innehavare av foodtrucks här.

Anförande nr 159

Patrik Silverudd (FP): Fru ordförande! Jag tycker att det är bra att åtminstone en i majoriteten erkänner att det finns en skillnad mellan att ha en fast kiosk och att ha en som bara kan stå tre timmar på ett och samma ställe och att det faktiskt finns ett skäl till att ha en skillnad i avgiften. Jan Valeskog gav intryck av att det var något helt annat.

Efter att ha hållit på med tillstånden för stadens krogliv sedan förra millenniet och fram till årsskiftet och gett och dragit in fler tillstånd än någon annan politiker i det här landet kan jag bara konstatera att vi vet precis var dessa foodtrucks skulle stå efter midnatt om vi tillät dem. De skulle stå där folk rör sig. Det kommer inte helt plötsligt att dyka upp en foodtruck på ett folktomt ställe där polisen inte har koll. Det vore helt absurt. Det skulle motverka syftet. Jag tror inte att någon företagare är så dum att man ställer sig på en folktomt plats.

Anförande nr 160

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag tror inte heller att de kommer att ställa sig på en folktom plats, utan det kommer väl att bli på Stureplan, Medborgarplatsen och kanske vid Gullmarsplan även om jag inte vet hur det ska gå till med bussarna där. Man får ju inte stå där bussarna ska fram.

Visst finns det vissa platser som de kommer att söka sig till, och det är troligtvis platser där det finns massor med människor i rörelse i dag. Det finns en massa andra platser som man också kommer att söka sig till, och vi vet i dag inte vilka det är. Och det är det som är det stora problemet. Om man till exempel tittar på Medborgarplatsen kan man se att det är ett ganska stort problem att få in saker där på kvällen och framför allt på natten. Det blir hemskt rörigt, och det är redan hemskt rörigt i dag. Det finns en korvmoj där, och det inte alltid så roligt att vara vid den. Jag tror att det blir ganska problematiskt om vi dessutom ska ha dessa foodtrucks i den gatumiljön på natten.

Anförande nr 161

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande! Jag tycker att det är tydligt här att Daniel Helldén och vänstersidan ser företaget som någonting jobbigt, nästan som ett hot. Det låter som om Stockholm skulle rasa samman om skulle öppna för nattförsäljning. Vi har matställen och andra ställen i dag som är öppna under natten. Jag förstår inte vad som skulle vara så farligt med att tillåta detta om det finns ett behov av det.

Ni sitter ju i en regering där statsministern heter Stefan Löfven. Han myntade i valrörelsen ett jobbtest som går ut på att ställa alla politiska förslag inför frågan: Är det här bra eller dåligt för jobben?

Är det då bra eller dåligt för jobben att förbjuda försäljning under natten? Är det bra eller dåligt för jobben att politiker och inte marknaden ska bestämma antalet tillstånd? Jag tror att vi båda två vet att svaret på de två frågorna är nej. Varför lägger ni fram ett förslag som är dåliga för jobben?

Anförande nr 162

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Vi ställer också en annan fråga, och den är: Är det här bra för stockholmarna? Vi konstaterar att det här förslaget är bra för stockholmarna, för Stockholm och den utemiljö vi har. Jag tycker att det är skönt att vi nu fattar beslut om detta och permanentar det. Jag ser fram emot de kommer att finnas kvar i Stockholmsmiljön.

Anförande nr 163

L o r e n a D e l g a d o (V): Det blev en superdebatt om foodtrucks. Vi ökar antalet tillstånd till 100. Det är fakta. Vi ökar också tiden från klockan sex på morgonen till tolv på natten. Sanningen är att de flesta foodtrucks vill vara i innerstaden. 100 foodtrucks låter rimligt eftersom de redan nu säger att det svårt att hitta platser där de kan överleva. Det är också rimligt att det finns en begränsning.

Hur ansvarsfullt är det att ge 500 tillstånd i innerstaden? Var får vi plats med dessa foodtrucks i innerstaden? Hur ska de överleva? Konkurrensen för en foodtruck är annorlunda då man kan koncentrera sig till tid och plats. Det gör att de fasta restauranger som finns i det området oftast är kritiska och negativt inställda till foodtrucks. Det måste vi också ha överseende med. Priset ökar, men sanningen är att 12 000 var för lågt. Hur ska de kaféer och kiosker som också konkurrerar om gästerna kunna överleva, och hur ska de jobben bevaras?

Anförande nr 164

K a r i n E r n l u n d (C): Du säger att antalet tillstånd ökas till 100. Det är direkt fel eftersom taket tidigare var 100. Det vi vill nu är att vi inte ska ha något tak över huvud taget. Jag undrar: Varför behöver vi ha ett tak för hur många foodtrucks som ska finnas? Vad menar du när du säger att ni kom fram till att 12 000 kronor var för lågt? Vad är det baserat på?

Anförande nr 165

L o r e n a D e l g a d o (V): Det finns en rapport som visar att det redan i dag är svårt för foodtrucks att hitta bra platser för sin verksamhet. Jag tror att 100 foodtrucks är en rimlig nivå, speciellt eftersom de flesta av dem vill vara i innerstaden och inte i ytterstaden. Jag tycker att 12 000 kronor är väldigt lågt när man tänker på hur mycket det kostar i hyra för en vanlig kiosk. På Östermalm får man till exempel betala ungefär 9 000 kronor i månaden, och dessutom måste man köpa verksamheten.

Anförande nr 166

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Jag inser att jag förlänger en redan lång debatt, men det finns en sak som jag tycker saknas. Jag har spelat handboll i hela mitt liv. En av höjdpunkterna är Eken Cup på Gubbängsfältet på sommaren. Det är ett antal ideella personer som ser till tusentals ungdomar och vuxna får spela handboll. Det är massor med arbete där de tre klubbar som arrangerar detta tjänar pengar på att sälja glass och mat. Ett år dök det upp ett antal restauratörer från innerstaden som ställde sig vid sidan om. De tjänade pengar på de människor som arrangörerna hade dragit dit. Jag tyckte kanske inte att det var helt fair. Det var ett antal människor som hade skapat en verksamhet, och sedan var det någon annan som tjänade pengarna, som skummade grädden. Jag inser att man inte kan ha det så.

Den här komplexiteten gör väl ändå att det inte är orimligt att man får betala en slant? Eller ska de som arrangerar Eken Cup vara glada över att det kommer ett antal personer – för det gör det väl antar jag, men jag har inte varit där på ett par år – och ställer sig runt omkring och sköter deras lunchförsäljning? Det är inte alldeles säkert att det blir en ny handbollsturnering nästa år i sådana fall.

§ 27 Motion om försäljning av AB Stokab (utl. 2015:25)

Anförande nr 167

P a t r i k S i l v e r u d d (FP): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! Det här känns lite som en tripp i historien. Folkpartiet har inget annat grundförslag till beslut än övriga partier, nämligen att motionen ska anses besvarad. Däremot tycker vi att vi ska ha en annan utgångspunkt för vad vi ska basera svaret på. I vårt fall handlar det om att vi konstaterar att motionen skrevs under en tid när Stokabs situation och dess historia kanske inte var riktigt bra. Man ägnade sig åt en ganska oseriös verksamhet med fiffel och ruffel i vissa delar, om man får uttrycka sig så.

Det gjordes en utredning under Alliansens styre. Och det är för mig helt obegripligt varför vi inte lyckades rafsas undan den här motionen tidigare, men det är inte så mycket att göra åt det nu. Vi kan bara konstatera att en försäljning var fullt möjlig, men det skulle ha varit svårt att garantera operatörsberoendet efter en försäljning. Vi har det läge vi har. Ledningarna finns där. Vi har en operatörsberoende verksamhet. Därför nöjer vi oss med att hänvisa till den reservation som vi lade fram i kommunstyrelsen.

Anförande nr 168

M a t h i a s T o f v e s s o n (S): Ordförande, ledamöter! Den här motionen handlar om en försäljning av Stokab. Det är väl en av de äldsta motionerna som har behandlats, men som ny ordförande tycker jag att det ändå är roligt att den har sparats så länge. Mycket har hänt sedan dess. Det märks bland annat på att det i dag finns en politisk enighet om att bolaget ska fortsätta att ägas av staden. Det här beslutet har visat sig vara klokt med tanke på hur framgångsrikt man har byggt ut fibernätet i Stockholm och bidragit till stadens it-utveckling. I en studie beräknades Stokabs samhällsekonomiska nytta till minst tre gånger högre än gjorda investeringar för 2012. Höjer man blicken och gör en internationell jämförelse ligger Stockholm också i framkant i dag när det gäller utbyggnad av fibernätet där man når ca 90 procent av hushållen i Stockholm.

En försäljning av Stokab skulle ha riskerat den fortsatta utvecklingen av Stockholm som en attraktiv plats för it-verksamhet. En av anledningarna är just att Stokabmodellen garanterar en fri och öppen konkurrens bland aktörer. Det följs bland annat upp av årliga kundundersökningar som visar att man är överväldigande positiv till hur det hela fungerar, vilket är ett kvitto på detta. Kunder, företag och medborgare kan ägna tid och kraft åt att nyttja nätet och utveckla nya, effektiva it-lösningar för staden.

En annan viktig sak att poängtera är att fibernätet är en viktig infrastruktur för staden som vi bör betrakta som just en infrastruktur som andra vägar. Det har varit en nyckel till att vi har ett så utbyggt nät. Det är viktigt för framtiden också att vi inte fattar några förhastade beslut.

Sedan vet jag att den här motionen väcktes med tanke på den ekonomiskt turbulenta period som företaget gick igenom med många kostsamma beslut. Ledningen fick

också ta sitt ansvar. Men man hade väl ändå kommit till den insikten att man skulle behålla fibernätet. Man kan säga att företaget har gjort sin läxa och står starkare än någonsin.

Som tillträdande ordförande vill jag också betona att företaget har en god ekonomi, vilket visar vilken stark affärsmodell man har där vinsterna med varje investering beräknas noga. Företaget står väl rustat för kommande investeringsplaner som bland annat syftar till att bygga ut nätet till affärscentrum. Jag är övertygad om att med ett fortsatt brett politiskt stöd kommer man att kunna frigöra ännu mer av stadens innovationskraft och skapa ännu fler arbetstillfällen som kan vara till nytta för våra medborgare.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsen förslag att anse motionen besvarad.

§ 28 Motion om en central plats uppkallad efter Yngve Larsson (utl. 2015:32)

Anförande nr 169

B j ö r n L j u n g (FP): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tror att särskilt ordföranden och hans parti är lite glada åt det här initiativet. Låt mig ta ett exempel på vad det inte helt kända men mycket produktiva och hårt arbetande borgarrådet Yngve Larsson från Folkpartiet åstadkom under sin tid i fullmäktige. Han är faktiskt den första i denna sal som väckte en motion om stadsdelsnämnder. Om jag inte tar alldeles fel skedde detta redan 1947. Sedan tog det ungefär 45 år innan vi lyckades få till detta i Stockholms stad. Som ni vet är framstående liberaler ofta ute tidigt, och så småningom visade det sig att vi hade rätt i den här frågan också.

Om man nu ska upphöra att tala partipolitiskt är Yngve Larsson en stor företrädare för Stockholms stad och förde utvecklingen framåt, inte minst på de sociala områdena. Det är en policy här i staden att försöka visa uppskattning för dem som gjort någonting riktigt bra för staden. Jag ska inte recensera oss själva, men vi kommer också så småningom att vara historia. Jag tror att det kommer att visa sig att det inte är lika lätt att i dag göra så mycket som man lyckades åstadkomma förr och vara delaktiga i så avgörande beslut och så avgörande skeden. Det hände ändå så mycket mer och utvecklingen i vårt land tog så stora och viktiga steg på den tiden jämfört med i dag. I dag går saker och ting fruktansvärt fort, och allting blir bara bättre och bättre. Men jag tror att det är svårare att hitta de stora och avgörande stegen. Vi har stora saker på gång som Citytunneln, Förbifarten och Slussen, men de mer produkter av mycket långa processer och har kanske inte kommit till genom enskilda initiativ från framgångsrika fullmäktigeledamöter. Jag tror att det är därför som vi letar i historien.

Herr ordförande! Därmed yrkar jag bifall till motionen.

Anförande nr 170

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Jag förstår verkligen viljan att väcka den här typen av frågor via motioner, men jag är lite tveksam till formen. Jag vill också säga att jag på inget sätt har någonting att anföra mot Yngve Larsson. Jag har stor respekt för hans gärning. Jag skulle snarare ha framhållit Slussen som han förde igenom fullmäktige. Jag har ganska stor respekt för en man som har lyckats göra det. Jag delar uppfattningen att han nog är mindre känd bland stockholmarna än vad hans gärning förtjänar. Men jag tycker att det är principiellt viktigt att gången är sådan att förslagen kommer till fullmäktige från namnberedningen och inte tvärtom.

Anförande nr 171

B j ö r n L j u n g (FP): Herr ordförande! Jag ber om ursäkt för att jag tar tiden i anspråk. Ja, det kan vara så när det gäller formen, borgarrådet Mogert, men vi har också förändrat namnberedningen ganska mycket. Jag tycker att det är mycket bra att det numera stannar i stadsbyggnadsnämnden när vi – jag säger vi för att jag sitter i stadsbyggnadsnämnden – namnger eller beslutar om namngivna gator och torg när vi bygger nytt. Jag tycker att det är riktigt, men det här är riktigt samma sak. Här menar

vi att vi ska kunna hitta en plats som är lämplig och rimlig. Det kan vara en plats som finns redan i dag, och namnberedningen har inte riktigt den rollen. Det är möjligt att det står inskrivet i deras detaljerade föreskrifter att de också ska hitta platser, små parker eller små torg som skulle kunna ges ett namn, men mig veterligen har inte namnberedningen riktigt den uppgiften. Det är därför som det är bättre att gå den här vägen. Jag vet inte om man annars ska lägga fram en skrivelse i stadsbyggnadsnämnden. Vi har fattat beslut om ett antal olika namn och platser under de gångna åren.

Jag vet själv att jag motionerade om att uppkalla en gata efter en känd arkitekt, och det visade sig att det fanns en liten stig i Hässelby, men det var väldigt få som kände till den. Man fick gräva långt innan man kunde avslå min motion. Det var en tråkig historia, men så var det. Jag tyckte kanske att Olle Engkvist, som det handlade om, förtjänade lite mer än en parkvägssnutt i Hässelby.

Det är på samma sätt här. När vi har byggt den nya Slussen ska vi kanske kalla parken där för Yngve Larsson park. Jag ville inte ta Slussen som ett exempel på vad han gjorde eftersom jag rädd för att bara man säger ordet ”Slussen” här så händer det någonting, och det var inte min avsikt. Av det skälet skulle jag väldigt gärna vilja att man tänker lite närmare på detta och ser att Yngve Larsson, denna statsman som satt här, verkligen borde vara tillräckligt god för att få en plats uppkallad efter sig.

Anförande nr 172

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Det är riktigt att namnberedningen kanske inte har det uppdraget. Jag hade en lång sittning med dem, och summa summarum kan man väl säga att de inte riktigt vill ha det heller. Jag delar synen på att Yngve Larsson är värd att hedras. Lite av problematiken är ju att det är ganska många stockholmare i historien som borde hedras och lyftas fram på alla sätt. Jag tror att vi behöver hitta något annat sätt än att namnge parker, platser och gator efter människor. De litterära skyltarna är ett sätt där vi har valt att lyfta fram en viss typ av stockholmare och Stockholmsskildrare.

Jag tror att det kanske är dags att titta efter något annat. Jag vet att i Wien har de till exempel ett mycket utarbetat skyltprogram där man inte bara får en plats uppkallad efter sig utan där det också ges en förklaring av vem den här personen var. Det är någonting som jag tror att vi skulle titta på. Jag delar i grunden ambitionen, men vi får en ohållbar situation om alla partier skickar in en lista på dem som borde ha en gata uppkallad efter sig.

Anförande nr 173

B j ö r n L j u n g (FP): Jag håller med borgarrådet Mogert på den punkten. Det måste vara en mycket tydligt selektion. Därför har inte just jag föreslagit en plats efter Mats Hulth, fast han lever ju fortfarande så det går inte, och jag har inte heller föreslagit en plats som du så småningom ska få uppkallad efter dig, Roger Mogert. Skämt åsido tror jag att man ska kombinera de här två delarna. Vi har ju hittat mycket fina platser att uppkalla efter Monica Zetterlund med flera som inte har varit

politiskt aktiva. Jag tror att vi ska försöka hitta ett forum för detta, men Yngve Larsson är så stor att han borde få en plats i historien på våra gator och torg.

Anförande nr 174

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Yngve Larsson var en politiker som hade många strängar på sin lyra. Han höll väl på i över 40 år även om han satt i riksdagen en del av den tiden. Han har gjort mycket, och Slussen är en sak. Han invigde ju också Bromma, så jag kan tänka mig att det kan bli ett fantastiskt torg i Bromma parkstad uppkallat efter honom.

Anförande nr 175

B j ö r n L j u n g (FP): Vi ska kanske tala med ledningen för Swedavia och Bromma flygplats om att den nya terminalen ska heta Yngve Larssons terminal i stället. Det skulle bli alldeles utmärkt. Eller också skulle den nya hållplatsen för tvärbanan kunna heta Yngve Larssons plats eller någonting liknande. Det är en utmärkt idé, Daniel. Vi tar med oss den.

§ 29 Interpellation om stadens arbete med att flytta förvaltningar från innerstad till ytterstad (nr 2015:18)

Anförande nr 176

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 177

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Man ska ju alltid börja sådana här interpellationsdebatter med att tacka för svaret, men jag vet inte riktigt vad jag har fått för svar. Jag ställde två frågor, nämligen: Vilka ambitioner har nya majoriteten när det gäller att flytta förvaltningar från innerstad till ytterstad? Hur ser tidsplanen ut när det gäller flytten av stadens förvaltningar och bolag i allmänhet och när det gäller utbildningsförvaltningen och Stokab i synnerhet?

Det svar jag har fått är att det är jättedåligt med klyftorna i staden. Det kan jag hålla med om. Det står att arbetslösheten har ökat dramatiskt och den ska vi minska, och skolresultaten ska förbättras. Det står också att ni tänker inrätta en social investeringsfond. Vidare står det att ni ska utarbeta en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum men inte ett ord om vilka som ska handla i dessa centrum. Det är ju ofta en förutsättning för att det ska bli ett levande centrum att någon vill handla där.

När det gäller förvaltningarna talar ni om vilka förvaltningar som redan har flyttat ut. Det var ju någonting som vi beslutade om. Kulturförvaltningen flyttade ut tidigare, och äldreförvaltningen och socialförvaltningen har nyligen flyttat ut. Det var någonting som beslutades och lokaler var klara redan under vår tid.

Jag frågade speciellt om Stokab och utbildningsförvaltningen, och det fanns också platser som var tänkta för dessa. Där står det att detta är föremål för kontinuerlig prövning, men det är inte riktigt svar på de frågor jag ställde. Hur ser tidsplanen ut? Jo, den är föremål för kontinuerlig prövning. Jag skulle vilja veta om det pågår något arbete. Det finns inget svar på det. Och hur ser i så fall processerna ut? Hur långt har man kommit? När kan det komma någon form av beslut om vad som ska hända? Man borde väl kunna få det lite mer preciserat än att arbete pågår. Och vad är det för arbete som pågår?

När det gäller Stokab skulle jag också vilja veta hur det ser ut. Vi har nyligen hört att det it-kluster som finns i Kista inte passar för stadens it-bolag eftersom det tydligen är för långt att åka med bilar om det skulle bli fel någonstans. Finns det inga svar? Är det därför jag har fått det här svaret?

Anförande nr 178

M a t h i a s T o f v e s s o n (S): Jag vill säga något om planerna för Stokab. Det pågår en utredning om utlokaliseringen på stadens ägardirektiv som bland annat Folkpartiet ställt sig bakom. En enig styrelse beslutade på det senaste styrelsemötet att förlänga kontraktet med två år för att fortsätta att utreda olika alternativ utöver det som fanns då. Anledningen är att det inte är helt okomplicerat att flytta Stokab. Det är flera aspekter som behöver vägas in, bland annat säkerhet, för inte att riskera

företagets verksamhet. Man driver ett nät för samhällskritiska funktioner som myndigheter och sjukhus. Det är mycket viktigt att säkerheten går först. Utredningen kommer att fortsätta under året. Jag är övertygad om att vi kommer att hitta en lösning som är bra för företaget och säkerheten. Den här utredningen har på sig fram till 2017 att utreda en bra lokalisering, men jag tror att vi kommer till ett beslut under året.

Anförande nr 179

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Det var ett mycket speciellt och ganska konstigt svar. Det är klart att jag som har verkat inom den mjuka sektorn blir lite förvånad när man säger att detta är så viktigt och att samarbetet med sjukvården och annat måste säkerställas. Hur är det när äldreförvaltningen och socialförvaltningen ska flytta ut? Måste inte de säkerställa att verksamheter fungerar i hela staden? Har inte de samarbetspartner på andra ställen i staden? Jag tycker att det är ett mycket märkligt argument. Jag tycker fortfarande att jag inte har fått något riktigt svar. Vad är det för utredning som pågår? Ska ni flytta till kvarteret bredvid, tänker ni flytta till ytterstaden eller tänker ni flytta till närförorten på grund av att det är för långt till ytterstaden? Hur kan man säga att det är för långt till Kista när det tar 15 minuter med tunnelbanan? Det är lika lång tid som det tar mellan olika ställen i staden.

Jag vill påstå att det här handlar om att det är en i huvudsak manlig verksamhet, och hårda verksamheter ska tydligen finnas inne i staden och mjuka verksamheter kan flytta ut. Det är besvärligt att flytta säger man. Ja, det är besvärligt att flytta även som privatperson. Det är tufft och jobbigt att flytta förvaltningar, men det är många förvaltningar som har klarat av det. Hur kan man säga att man ska inrätta ett demokratiutskott och sedan inte vilja flytta ut riktig verksamhet och riktiga jobb till ytterstaden? Det är en gåta för mig.

Anförande nr 180

Borgarrådet W a n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Med risk för att upprepa de argument som nämdes i talarstolen för fyra timmar sedan när vi debatterade detta tar jag gärna en diskussion nu också om att flytta verksamheten. Först vill jag kommentera det som du slutade med om att Stokab handlar om riktiga verksamheter. Alla stadens verksamheter är riktiga verksamheter oavsett var i staden de är lokaliserade.

När det specifikt gäller flytten av Stokab känner du också till att man hade ett kontrakt som höll på att löpa ut. Man hade inte hunnit se igenom den tekniska komplikationen med att flytta Stokab från dess nuvarande lokaler. Det är någonting som vi måste se över. Det är en verksamhet där det inte enbart handlar om att flytta personal, utan det handlar också om att säkerställa att den tekniska lösningen fungerar. Det har absolut inte varit någon hemlighet att vi arbetar med detta. Det är en enig styrelse som har förlängt kontraktet på de lokaler som man har i dag.

Hela Stockholm ska leva, och hela staden ska ha såväl kommunal verksamhet som privat verksamhet och statliga myndigheter. Det innebär att vi också fortsättningsvis kommer att ha kommunala verksamheter i Stockholms innerstad samtidigt som vi

kommer att ha kommunal verksamhet i Farsta, Skärholmen, Vällingby och andra delar av staden. Det är inget konstigt med det. Jag tror inte att du är förvånad över att vi vill utreda saken och säkerställa att det verkligen blir gjort på bästa sätt. Du har också läst budgeten och ägardirektiven där vi oerhört tydligt har skrivit att vi kommer att fortsätta arbetet med att se över lokalisering av stadens verksamheter på absolut bästa sätt.

Till syvende och sist handlar stadens verksamheter och organisation om hur vi möter medborgarna. Vi måste säkerställa att vi lokaliserar verksamheten på det sätt som bäst tillvaratar medborgarnas intressen. Det är därför vi måste se till att vi verkligen gör detta på rätt sätt. Vi är för flyttar, men vi är också för en levande innerstad.

Anförande nr 181

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Eftersom det är mitt sista inlägg ska jag inte snöa in på Stokab för det har vi haft en lång debatt om. Men Karin har ett inlägg kvar, och jag tänkte att hon inte skulle slippa frågan om att flytta utbildningsförvaltningen till Tensta.

Stadsdelsnämnden beslutade att bygga ett nytt kontor och hade hunnit ganska långt med fastighetskontoret. Sedan fattade den förra majoriteten beslut om att utbildningsförvaltningen skulle flytta till Tensta. Det tyckte jag var jättebra. Jag skulle vilja veta hur långt det arbetet har kommit. Det var ganska tyst om det. När kommer det att ske? Vilka samarbetsparter finns det? Eller har ni ändrat er?

Ja, hela staden ska leva. Det finns väl ingen som inte tycker det, men jag kan påminna om att Stadshuset och stadsledningskontoret finns, och kommer väl alltid att finnas, här mitt i staden. Stadens hjärta finns inne i Stockholm. Jag förstår inte vad det skulle göra om fler förvaltningar flyttade ut. Jag tycker att du är lite av en svikare eftersom du brukade säga att du också hade motionerat om att förvaltningar borde flytta till ytterstaden när du satt i opposition. Jag tycker att ni förhalar och fördröjer. Vi hörde om Tekniska nämndhuset för ett par timmar sedan, och då kom det igen: Det måste finnas förvaltningar i staden för annars kommer inte staden att leva. Jag tycker att det finns ganska många verksamheter inne i staden som gör att den lever.

Jag tycker också att det är frapperande att man för bara några timmar sedan hade en diskussion om ett ytterstads- och demokratiutskott där man talade väldigt mycket om medborgarna, och det gjorde vi också. Man skulle samtala med medborgarna och möta dem, men tydligen ska förvaltningarna finnas inne i staden. Jag tycker att det är ganska intressant. Du har som sagt själv motionerat om detta en gång. Det har funnits tid, och det har funnits påbörjade planer. Vad har ni gjort av dem? När ska utbildningsförvaltningens planerade flytt till Tensta ske? Eller har ni ändrat er där också?

Anförande nr 182

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Ibland känns det som om du missförstår vad vi säger i debatten med vilje. Jag säger väldigt tydligt att vi måste säkerställa att vi gör detta på rätt sätt. Ni hade väl också kunnat flytta förvaltningar

på rätt sätt. Man kan inte bara hasta igenom en del flyttar. Med facit i hand var kanske inte alla lokaliseringar och flyttar av en del förvaltningskontor det mest kloka.

Ja, vi kommer att titta på en flytt av utbildningsförvaltningen, vi kommer att titta på en flytt av Stokab och vi kommer att titta på en flytt av Tekniska nämndhuset. Men vi kommer inte att titta på en flytt av Stadshuset. Där är vi fullständigt överens. Vi kommer att fortsätta att ha våra fullmäktigemöten i Stadshuset. Men vi måste säkerställa att verksamheten verkligen kan pågå i befintligt skick.

Du är nu nöjd med svaret om Stokab, och det är jag glad för. När det gäller utbildningsförvaltningen har vi rekryterat en ny förvaltningschef som vi vill ha med i processen för att flytta förvaltningskontoret. Vi vill vara också vara i processen och säkerställa att det fungerar med nya lokaler i Tensta om eller när vi flyttar utbildningsförvaltningen.

Men i den här debatten glömmer man att vi måste ha en stad som lever, och hela staden måste leva. Jag kommer i själv ihåg ett valprogram 1994. Då stod jag och manifesterade hur viktigt det var att postkontoret i Råcksta centrum skulle finnas kvar. Trots att vi vann valet finns det inget postkontor kvar i Råcksta centrum, eftersom utvecklingen ibland hinner i kapp den politiska viljan.

När det gäller våra förvaltningskontor vill jag också säkerställa att privata företag vill etablera sig så att vi har kaféer och restauranger och inte enbart foodtrucks även om de också ska finnas i hela staden. Vi måste säkerställa att vi får en dynamik. Vi har över alla partigränser åstadkommit ett gott arbete i Kista. Där pekade politiken ut en riktning för lokalisering av privata företag och den dynamik som finns i Kista i dag. Vi måste tänka mer på sådant. Vi måste tänka på var de privata företagen vill etablera sig och vad vi kan göra för att underlätta det. För att få en dynamik handlar det om karriärvägar för stadens personal och för privatanställda. Det handlar inte om ett hafswerk, utan det handlar om genomlysta idéer.

§ 30 Interpellation om arbetsmiljön för nattarbetare i Stockholms stad (nr 2015:19)

Anförande nr 183

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 184

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Tack för svaret! Jag tänker ställa en följdfråga, men jag ska försöka att inte bli så långrandig. I svaret står det att ni vill bygga 50 dygnet-runt-toaletter. Enligt trafikkontoret är det mycket svårt att få till stånd nya toaletter på grund av att fastighetsägare, restaurangägare med flera inte gärna vill ha dessa toaletter i sitt närområde. Därför undrar jag om de här 50 nya dygnet-runt-toaletterna som planeras är befintliga toaletter som ska göras om till dygnet-runt-toaletter eller om det är nya toaletter som ska byggas.

Anförande nr 185

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Vi hade en diskussion om de här toaletterna under förra fullmäktigemötet. Det har gjorts en upphandling som innebär att det ska byggas mellan 50 och 60 nya toaletter utöver de 84 som finns i dag. Problemet med dem har varit att hitta plats i gatumiljöerna eftersom de måste vara större för att vara tillgänglighetsanpassade. Det arbetet pågår, och vi räknar med att de ska finnas på plats i sinom tid.

Anförande nr 186

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Tack för svaret! Jag har en annan fråga också. De här toaletterna kostar ju väldigt mycket pengar. Bara underhållet för en sådan här toalett ligger på ungefär 250 000 kronor per år, enligt vad jag har fått fram från trafikkontoret. Då undrar jag om ni har budgeterat för dessa 50 toaletter under 2015.

Anförande nr 187

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Jag känner inte riktigt till vad varje toalett kostar att underhålla. Det här är en upphandling som är knuten till vissa andra verksamheter som reklam och annat. Det är i grunden löst. De kommer att byggas. Det är bara en fråga om att hitta rätt platser, och det är komplicerat att hitta bra platser för dem i den stadsmiljö vi har. Det är trångt många gånger, och det finns andra saker som står i vägen. Det finns träd som vi vill värna och så vidare. Det här arbetet pågår. Jag förutsätter att det här kommer att fungera på ett alldeles utmärkt sätt. De kommer att städas och underhållas på det samma sätt som sker i dag när det gäller de befintliga toaletterna, det vill säga fyra till sju gånger om dagen.